

SKY DIGITAL CYBER

GENERAL KANNADA 2026

ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡ

– ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ

ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ • ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನ • ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ತಯಾರಿ

ಪ್ರಮುಖ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಗಳು (Key Topics Covered)

• ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ • ಸಂಧಿಗಳು • ಸಮಾಸಗಳು • ನಾಮಪದ ಮತ್ತು ಸರ್ವನಾಮ • ಕ್ರಿಯಾಪದ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಣ • ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು • ತತ್ಸಮ ಮತ್ತು ತದ್ಭವ	• ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು • ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು • ಗಾದೆಗಳು ಮತ್ತು ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು • ಅಲಂಕಾರಗಳು • ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತಿಗಳು • ತಪ್ಪು ತಿದ್ದುಪಡಿ • ಪ್ರಮುಖ ಬಹು ಅಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (MCQs)

KAS • KPSC • KEA • SDA/FDA • KARNATAKA POLICE • RRB • SSC

ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ತಯಾರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ

CREATED BY SKY DIGITAL CYBER

PREMIUM STUDY MATERIALS FOR COMPETITIVE EXAMS

SKY DIGITAL CYBER

GENERAL KANNADA 2026

COMPLETE COMPETITIVE EXAM GUIDE

ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ • ಶಬ್ದಸಂಪತ್ತು • ಸಂಧಿ • ಸಮಾಸ
ಸಾಹಿತ್ಯ • ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

KAS • KPSC • KEA • SDA / FDA

KARNATAKA POLICE • RRB • SSC

OTHER COMPETITIVE EXAMS

150 PAGES • 20 CHAPTERS • 500+ MCQs • MOCK TESTS

WHATSAPP: 6360791580

PUBLISHED BY SKY DIGITAL CYBER

ಪರಿವಿಡಿ — ಅಧ್ಯಾಯಗಳು 1-13

ಅಧ್ಯಾಯ	ಅಧ್ಯಾಯದ ಹೆಸರು	ಪುಟಗಳು
1	ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನ Kannada Language Introduction	4 - 8
2	ವರ್ಣಮಾಲೆ, ಸ್ವರಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಂಜನಗಳು Alphabet: Vowels & Consonants	9 - 14
3	ಪದಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪದಭೇದಗಳು Word Classification & Parts of Speech	15 - 20
4	ನಾಮಪದ, ಸರ್ವನಾಮ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಣ Nouns, Pronouns & Adjectives	21 - 26
5	ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ಮತ್ತು ಅವ್ಯಯ Verbs, Adverbs & Indeclinables	27 - 32
6	ಲಿಂಗ, ವಚನ ಮತ್ತು ಪುರುಷ Gender, Number & Person	33 - 38
7	ವಿಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು Case & Case Endings	39 - 44
8	ಸಂಧಿಗಳು Sandhi	45 - 51
9	ಸಮಾಸಗಳು Samasa	52 - 58
10	ತತ್ಸಮ, ತದ್ಭವ ಮತ್ತು ದೇಶ್ಯ ಪದಗಳು Tatsama, Tadbhava & Deshya Words	59 - 63
11	ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು ಮತ್ತು ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು Synonyms & Antonyms	64 - 69
12	ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಪದಗಳು Multiple-Meaning Words	70 - 74
13	ಗಾದೆಗಳು ಮತ್ತು ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು Proverbs & Idioms	75 - 81

ಪರಿವಿಡಿ — ಅಧ್ಯಾಯಗಳು 14-20

ಅಧ್ಯಾಯ	ಅಧ್ಯಾಯದ ಹೆಸರು	ಪುಟಗಳು
14	ಏಕಪದಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗುಚ್ಛಗಳು One-Word Substitution & Phrases	82 - 86
15	ಶುದ್ಧಲೇಖನ ಮತ್ತು ಪದಪ್ರಯೋಗ Correct Spelling & Word Usage	87 - 93
16	ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಶುದ್ಧಿ Sentence Structure & Correction	94 - 100
17	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತಿಗಳು Kannada Literature & Writers	101 - 108
18	ಕವಿಗಳು, ಕೃತಿಗಳು, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳು Poets, Works, Awards & Facts	109 - 116
19	ಅಧ್ಯಾಯವಾರು MCQಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಉತ್ತರಗಳು Chapter-wise MCQs & Answers	117 - 133
20	ಮಾದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಪುನರಾವಲೋಕನ Mock Tests & Final Revision	134 - 149

ಓದುವ ಕ್ರಮ

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಬೇಕು?

- ಅಧ್ಯಾಯ 1-16: ವ್ಯಾಕರಣದ ಅಡಿಪಾಯ — ಕ್ರಮವಾಗಿ ಓದಿ, ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ.
- ಅಧ್ಯಾಯ 17-18: ಸಾಹಿತ್ಯ — ಕಾಲರೇಖೆ ಕೋಷ್ಟಕಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಡಿ, ಲೇಖಕ-ಕೃತಿ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿ.
- ಅಧ್ಯಾಯ 19: ಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಾಯದ MCQಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ತಪ್ಪಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಓದಿ.
- ಅಧ್ಯಾಯ 20: ಮಾದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸಮಯ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ; ಅಂತಿಮ ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಜಾಹೀರಾತು ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣಾ ಸಂದೇಶ: ಪುಟ 150

◆ ಭಾಷೆ, ಲಿಪಿ, ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಪದ — ಮೂಲ ಕಲ್ಪನೆಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಭಾಷೆ (Language) ಎಂದರೇನು?

ಮಾನವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು, ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಬಳಸುವ **ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಧ್ವನಿ ಸಂಕೇತಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ** ಭಾಷೆ. ಭಾಷೆಗೆ ಎರಡು ರೂಪಗಳಿವೆ — **ಮೌಖಿಕ ರೂಪ** (ಮಾತು) ಮತ್ತು **ಲಿಖಿತ ರೂಪ** (ಬರವಣಿಗೆ).

ಉದಾಹರಣೆ: ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ — ಇವೆಲ್ಲವೂ ಭಾಷೆಗಳು.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಲಿಪಿ (Script) ಎಂದರೇನು?

ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲು ಬಳಸುವ **ಅಕ್ಷರ ಸಂಕೇತಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ** ಲಿಪಿ. ಮಾತು ಕಿವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದರೆ, ಲಿಪಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ **ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ**; ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗೆ **ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ**; ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ **ರೋಮನ್ ಲಿಪಿ**.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಧ್ವನಿ (Sound) ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರ (Letter)

ಧ್ವನಿ — ಮಾತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ಘಟಕ; ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ಶಬ್ದ. **ಅಕ್ಷರ** — ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವ ಸಂಕೇತ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರಗಳ ನಡುವೆ ನೇರ ಸಂಬಂಧವಿದೆ — **ಬರೆದಂತೆಯೇ ಓದಬಹುದು**, ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಕ" ಎಂಬ ಅಕ್ಷರ ಯಾವಾಗಲೂ "ಕ" ಎಂದೇ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಪದ (Word) ಎಂದರೇನು?

ಒಂದು **ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಧ್ವನಿ ಅಥವಾ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಮೂಹವೇ** ಪದ. ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಅಕ್ಷರಗಳ ಜೋಡಣೆ ಪದವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಮನೆ" — ಅರ್ಥವಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಪದ. "ನಮೆ" — ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಪದವಲ್ಲ.

◆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಾನ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ (Language Family) ಎಂದರೇನು?

ಒಂದೇ ಮೂಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ, ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲುವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸೇರಿವೆ — ದ್ರಾವಿಡ ಮತ್ತು ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ (ಆರ್ಯ).

ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲ್ಪಡುವ ಭಾಷೆಗಳ ಕುಟುಂಬವೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಹೊಂದಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೆಂದರೆ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮಲಯಾಳಂ.

ಭಾಷೆ	ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ರಾಜ್ಯ
ಕನ್ನಡ	ಕರ್ನಾಟಕ
ತಮಿಳು	ತಮಿಳುನಾಡು
ತೆಲುಗು	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ತೆಲಂಗಾಣ
ಮಲಯಾಳಂ	ಕೇರಳ

ಪರಿಚ್ಛೇದ ಅಂಶ

ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ಕನ್ನಡವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆ (Official Language). 2008ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ (Classical Language) ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿದೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 2000 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪರಿಚ್ಛೇದ ಗಮನ

ಗೊಂದಲ ನಿವಾರಣೆ — ದ್ರಾವಿಡ vs ಆರ್ಯ

- ದ್ರಾವಿಡ: ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳಂ.
- ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್: ಹಿಂದಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮರಾಠಿ, ಬಂಗಾಳಿ, ಗುಜರಾತಿ.
- ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ "ಕನ್ನಡ ಯಾವ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ — ದ್ರಾವಿಡ.

◆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ — ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ

ಇತಿಹಾಸ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲ — ಶಾಸನಗಳ ಯುಗ

ಕನ್ನಡದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಭ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳು **ಶಾಸನಗಳು**. ಇದುವರೆಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನವೆಂದರೆ **ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ** (ಸುಮಾರು 450 CE, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ). ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ರೂಪ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಇತಿಹಾಸ

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ — ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ

ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ **ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ** (ಸುಮಾರು 850 CE). ಇದು ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥ (ಛಂದಸ್ಸು-ಅಲಂಕಾರಗಳ ಕುರಿತ ಕೃತಿ) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ; ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಅರಸ **ಅಮೋಘವರ್ಷ (ನೃಪತುಂಗ)**ನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು.

ಕಾಲ / ಸಾಹಿತ್ಯ ಘಟ್ಟ	ಪ್ರಮುಖ ಸಂಗತಿ
ಶಾಸನ ಯುಗ (~450 CE)	ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ — ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ
ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ (~850 CE)	ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ — ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಭ್ಯ ಕೃತಿ
ಜೈನ ಯುಗ (10ನೇ ಶತಮಾನ)	ಪಂಪ (ಆದಿಕವಿ), ರನ್ನ, ಪೊನ್ನ — ಮಹಾಕವಿಗಳು
ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ (12ನೇ ಶತಮಾನ)	ಬಸವಣ್ಣ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು — ಕಲ್ಯಾಣ
ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ (15-16ನೇ ಶತಮಾನ)	ಪುರಂದರದಾಸ, ಕನಕದಾಸ — ಭಕ್ತಿ-ಸಂಗೀತ ಪರಂಪರೆ
ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ (20ನೇ ಶತಮಾನ)	ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ ಚಳವಳಿಗಳು

⚠ ಪರಿಕ್ಷಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ

ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಿನಾಂಕಗಳು "ಸುಮಾರು" (~) ಎಂಬ ಅರ್ಹತೆಯೊಂದಿಗೆ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ; ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರಬಹುದು. "ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಿ.

◆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಲಕ್ಷಣ 1

ಧ್ವನಾತ್ಮಕ ಲಿಪಿ (Phonetic Script)

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆಯೇ ಓದಲಾಗುತ್ತದೆ — ಅಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ನಡುವೆ ನೇರ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಂತೆ ಒಂದೇ ಅಕ್ಷರ ಹಲವು ರೀತಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಗೊಂದಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾಗುಣಿತ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಲಕ್ಷಣ 2

ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿ

ಎರಡು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಸೇರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳು (Conjunct Consonants) ಕನ್ನಡದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣ. ಉದಾ: ಅಕ್ಕ (ಕ+ಕ), ಬೆಟ್ಟ (ಟ+ಟ), ಕಣ್ಣು (ಣ್+ಣ). ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳ ಸರಿಯಾದ ಬಳಕೆ ಶುದ್ಧಲೇಖನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಲಕ್ಷಣ 3

ಸಂಧಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಸಗಳ ವೈವಿಧ್ಯ

ಪದಗಳು ಸೇರುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಧ್ವನಿ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂಧಿ (ಉದಾ: ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ); ಪದಗಳು ಬೆಸೆದು ಹೊಸ ಅರ್ಥದ ಪದವಾಗುವುದು ಸಮಾಸ (ಉದಾ: ರಾಜಪುತ್ರ). ಈ ಎರಡೂ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಹೃದಯಭಾಗ.

ಲಕ್ಷಣ 4

ಪದಗಳ ಮೂಲ ವೈವಿಧ್ಯ — ತತ್ಸಮ, ತದ್ಭವ, ದೇಶ್ಯ

ಕನ್ನಡ ಪದಸಂಪತ್ತು ಮೂರು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬಂದಿದೆ: ತತ್ಸಮ (ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಉಳಿದ ಪದಗಳು — ಉದಾ: ವಿದ್ಯಾ, ಧರ್ಮ), ತದ್ಭವ (ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬದಲಾಗಿ ಬಂದ ಪದಗಳು), ದೇಶ್ಯ (ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ಪದಗಳು — ಉದಾ: ಮನೆ, ಮರ, ನೀರು).

ಲಕ್ಷಣ 5

ವಿಕಾರಿ ಭಾಷೆ (Inflected Language)

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾಮಪದಗಳು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು (ಅನ್ನು, ಇಂದ, ಗೆ, ಅಲ್ಲಿ) ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರೂಪ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ — ಉದಾ: ರಾಮನು → ರಾಮನನ್ನು → ರಾಮನಿಂದ. ಈ ಗುಣದಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ವಿಕಾರಿ (ಯೋಗಾತ್ಮಕ) ಭಾಷೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 1 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (MCQs)

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಯಾವ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ?

- A) ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ B) ದ್ರಾವಿಡ C) ಸಿನೋ-ಟಿಬೆಟನ್ D) ಆಸ್ಟ್ರೋ-ಏಷ್ಯಾಟಿಕ್

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳಂ ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬದ ಭಾಷೆಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವ ಸಂಕೇತಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಏನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ?

- A) ಧ್ವನಿ B) ಪದ C) ಲಿಪಿ D) ವಾಕ್ಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಲಿಪಿ = ಬರವಣಿಗೆಯ ಸಂಕೇತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಉದಾ: ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಇದುವರೆಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ ಯಾವುದು?

- A) ಐಹೊಳೆ ಶಾಸನ B) ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ C) ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ಶಾಸನ D) ತಲಕಾಡು ಶಾಸನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ (ಸುಮಾರು 450 CE) — ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ ಯಾವುದು?

- A) ಪಂಪಭಾರತ B) ಶಾಂತಿಪುರಾಣ C) ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ D) ಗದಾಯುದ್ಧ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ (ಸುಮಾರು 850 CE) — ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ (Classical Language) ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರೆತ ವರ್ಷ?

- A) 2004 B) 2005 C) 2008 D) 2010

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: 2008ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಮನೆ" ಪದವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

- A) ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ B) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅರ್ಥವಿದೆ C) ಬರೆಯಬಹುದು D) ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಅರ್ಥವುಳ್ಳ ಅಕ್ಷರ ಸಮೂಹವೇ ಪದ; "ನಮೆ"ಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಪದವಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು?

- A) ಹಿಂದಿ B) ಮರಾಠಿ C) ತೆಲುಗು D) ಬಂಗಾಳಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ತೆಲುಗು ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬ; ಉಳಿದವು ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ ಕುಟುಂಬ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: ಕನ್ನಡವನ್ನು "ವಿಕಾರಿ ಭಾಷೆ" ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ?

- A) ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳಿವೆ B) ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಂದ ಪದರೂಪ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ C) ಸಂಧಿಗಳಿವೆ D) ಲಿಪಿ ಇದೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ರಾಮನು → ರಾಮನನ್ನು → ರಾಮನಿಂದ — ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಂದ ರೂಪ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

◆ ಸ್ವರಗಳು (Vowels) — 13

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಸ್ವರ ಎಂದರೇನು?

ಬೇರೆ ಅಕ್ಷರದ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ವರ್ಣಗಳೇ ಸ್ವರಗಳು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 13 ಸ್ವರಗಳು ಇವೆ.

ಸ್ವರಗಳು	ಅಕ್ಷರಗಳು	ವಿವರಣೆ
ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳು (4)	ಅ ಇ ಉ ಋ	ಒಂದು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲ ಉಚ್ಚಾರಣೆ
ದೀರ್ಘಸ್ವರಗಳು (8)	ಆ ಈ ಊ ಏ ಐ ಒ ಓ ಔ	ಎರಡು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲ ಉಚ್ಚಾರಣೆ
ಪುಂತ್ಯಸ್ವರ (1)	ಓಂ (ಉದಾ: ಸಂಭೋಧನೆಯಲ್ಲಿ)	ಮೂರು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲ ಉಚ್ಚಾರಣೆ

ನೆನಪಿಡಿ

ಸ್ವರಗಳ ಜೋಡಿಗಳು

ಹ್ರಸ್ವ-ದೀರ್ಘ ಜೋಡಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮುಖ್ಯ: **ಅ-ಆ, ಇ-ಈ, ಉ-ಊ**. "ಋ"ಗೆ ದೀರ್ಘ ರೂಪವಿಲ್ಲ. **ಏ** ಮತ್ತು **ಔ** ಸಂಯುಕ್ತ ಸ್ವರಗಳು (ಅ+ಇ=ಏ, ಅ+ಉ=ಔ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ).

ಉದಾಹರಣೆ: ಕಮಲ (ಅ-ಹ್ರಸ್ವ), ಕಾಮ (ಆ-ದೀರ್ಘ) — ಅರ್ಥವೇ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ!

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ಸ್ವರಗಳ ಎಣಿಕೆ

- ಒಟ್ಟು ಸ್ವರಗಳು = 13 (4 ಹ್ರಸ್ವ + 8 ದೀರ್ಘ + 1 ಪುಂತ್ಯ).
- ಎ, ಒ — ದೀರ್ಘಸ್ವರಗಳು (ಹ್ರಸ್ವ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಡಿ).
- ಸ್ವರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಪದ ರಚನೆಯಾಗದು — ಪ್ರತಿ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲೂ ಸ್ವರಧ್ವನಿ ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ (ಕ್+ಅ=ಕ).

◆ ವ್ಯಂಜನಗಳು (Consonants) — 34

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ವ್ಯಂಜನ ಎಂದರೇನು?

ಸ್ವರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ವರ್ಣಗಳೇ ವ್ಯಂಜನಗಳು (ಉದಾ: ಕ್+ಅ=ಕ). ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 34 ವ್ಯಂಜನಗಳು — 25 ವರ್ಗೀಯ + 9 ಅವರ್ಗೀಯ.

ಮುಖ್ಯ ಕೋಷ್ಟಕ

ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು — 5 ವರ್ಗಗಳು × 5

ವರ್ಗ	ವ್ಯಂಜನಗಳು (5)	ಹೆಸರು
ಕ-ವರ್ಗ	ಕ ಖ ಗ ಘ ಙ	ಕಂಠ್ಯ ವರ್ಗ
ಚ-ವರ್ಗ	ಚ ಛ ಜ ಝ ಞ	ತಾಲವ್ಯ ವರ್ಗ
ಟ-ವರ್ಗ	ಟ ಠ ಡ ಢ ಣ	ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಗ
ತ-ವರ್ಗ	ತ ಥ ದ ಧ ನ	ದಂತ್ಯ ವರ್ಗ
ಪ-ವರ್ಗ	ಪ ಫ ಬ ಭ ಮ	ಓಷ್ಠ್ಯ ವರ್ಗ

ಮುಖ್ಯ ಕೋಷ್ಟಕ

ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು — 9

ಯ ರ ಲ ವ ಶ ಷ ಸ ಹ ಳ — ಇವು ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಸೇರದ ಕಾರಣ "ಅವರ್ಗೀಯ" ಎನಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯ ರ ಲ ವ ಅಂತಸ್ಥಗಳು; ಶ ಷ ಸ ಹ ಊಷ್ಮಗಳು ಎಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣದ ವರ್ಗೀಕರಣವಿದೆ.

ನೆನಪಿನ ಸೂತ್ರ: ವರ್ಗೀಯ 25 = 5×5 ಕೋಷ್ಟಕ; ಅವರ್ಗೀಯ 9 = "ಯರಲವ ಶಷಸಹಳ".

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಳ ಮತ್ತು ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಕ್ಷರಗಳು — "ಹಳ್ಳಿ" (ಗ್ರಾಮ) vs "ಹಲ್ಲಿ" (ಜಂತು) ಅರ್ಥವೇ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ! ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜೋಡಿ ಆಗಾಗ ಕೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

◆ ಯೋಗವಾಹಗಳು, ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಅನುಸ್ವಾರ (ಂ) ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಗ (ಃ)

ಸ್ವರ-ವ್ಯಂಜನಗಳಿರಡಕ್ಕೂ ಸೇರದ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಯೋಗವಾಹಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

- ◆ ಅನುಸ್ವಾರ (ಂ): ಮೂಗಿನಿಂದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ — ಉದಾ: ಅಂ, ಸಂ, ಕಂಠ.
 - ◆ ವಿಸರ್ಗ (ಃ): ಉಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಉಚ್ಚಾರಣೆ — ಉದಾ: ಅಃ, ದುಃಖ.
- ಒಟ್ಟು ವರ್ಣಮಾಲೆ: 13 ಸ್ವರ + 34 ವ್ಯಂಜನ + 2 ಯೋಗವಾಹ = 49 ವರ್ಣಗಳು.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ ಎಂದರೇನು?

ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಚಿಹ್ನೆ (ಮಾತ್ರ) ಸೇರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅಕ್ಷರವೇ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ.

ಉದಾ: ಕ್+ಆ=ಕಾ, ಕ್+ಇ=ಕಿ.

"ಕಾಗುಣಿತ" ಎಂದರೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು — ಇದರ ಮೂಲ "ಕ" ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳ ಸರಣಿಯೇ!

ಮುಖ್ಯ ಕೋಷ್ಟಕ

"ಕ" ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ ಸರಣಿ (ಮಾದರಿ)

ಸ್ವರ	ಅ	ಆ	ಇ	ಈ	ಉ	ಊ	ಋ	ಎ	ಏ	ಐ	ಒ	ಓ	ಔ	ಅಂ	ಅಃ
ಕ+ಸ್ವರ	ಕ	ಕಾ	ಕಿ	ಕೀ	ಕು	ಕೂ	ಕೃ	ಕೆ	ಕೇ	ಕೈ	ಕೊ	ಕೋ	ಕೌ	ಕಂ	ಕಃ

ಪ್ರತಿ ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೂ ಇದೇ ರೀತಿ 15 ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ (ಋ-ಸರಣಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ).

ಪರಿಣಾಮ ಗಮನ

ಎಣಿಕೆಗಳು — ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ

- ಸ್ವರಗಳು 13 + ವ್ಯಂಜನಗಳು 34 + ಯೋಗವಾಹಗಳು 2 = 49 ವರ್ಣಗಳು.
- ವರ್ಗೀಯ 25, ಅವರ್ಗೀಯ 9.
- ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ = ವ್ಯಂಜನ + ಸ್ವರಚಿಹ್ನೆ.

◆ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳು (Conjunct Consonants)

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಒತ್ತಕ್ಷರ ಎಂದರೇನು?

ಎರಡು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಸೇರಿ, ಮೊದಲನೆಯದರ ಹಲಂತ ರೂಪ (ಕ್, ಟ್, ಣ್) ಎರಡನೆಯದರ ಕೆಳಗೆ/ಜೊತೆಗೆ ಒತ್ತಿ ಬರೆದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಯುಕ್ತಕ್ಷರವೇ ಒತ್ತಕ್ಷರ. ಇದು ಕನ್ನಡದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣ; ಶುದ್ಧಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ.

ರಚನೆ: ಕ್ + ಕ = ಕ್ಕ (ಅಕ್ಕ); ಟ್ + ಟ = ಟ್ಟ (ಬೆಟ್ಟ); ಣ್ + ಣ = ಣ್ಣ (ಕಣ್ಣ)

ಒತ್ತಕ್ಷರ	ರಚನೆ	ಉದಾಹರಣೆ ಪದ	ಒತ್ತಕ್ಷರ	ರಚನೆ	ಉದಾಹರಣೆ ಪದ
ಕ್ಕ	ಕ್+ಕ	ಅಕ್ಕ	ನ್ನ	ನ್+ನ	ಅನ್ನ
ಟ್ಟ	ಟ್+ಟ	ಬೆಟ್ಟ	ಪ್ಪ	ಪ್+ಪ	ಅಪ್ಪ
ಡ್ಡ	ಡ್+ಡ	ಅಡ್ಡ	ಬ್ಬ	ಬ್+ಬ	ಕಬ್ಬು
ಣ್ಣ	ಣ್+ಣ	ಕಣ್ಣ	ಮ್ಮ	ಮ್+ಮ	ಅಮ್ಮ
ತ್ತ	ತ್+ತ	ಮುತ್ತ	ಲ್ಲ	ಲ್+ಲ	ಎಲ್ಲ
ದ್ದ	ದ್+ದ	ಎದ್ದು	ಳ್ಳ	ಳ್+ಳ	ಹಳ್ಳ

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ

ಒತ್ತಕ್ಷರ vs ಸಂಯುಕ್ತಕ್ಷರ

ಒಂದೇ ವ್ಯಂಜನ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬಂದರೆ ಒತ್ತಕ್ಷರ (ಕ್ಕ, ಟ್ಟ). ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಸೇರಿದರೆ ಸಂಯುಕ್ತಕ್ಷರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ — ಉದಾ: ಸ್ತ್ರ (ಸ್+ತ್+ರ), ಕ್ಷ (ಕ್+ಷ), ತ್ರ (ತ್+ರ). ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಒತ್ತಕ್ಷರವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಬೇಡಿ — "ಅಕ್ಕ" ಸರಿ, "ಅಕಕ" ತಪ್ಪು. "ಬೆಟ್ಟ" ಸರಿ, "ಬೆಟಟ" ತಪ್ಪು. ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲೂ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕು.

◆ ಉಚ್ಚಾರಣಾ ಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಣವಿನ್ಯಾಸ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಉಚ್ಚಾರಣಾ ಸ್ಥಾನ (Place of Articulation) ಎಂದರೇನು?

ವರ್ಣವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಾಗ ಬಾಯಿಯ ಯಾವ ಭಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೋ ಅದೇ ಆ ವರ್ಣದ ಉಚ್ಚಾರಣಾ ಸ್ಥಾನ. ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ವರ್ಗೀಕರಣವೇ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗಿದೆ.

ಸ್ಥಾನ	ಅರ್ಥ	ವರ್ಣಗಳು
ಕಂಠ್ಯ	ಗಂಟಲಿನಿಂದ (ಕಂಠ)	ಅ ಆ, ಕ ಖ ಗ ಘ ಜ, ಹ
ತಾಲವ್ಯ	ಅಂಗಳಿನಿಂದ (ತಾಲ)	ಇ ಈ, ಚ ಛ ಜ ಝ ಜಾ, ಯ, ಶ
ಮೂರ್ಧನ್ಯ	ಮೂರ್ಧದಿಂದ (ಅಂಗಳಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗ)	ಋ, ಋ ಠ ಡ ಢ ಣ, ರ, ಷ
ದಂತ್ಯ	ಹಲ್ಲಿನಿಂದ (ದಂತ)	ತ ಥ ದ ಧ ನ, ಲ, ಸ
ಓಷ್ಠ್ಯ	ತುಟಿಯಿಂದ (ಓಷ್ಠ)	ಉ ಊ, ಪ ಫ ಬ ಭ ಮ

ವಿಶೇಷ

ಸಂಯುಕ್ತ ಸ್ಥಾನಗಳು

- ◆ ಕಂಠತಾಲವ್ಯ: ಏ, ಐ (ಗಂಟಲು + ಅಂಗಳ)
- ◆ ಕಂಠೋಷ್ಠ್ಯ: ಓ, ಔ (ಗಂಟಲು + ತುಟಿ)
- ◆ ದಂಠೋಷ್ಠ್ಯ: ಎ (ಹಲ್ಲು + ತುಟಿ)

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ವರ್ಣವಿನ್ಯಾಸ ಎಂದರೇನು?

ವರ್ಣಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸುವುದೇ ವರ್ಣವಿನ್ಯಾಸ (Alphabetical Order). ಕನ್ನಡ ವರ್ಣವಿನ್ಯಾಸ: ಮೊದಲು 13 ಸ್ವರಗಳು, ನಂತರ 25 ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು (ಕ-ವರ್ಗದಿಂದ ಪ-ವರ್ಗ), ನಂತರ 9 ಅವರ್ಗೀಯಗಳು, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂ, ಅಃ.

ಉದಾಹರಣೆ: ನಿಘಂಟುವಿನಲ್ಲಿ "ಅಕ್ಕ" → "ಅಮ್ಮ" → "ಕಣ್ಣು" ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲೇ ಪದಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಪರಿಣಾ ಗಮನ

ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ — ವರ್ಣಮಾಲೆ

- ಸ್ವರ 13, ವ್ಯಂಜನ 34 (ವರ್ಗೀಯ 25 + ಅವರ್ಗೀಯ 9), ಯೋಗವಾಹ 2 = 49.
- ವರ್ಗದ 5ನೇ ಅಕ್ಷರಗಳು (ಜ ಣ ನ ಮ) — ಅನುನಾಸಿಕಗಳು (ಮೂಗಿನಿಂದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ).

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 2 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (MCQs)

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಗಳಿವೆ?

A) 47 B) 49 C) 51 D) 52

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 13 ಸ್ವರ + 34 ವ್ಯಂಜನ + 2 ಯೋಗವಾಹ = 49.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ ಯಾವುದು?

A) ಆ B) ಈ C) ಉ D) ಊ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳು: ಅ ಇ ಉ ಋ. ಉಳಿದವು ದೀರ್ಘ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ಜ" ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ?

A) ಚ-ವರ್ಗ B) ಕ-ವರ್ಗ C) ಟ-ವರ್ಗ D) ಅವರ್ಗೀಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕ ಖ ಗ ಘ ಜ — ಕ-ವರ್ಗದ 5ನೇ ಅಕ್ಷರ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

A) 5 B) 7 C) 9 D) 11

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಯ ರ ಲ ವ ಶ ಷ ಸ ಹ ಳ — ಒಟ್ಟು 9.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಕಾ" ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಕ್ಷರ?

A) ಸ್ವರ B) ವ್ಯಂಜನ C) ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ D) ಒತ್ತಕ್ಷರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಕ್+ಅ=ಕಾ — ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಚಿಹ್ನೆ ಸೇರಿದ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಬಿಟ್ಟ" ಪದದಲ್ಲಿರುವ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಯಾವುದು?

A) ಟ್ಟ B) ತ್ತ C) ಡ್ಡ D) ಣ್ಣ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಬಿಟ್ಟ = ಬಿ+ಟ್+ಟ — ಟ್+ಟ=ಟ್ಟ ಒತ್ತಕ್ಷರ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ಯೋಗವಾಹಗಳು ಯಾವುವು?

A) ಕ ಖ B) ಅಂ ಅಃ C) ಯ ರ D) ಶ ಷ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಅನುಸ್ವಾರ (ಂ) ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಗ (ಃ) — ಯೋಗವಾಹಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ಪ" ವರ್ಣದ ಉಚ್ಚಾರಣಾ ಸ್ಥಾನ ಯಾವುದು?

A) ಕಂಠ್ಯ B) ತಾಲವ್ಯ C) ದಂತ್ಯ D) ಓಷ್ಠ್ಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಪ ಫ ಬ ಭ ಮ — ತುಟಿಯಿಂದ (ಓಷ್ಠ್ಯ) ಉಚ್ಚಾರಣೆ.

◆ ಪದ, ಪದಗುಚ್ಛ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಪದ (Word)

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಮೂಹವೇ ಪದ. ಪದವು ಭಾಷೆಯ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಚಿಕ್ಕ ಘಟಕ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಮನೆ, ಮರ, ಓಡು, ಬೇಗ — ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪದಗಳು.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಪದಗುಚ್ಛ (Phrase)

ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳು ಸೇರಿ, ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಕೊಡದ ಪದಸಮೂಹವೇ ಪದಗುಚ್ಛ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಪೂರ್ಣ ರೂಪ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಮನೆಯ ಮುಂದೆ", "ಬಹಳ ಬೇಗ", "ಕೆಂಪು ಹೂವು" — ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಪದಗುಚ್ಛಗಳು.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ವಾಕ್ಯ (Sentence)

ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಪದಗಳ ಜೋಡಣೆಯೇ ವಾಕ್ಯ. ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ತೃ (Subject), ಕರ್ಮ (Object) ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದ (Verb) ಇರುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ರಾಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು." — ಕರ್ತೃ: ರಾಮನು, ಕ್ರಿಯಾಪದ: ಹೋದನು. ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥವಿದೆ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ಮೂವರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ — ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ

- **ಪದ:** ಒಂಟಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಘಟಕ (ಮನೆ).
- **ಪದಗುಚ್ಛ:** ಅಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥದ ಗುಂಪು (ಮನೆಯ ಮುಂದೆ).
- **ವಾಕ್ಯ:** ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥದ ಜೋಡಣೆ (ರಾಮನು ಮನೆಗೆ ಹೋದನು).
- "ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದೆ" — ಪದಗುಚ್ಛ + ಕ್ರಿಯಾಪದ ಸೇರಿ ವಾಕ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

◆ ಪದಭೇದಗಳು (Parts of Speech) — 6 ವಿಧಗಳು

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಪದಭೇದ ಎಂದರೇನು?

ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಪದಗಳು ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯದ (Function) ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ವರ್ಗೀಕರಣವೇ ಪದಭೇದ. ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಪದಗಳನ್ನು 6 ಭೇದಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪದಭೇದ	ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಲಕ್ಷಣ	ಉದಾಹರಣೆ
1	ನಾಮಪದ (Noun)	ವಸ್ತು, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸ್ಥಳ, ಭಾವನೆಯ ಹೆಸರು	ಮನೆ, ರಾಮನು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಸಂತೋಷ
2	ಸರ್ವನಾಮ (Pronoun)	ನಾಮಪದದ ಬದಲಿಗೆ ಬರುವ ಪದ	ಅವನು, ಅದು, ನಾನು, ನೀವು
3	ವಿಶೇಷಣ (Adjective)	ನಾಮಪದದ ಗುಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದ	ಕೆಂಪು, ದೊಡ್ಡ, ಒಳ್ಳೆಯ
4	ಕ್ರಿಯಾಪದ (Verb)	ಕೆಲಸ, ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದ	ಓಡು, ತಿನ್ನು, ಬರು, ಹೋಗು
5	ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ (Adverb)	ಕ್ರಿಯೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದ	ಬೇಗ, ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ
6	ಅವ್ಯಯ (Indeclinable)	ರೂಪ ಬದಲಾಗದ ಪದ	ಮತ್ತು, ಅಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆ

ನೆನಪಿನ ಸೂತ್ರ

ಆರು ಪದಭೇದಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಡುವುದು ಹೇಗೆ?

"ನಾ-ಸ-ವಿ-ಕ್ರಿ-ಕ್ರಿವಿ-ಅ" — ನಾಮಪದ, ಸರ್ವನಾಮ, ವಿಶೇಷಣ, ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ, ಅವ್ಯಯ. ಮೊದಲ ಮೂರು ನಾಮವಾಚಕ ಗುಂಪು (ಹೆಸರು/ಗುಣ), ಮುಂದಿನ ಎರಡು ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕ ಗುಂಪು (ಕೆಲಸ/ರೀತಿ), ಕೊನೆಯದು ಬದಲಾಗದ ಗುಂಪು.

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಪದದ ರೂಪ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲ, ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯ ನೋಡಿ ಪದಭೇದ ಗುರುತಿಸಿ. ಒಂದೇ ಪದ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಭೇದವಾಗಬಹುದು (ಪುಟ 19 ನೋಡಿ).

◆ ನಾಮಪದ, ಸರ್ವನಾಮ, ವಿಶೇಷಣ

ಪದಭೇದ 1

ನಾಮಪದ (Noun) — ಲಕ್ಷಣಗಳು

ವ್ಯಕ್ತಿ, ವಸ್ತು, ಸ್ಥಳ, ಗುಣ ಅಥವಾ ಭಾವನೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದವೇ ನಾಮಪದ. ಇದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ತೃ ಅಥವಾ ಕರ್ಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ರಾಮನು (ವ್ಯಕ್ತಿ) ಮನೆಗೆ (ಸ್ಥಳ) ಹೋದನು. ಸಂತೋಷ (ಭಾವನೆ) ಮುಖ್ಯ.

ನಾಮಪದದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು: ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ (ರಾಮನು, ಬೆಂಗಳೂರು), ಜಾತಿವಾಚಕ (ಮನುಷ್ಯ, ಮರ), ಗುಣವಾಚಕ (ಬೆಳ್ಳಗೆ — ಗುಣದ ಹೆಸರು), ಭಾವವಾಚಕ (ಸಂತೋಷ, ಪ್ರೀತಿ). (ವಿವರ ಅಧ್ಯಾಯ 4ರಲ್ಲಿ.)

ಪದಭೇದ 2

ಸರ್ವನಾಮ (Pronoun) — ಲಕ್ಷಣಗಳು

ನಾಮಪದದ ಬದಲಿಗೆ ಬರುವ ಪದವೇ ಸರ್ವನಾಮ. ಪುನರಾವರ್ತನೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ರಾಮನು ಬಂದನು. ಅವನು ಊಟ ಮಾಡಿದನು." — ಇಲ್ಲಿ "ಅವನು" = ರಾಮನು.

ಮುಖ್ಯ ಸರ್ವನಾಮಗಳು: ನಾನು, ನಾವು (ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ), ನೀನು, ನೀವು (ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ), ಅವನು, ಅವಳು, ಅದು, ಅವು (ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ).

ಪದಭೇದ 3

ವಿಶೇಷಣ (Adjective) — ಲಕ್ಷಣಗಳು

ನಾಮಪದದ ಗುಣ, ಸಂಖ್ಯೆ, ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಪದವೇ ವಿಶೇಷಣ. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ನಾಮಪದವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಕೆಂಪು ಹೂವು" — ಕೆಂಪು (ವಿಶೇಷಣ) ಹೂವು (ನಾಮಪದ)ವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ. "ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳು" — ಮೂರು ವಿಶೇಷಣ.

ಪರಿಣಾ ಗಮನ

ನಾಮಪದ vs ವಿಶೇಷಣ — ವ್ಯತ್ಯಾಸ

- ನಾಮಪದ: ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೆಸರು — "ಹೂವು ಅರಳಿತು."
- ವಿಶೇಷಣ: ನಾಮಪದವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ — "ಕೆಂಪು ಹೂವು ಅರಳಿತು."
- ಪರಿಣಾ ತಂತ್ರ: ಪದದ ನಂತರ ನಾಮಪದ ಬಂದು ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ → ವಿಶೇಷಣ.

◆ ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ, ಅವ್ಯಯ

ಪದಭೇದ 4

ಕ್ರಿಯಾಪದ (Verb) — ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕೆಲಸ, ಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದವೇ ಕ್ರಿಯಾಪದ. ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಾಣ ಇದೇ — ಕ್ರಿಯಾಪದವಿಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯವಾಗದು.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಮಗು ಓಡಿತು." — ಓಡಿತು ಕ್ರಿಯಾಪದ. "ಅವನು ತಿಂದನು."

ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಕಾಲಕ್ಕೆ (ವರ್ತಮಾನ, ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯತ್) ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಪ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ: ಬರುತ್ತಾನೆ (ವರ್ತಮಾನ), ಬಂದನು (ಭೂತ), ಬರುವನು (ಭವಿಷ್ಯತ್). (ವಿವರ ಅಧ್ಯಾಯ 5ರಲ್ಲಿ.)

ಪದಭೇದ 5

ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ (Adverb) — ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಕ್ರಿಯಾಪದದ ರೀತಿ, ಕಾಲ, ಸ್ಥಳವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಪದವೇ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಅವನು ಬೇಗ ಓಡಿದನು." — ಬೇಗ (ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ) ಓಡಿದನು (ಕ್ರಿಯಾಪದ)ವ ಹೇಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. "ಅವಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡಿದಳು."

ಪದಭೇದ 6

ಅವ್ಯಯ (Indeclinable) — ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಲಿಂಗ, ವಚನ, ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ರೂಪ ಬದಲಾಗದ ಪದಗಳೇ ಅವ್ಯಯಗಳು. "ವ್ಯಯ" ಎಂದರೆ ಬದಲಾವಣೆ; "ಅವ್ಯಯ" ಎಂದರೆ ಬದಲಾಗದ್ದು.

ಉದಾಹರಣೆ: ಮತ್ತು, ಅಥವಾ, ಅಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ, ಬಹಳ — ಇವು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ರೂಪ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

"ರಾಮನು ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಬಂದರು." — ಮತ್ತು ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಅವ್ಯಯ.

ಪರಿಣಾ ಗಮನ

ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ vs ವಿಶೇಷಣ — ವ್ಯತ್ಯಾಸ

- ವಿಶೇಷಣ → ನಾಮಪದವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ: "ಚೆನ್ನಾದ ಹಾಡು".
- ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ → ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ: "ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡಿದಳು".
- ತಂತ್ರ: ಪದವು ಯಾರನ್ನು/ಯಾವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ — ನಾಮಪದವೇ? ಕ್ರಿಯಾಪದವೇ?

◆ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಪದಭೇದ ಗುರುತಿಸುವುದು + ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಬದಲಾವಣೆ

ಅಭ್ಯಾಸ ವಿಧಾನ

ಪದಭೇದ ಗುರುತಿಸುವ 3 ಹಂತಗಳು

- ◆ ಹಂತ 1: ಪದದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ — ಅದು ಹೆಸರೇ? ಗುಣವೇ? ಕೆಲಸವೇ?
- ◆ ಹಂತ 2: ಅದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪದವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ.
- ◆ ಹಂತ 3: ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪದಭೇದವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ.

ಅಭ್ಯಾಸ: "ಬಾಲಕನು ಬೇಗ ಓಡಿದನು." — ಬೇಗ ಪದವು "ಓಡಿದನು" (ಕ್ರಿಯಾಪದ)ವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತದೆ → ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ.

ಅಭ್ಯಾಸ: "ದೊಡ್ಡ ಮನೆ." — ದೊಡ್ಡ ಪದವು "ಮನೆ" (ನಾಮಪದ)ವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ → ವಿಶೇಷಣ.

ಮುಖ್ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಒಂದೇ ಪದ — ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಭೇದ

ಪದದ ರೂಪ ಒಂದೇ ಇದ್ದರೂ, ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯ ಬದಲಾದರೆ ಪದಭೇದವೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯ ವಿಷಯ!

ಪದ	ವಾಕ್ಯ 1 (ಪದಭೇದ)	ವಾಕ್ಯ 2 (ಪದಭೇದ)
ಕೆಂಪು	"ಕೆಂಪು ಹೂವು" — ವಿಶೇಷಣ (ಹೂವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ)	"ಕೆಂಪು ನನ್ನಿಷ್ಟದ ಬಣ್ಣ" — ನಾಮಪದ (ಹೆಸರಾಗಿ ಬಳಕೆ)
ಬೆಳ್ಳಿ	"ಬೆಳ್ಳಿ ತಟ್ಟೆ" — ವಿಶೇಷಣ	"ಬೆಳ್ಳಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಲೋಹ" — ನಾಮಪದ
ನಡೆ	"ಅವನ ನಡೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ" — ನಾಮಪದ (ಹೆಸರಾಗಿ ಬಳಕೆ)	"ಮುಂದೆ ನಡೆ!" — ಕ್ರಿಯಾಪದ (ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ ರೂಪ)

⚠ ಪರೀಕ್ಷಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ

"ಕೆಂಪು" ಎಂಬ ಪದ ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ "ವಿಶೇಷಣ" ಎಂದು ಗುರುತಬೇಡಿ — **ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಓದಿ**, ಅದು ಯಾವ ಪದವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ. ರೂಪವಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯವೇ ನಿರ್ಣಾಯಕ.

◆ ಹೋಲಿಕೆ ಕೋಷ್ಟಕ + ಅಧ್ಯಾಯ 3 ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಜೋಡಿ	ಮೊದಲನೆಯದು	ಎರಡನೆಯದು	ಗುರುತಿಸುವ ತಂತ್ರ
ನಾಮಪದ vs ಸರ್ವನಾಮ	ನೇರ ಹೆಸರು (ರಾಮನು)	ಹೆಸರಿನ ಬದಲು (ಅವನು)	"ಯಾರು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಾಮಪದ; ಬದಲಿ ಪದವೇ ಸರ್ವನಾಮ
ವಿಶೇಷಣ vs ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ	ನಾಮಪದವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ	ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ	ಯಾವ ಪದವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ?
ಕ್ರಿಯಾಪದ vs ಅವ್ಯಯ	ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ	ಎಂದೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ	ರೂಪ ಬದಲಾದರೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವ್ಯಯ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು." — "ಅವನು" ಯಾವ ಪದಭೇದ?

A) ನಾಮಪದ B) ಸರ್ವನಾಮ C) ವಿಶೇಷಣ D) ಅವ್ಯಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ನಾಮಪದದ (ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನ) ಬದಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಕೆಂಪು ಹೂವು ಅರಳಿತು." — "ಕೆಂಪು" ಯಾವ ಪದಭೇದ?

A) ನಾಮಪದ B) ಕ್ರಿಯಾಪದ C) ವಿಶೇಷಣ D) ಸರ್ವನಾಮ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: "ಹೂವು" (ನಾಮಪದ)ವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ಅವನು ಬೇಗ ಓಡಿದನು." — "ಬೇಗ" ಯಾವ ಪದಭೇದ?

A) ವಿಶೇಷಣ B) ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ C) ನಾಮಪದ D) ಅವ್ಯಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ಓಡಿದನು" (ಕ್ರಿಯಾಪದ)ದ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ಯಯ ಯಾವುದು?

A) ಮನೆ B) ಓಡು C) ಮತ್ತು D) ಕೆಂಪು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: "ಮತ್ತು" ರೂಪ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ — ಅವ್ಯಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳು." — "ಮೂರು" ಯಾವ ಪದಭೇದ?

A) ನಾಮಪದ B) ಸರ್ವನಾಮ C) ವಿಶೇಷಣ D) ಕ್ರಿಯಾಪದ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕವೂ ವಿಶೇಷಣವೇ — "ಪುಸ್ತಕಗಳು"ವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಕೆಂಪು ನನ್ನಿಷ್ಟದ ಬಣ್ಣ." — "ಕೆಂಪು" ಯಾವ ಪದಭೇದ?

A) ವಿಶೇಷಣ B) ನಾಮಪದ C) ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ D) ಸರ್ವನಾಮ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಇಲ್ಲಿ "ಕೆಂಪು" ಹೆಸರಾಗಿ (ಕರ್ತೃವಾಗಿ) ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ — ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ನಾಮಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಾಣ ಎಂದು ಯಾವ ಪದಭೇದವನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

◆ ನಾಮಪದ (Noun) — ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ನಾಮಪದ ಎಂದರೇನು?

ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸ್ಥಳ, ವಸ್ತು, ಗುಣ ಅಥವಾ ಭಾವನೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ **ನಾಮಪದ** ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃ ಅಥವಾ ಕರ್ಮವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಮುಖ್ಯ ಪದ ಇದಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ರಾಮ (ವ್ಯಕ್ತಿ), ಬೆಂಗಳೂರು (ಸ್ಥಳ), ಪುಸ್ತಕ (ವಸ್ತು), ಸಂತೋಷ (ಭಾವನೆ)

ವರ್ಗೀಕರಣ

ನಾಮಪದದ 4 ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಅರ್ಥದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಮಪದವನ್ನು 4 ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ: 1. ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ, 2. ಜಾತಿವಾಚಕ, 3. ಗುಣವಾಚಕ, 4. ಭಾವವಾಚಕ. ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಪ್ರಕಾರ	ಅರ್ಥ	ಉದಾಹರಣೆಗಳು
ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದ	ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರು	ರಾಮ, ಸೀತಾ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕಾವೇರಿ, ಹಿಮಾಲಯ
ಜಾತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದ	ಒಂದು ಜಾತಿ ಅಥವಾ ವರ್ಗದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು	ಹುಡುಗ, ಮರ, ಪುಸ್ತಕ, ನಗರ, ಹಕ್ಕಿ
ಗುಣವಾಚಕ ನಾಮಪದ	ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹೆಸರು	ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿ, ಸಿಹಿ, ಉದ್ದ, ಭಾರ
ಭಾವವಾಚಕ ನಾಮಪದ	ಭಾವನೆ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಹೆಸರು	ಸಂತೋಷ, ದುಃಖ, ಪ್ರೀತಿ, ಭಯ, ಕೋಪ

ಪರಿಚ್ಛೇದ ಗಮನ

ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ vs ಜಾತಿವಾಚಕ — ಗುರುತಿಸುವ ಸೂತ್ರ

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹೆಸರೇ ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ; ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದ ಹೆಸರೇ ಜಾತಿವಾಚಕ. ಉದಾ: **ಬೆಂಗಳೂರು** (ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ) ↔ **ನಗರ** (ಜಾತಿವಾಚಕ); **ಗಂಗೆ** (ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ) ↔ **ನದಿ** (ಜಾತಿವಾಚಕ); **ರಾಮ** (ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ) ↔ **ಮನುಷ್ಯ** (ಜಾತಿವಾಚಕ). ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಈ ಜೋಡಿ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

◆ ನಾಮಪದದ ಪ್ರಕಾರಗಳು — ವಿವರವಾದ ಅಧ್ಯಯನ

ಪ್ರಕಾರ 1

ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದ

ಒಬ್ಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದ. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು (specificity) ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ, ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರ, ತಾಜ್ ಮಹಲ್

ಪ್ರಕಾರ 2

ಜಾತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದ

ಒಂದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು. ಇದು ಒಂದು ವರ್ಗವನ್ನು (class) ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಶಿಕ್ಷಕ, ಹೂವು, ಪ್ರಾಣಿ, ದೇಶ

ಪ್ರಕಾರ 3

ಗುಣವಾಚಕ ನಾಮಪದ

ವಸ್ತು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣ, ಬಣ್ಣ, ಆಕಾರ, ರುಚಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಪದ. ಇದು ಗುಣವನ್ನೇ ನಾಮಪದವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಕೆಂಪು ನನಗೆ ಇಷ್ಟ" — ಇಲ್ಲಿ 'ಕೆಂಪು' ಗುಣವಾಚಕ ನಾಮಪದ. ಬಿಳಿ, ಕಪ್ಪು, ಸಿಹಿ, ಕಹಿ, ಉದ್ದ, ಚಿಕ್ಕ

ಪ್ರಕಾರ 4

ಭಾವವಾಚಕ ನಾಮಪದ

ಮನುಷ್ಯನ ಭಾವನೆ, ಮನಸ್ಸಿನ ಅಥವಾ ಅಮೂರ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದ. ಇವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಲು ಅಥವಾ ಕೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಸಂತೋಷ, ದುಃಖ, ಪ್ರೀತಿ, ದ್ವೇಷ, ಭಯ, ಧೈರ್ಯ, ಶಾಂತಿ

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಗುಣವಾಚಕ ಪದವು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾಮಪದವಾಗಿಯೂ, ವಿಶೇಷಣವಾಗಿಯೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. "ಕೆಂಪು ನನಗೆ ಇಷ್ಟ" (ನಾಮಪದ) ↔ "ಕೆಂಪು ಹೂವು" (ವಿಶೇಷಣ). ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪಾತ್ರ ನೋಡಿ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಪದವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲ.

◆ ಸರ್ವನಾಮ (Pronoun) — ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಸರ್ವನಾಮ ಎಂದರೇನು?

ನಾಮಪದದ ಬದಲಿಗೆ ಬಳಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ಸರ್ವನಾಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ವನಾಮ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ರಾಮನು ಬಂದನು. ಅವನು ಊಟ ಮಾಡಿದನು. — ಇಲ್ಲಿ 'ಅವನು' ರಾಮನ ಬದಲಿಗೆ ಬಂದ ಸರ್ವನಾಮ.

ಪ್ರಕಾರ 1

ಪುರುಷವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮ

ಮಾತನಾಡುವವನು, ಕೇಳುವವನು ಮತ್ತು ಇತರರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳು. ಪುರುಷದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 3 ಗುಂಪು:

ಪುರುಷ	ಸರ್ವನಾಮಗಳು
ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ (ಮಾತನಾಡುವವನು)	ನಾನು, ನಾವು
ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ (ಕೇಳುವವನು)	ನೀನು, ನೀವು
ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ (ಇತರರು)	ಅವನು, ಅವಳು, ಅದು, ಅವರು, ಅವು

ಪ್ರಕಾರ 2

ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ

ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಬಳಸುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳು.

ಉದಾಹರಣೆ: ಯಾರು ಬಂದರು? ನಿನಗೆ ಏನು ಬೇಕು? ಯಾವುದು ನಿನ್ನ ಪುಸ್ತಕ?

ಇತರ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಸಂಬಂಧವಾಚಕ, ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಚಕ, ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ

- ◆ ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮ: ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಜೋಡಿಸುವುದು — "ಯಾರು ಬಂದರೋ ಅವರು ನಿಂತರು."
- ◆ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮ: ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸದಿರುವುದು — "ಯಾರೋ ಬಂದರು", "ಏನೋ ಆಯಿತು", "ಕೆಲವರು ಹೋದರು".
- ◆ ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ: ಕರ್ತೃವನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುವುದು — "ಅವಳು ತಾನೇ ಮಾಡಿದಳು", "ನೀವು ತಾವು ಬನ್ನಿ".

ಪರಿಣಾಮ

'ತಾನು' vs 'ಅವನು' — ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮರೆಯಬೇಡಿ

'ಅವನು' ಬೇರೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ, 'ತಾನು' ಕರ್ತೃವನ್ನೇ (ತನ್ನನ್ನೇ) ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. "ರಾಮನು ತಾನೇ ಹೋದನು" — ಇಲ್ಲಿ ತಾನೇ = ರಾಮನೇ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ನೇರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

◆ ವಿಶೇಷಣ (Adjective) — ಅರ್ಥ, ಲಕ್ಷಣ, ಪ್ರಕಾರಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ವಿಶೇಷಣ ಎಂದರೇನು?

ನಾಮಪದದ ಗುಣ, ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ವಿಶೇಷಗೊಳಿಸುವ (ವರ್ಣಿಸುವ) ಪದಕ್ಕೆ **ವಿಶೇಷಣ** ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷಣದಿಂದ ವರ್ಣಿತವಾಗುವ ನಾಮಪದಕ್ಕೆ **ವಿಶೇಷ್ಯ** ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಕೆಂಪು ಹೂವು" — ಕೆಂಪು (ವಿಶೇಷಣ), ಹೂವು (ವಿಶೇಷ್ಯ). "ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳು" — ಎರಡು (ವಿಶೇಷಣ).

ವಿಶೇಷಣದ ಪ್ರಕಾರ	ಅರ್ಥ	ಉದಾಹರಣೆ
ಗುಣವಾಚಕ ವಿಶೇಷಣ	ನಾಮಪದದ ಗುಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು	ಕೆಂಪು ಹೂವು, ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗ, ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆ
ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ವಿಶೇಷಣ	ನಾಮಪದದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು	ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಮೂರನೇ ಮನೆ, ಐದು ಜನ
ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ ವಿಶೇಷಣ	ನಾಮಪದದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು	ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು, ಬಹಳ ಜನ, ತುಂಬಾ ಕೆಲಸ
ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ವಿಶೇಷಣ	ಪ್ರಶ್ನೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾಮಪದವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದು	ಯಾವ ಪುಸ್ತಕ? ಎಂತಹ ಮನುಷ್ಯ? ಎಷ್ಟು ಜನ?
ಸಾರ್ವನಾಮಿಕ ವಿಶೇಷಣ	ಸರ್ವನಾಮದಿಂದಾದ ವಿಶೇಷಣ	ಈ ಪುಸ್ತಕ, ಆ ಮನೆ, ಆ ಹುಡುಗ
ಸಂಬಂಧವಾಚಕ ವಿಶೇಷಣ	ಸಂಬಂಧ ತಿಳಿಸುವ ವಿಶೇಷಣ	ಯಾವ ಹುಡುಗ ಬಂದನೋ ಆ ಹುಡುಗ

ಲಕ್ಷಣ

ವಿಶೇಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ◆ ವಿಶೇಷಣವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **ನಾಮಪದದ (ವಿಶೇಷ್ಯದ) ಮುಂದೆ** ಬರುತ್ತದೆ — "ಸುಂದರ ಉದ್ಯಾನ".
- ◆ ವಿಶೇಷಣವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ; ಯಾವಾಗಲೂ ನಾಮಪದವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ◆ ಒಂದೇ ನಾಮಪದಕ್ಕೆ ಹಲವು ವಿಶೇಷಣಗಳು ಬರಬಹುದು — "ಎರಡು ಕೆಂಪು ಹೂವುಗಳು".

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

'ಆ/ಈ' — ಸರ್ವನಾಮವೋ? ವಿಶೇಷಣವೋ?

"ಆ ಹುಡುಗ ಬಂದನು" — ಇಲ್ಲಿ 'ಆ' ನಾಮಪದದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ **ಸಾರ್ವನಾಮಿಕ ವಿಶೇಷಣ**. ಆದರೆ "ಅವನು ಬಂದನು" — ಇಲ್ಲಿ 'ಅವನು' ನಾಮಪದದ ಬದಲಿಗೆ ನಿಂತಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ **ಸರ್ವನಾಮ**. ಸ್ಥಾನ ನೋಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ.

◆ ನಾಮಪದ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಣದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ + ವಾಕ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸ

ಅಂಶ	ನಾಮಪದ	ವಿಶೇಷಣ
ಅರ್ಥ	ವ್ಯಕ್ತಿ, ವಸ್ತು, ಗುಣ, ಭಾವನೆಯ ಹೆಸರು	ನಾಮಪದದ ಗುಣ, ಸಂಖ್ಯೆ, ಪರಿಮಾಣದ ವರ್ಣನೆ
ಸ್ವತಂತ್ರ ಬಳಕೆ	ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲದು	ನಾಮಪದವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲದು
ಉದಾಹರಣೆ	ಹೂವು, ಪುಸ್ತಕ, ಸಂತೋಷ	ಕೆಂಪು (ಹೂವು), ಎರಡು (ಪುಸ್ತಕಗಳು)
ಪ್ರಶ್ನೆ	"ಯಾರು? ಏನು?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ	"ಎಂತಹ? ಎಷ್ಟು? ಯಾವ?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ

ಅಭ್ಯಾಸ

ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಪದಭೇದ ಗುರುತಿಸಿ

- "ರಾಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು." — **ರಾಮನು** (ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದ)
- "ಅವಳು ಸುಂದರವಾದ ಹೂವನ್ನು ಕಿತ್ತಳು." — **ಅವಳು** (ಸರ್ವನಾಮ), **ಸುಂದರವಾದ** (ಗುಣವಾಚಕ ವಿಶೇಷಣ), **ಹೂವನ್ನು** (ಜಾತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದ)
- "ಎರಡು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾರಿದವು." — **ಎರಡು** (ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ವಿಶೇಷಣ), **ಹಕ್ಕಿಗಳು** (ಜಾತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದ)
- "ಯಾರು ಬಂದರು?" — **ಯಾರು** (ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ)
- "ಆ ಮನೆ ದೊಡ್ಡದು." — **ಆ** (ಸಾರ್ವನಾಮಿಕ ವಿಶೇಷಣ), **ಮನೆ** (ಜಾತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದ)

ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶ

ಒಂದೇ ಪದ — ವಿಭಿನ್ನ ಪಾತ್ರ

ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾಮಪದವಾಗಿಯೂ, ವಿಶೇಷಣವಾಗಿಯೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾ: "ಸಿಹಿ ತಿನ್ನಬೇಡ" (ಸಿಹಿ = ನಾಮಪದ) ↔ "ಸಿಹಿ ಮಾವು ತಿನ್ನು" (ಸಿಹಿ = ವಿಶೇಷಣ). ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಪದಭೇದ ಕೇಳಿದಾಗ **ವಾಕ್ಯದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೇ** ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

3-ಹಂತದ ಗುರುತಿಸುವ ವಿಧಾನ

1) ಪದವು ಹೆಸರೇ? → ನಾಮಪದ. 2) ಪದವು ನಾಮಪದದ ಬದಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? → ಸರ್ವನಾಮ. 3) ಪದವು ನಾಮಪದವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ? → ವಿಶೇಷಣ. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 4 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (MCQ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ನಗರ B) ಬೆಂಗಳೂರು C) ನದಿ D) ಹಕ್ಕಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಬೆಂಗಳೂರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರು (ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ). ನಗರ, ನದಿ, ಹಕ್ಕಿ — ಜಾತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಭಾವವಾಚಕ ನಾಮಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಮರ B) ಸಂತೋಷ C) ಹುಡುಗ D) ಪುಸ್ತಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಸಂತೋಷವು ಭಾವನೆ/ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ — ಭಾವವಾಚಕ. ಉಳಿದವು ಜಾತಿವಾಚಕ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಜಾತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ರಾಮ B) ಕಾವೇರಿ C) ಮನುಷ್ಯ D) ಹಿಮಾಲಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು (ಜಾತಿವಾಚಕ). ಉಳಿದವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹೆಸರುಗಳು (ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ಪುರುಷವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮವಲ್ಲದ್ದು ಯಾವುದು?

- A) ನಾನು B) ನೀನು C) ಯಾರು D) ಅವಳು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: 'ಯಾರು' ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ. ನಾನು, ನೀನು, ಅವಳು ಪುರುಷವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಆ ಹುಡುಗ ಬಂದನು" — 'ಆ' ಪದದ ಪದಭೇದವೇನು?

- A) ಸರ್ವನಾಮ B) ಸಾರ್ವನಾಮಿಕ ವಿಶೇಷಣ C) ನಾಮಪದ D) ಅವ್ಯಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಆ' ಹುಡುಗ ಎಂಬ ನಾಮಪದದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ — ಸಾರ್ವನಾಮಿಕ ವಿಶೇಷಣ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ವಿಶೇಷಣವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಕೆಂಪು B) ಮೂರು C) ಸ್ವಲ್ಪ D) ಯಾವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಮೂರು' ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಂಪು (ಗುಣವಾಚಕ), ಸ್ವಲ್ಪ (ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ), ಯಾವ (ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ಅವಳು ತಾನೇ ಮಾಡಿದಳು" — 'ತಾನೇ' ಯಾವ ಸರ್ವನಾಮ?

- A) ಪುರುಷವಾಚಕ B) ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ C) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ D) ಸಂಬಂಧವಾಚಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ತಾನೇ' ಕರ್ತೃವನ್ನೇ (ಅವಳನ್ನೇ) ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ — ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ಸುಂದರ ಉದ್ಯಾನ" — ವಿಶೇಷ್ಯ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಸುಂದರ B) ಉದ್ಯಾನ C) ಎರಡೂ D) ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ವಿಶೇಷಣದಿಂದ (ಸುಂದರ) ವರ್ಣಿತವಾಗುವ ನಾಮಪದವೇ (ಉದ್ಯಾನ) ವಿಶೇಷ್ಯ.

◆ ಕ್ರಿಯಾಪದ (Verb) — ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಕ್ರಿಯಾಪದ ಎಂದರೇನು?

ಕ್ರಿಯೆ, ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಿಯಾಪದವಿಲ್ಲದೆ ವಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ — ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಾಣ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಅವನು ಓದಿದನು. ಮಗು ನಗುತ್ತಿದೆ. ಹೂವು ಅರಳಿತು.

ಪ್ರಕಾರ 1

ಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ (Transitive Verb)

ತನ್ನ ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲು ಕರ್ಮಪದದ (object) ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕ್ರಿಯಾಪದ. "ಏನನ್ನು?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಅವನು ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದನು. (ಏನನ್ನು ಓದಿದನು? — ಪುಸ್ತಕ) | ಅವಳು ಹಾಡು ಹಾಡಿದಳು.

ಪ್ರಕಾರ 2

ಅಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ (Intransitive Verb)

ಕರ್ಮಪದದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಾರ್ಥ ನೀಡುವ ಕ್ರಿಯಾಪದ. "ಏನನ್ನು?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಅವನು ಓದಿದನು. ಮಗು ನಕ್ಕಿತು. ಪಕ್ಷಿ ಹಾರಿತು.

ಅಂಶ	ಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ	ಅಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ
ಕರ್ಮಪದ	ಅಗತ್ಯವಿದೆ	ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
ಗುರುತಿಸುವ ವಿಧಾನ	"ಏನನ್ನು/ಯಾರನ್ನು?" ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತದೆ	ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ
ಉದಾಹರಣೆ	ತಿನ್ನು, ಓದು, ಬರೆ, ಕಟ್ಟು	ಓಡು, ನಗು, ಹಾರು, ಅಳು

ಪರಿಣಾಮ ಗಮನ

ಒಂದೇ ಕ್ರಿಯಾಪದ — ಎರಡೂ ಪಾತ್ರ!

ಕೆಲವು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಕರ್ಮಕವಾಗಿಯೂ, ಅಸಕರ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. "ಅವನು ತಿಂದನು" (ಅಸಕರ್ಮಕ — ಏನನ್ನು ಎಂದು ಕೇಳಲಾಗದು) ↔ "ಅವನು ಅನ್ನ ತಿಂದನು" (ಸಕರ್ಮಕ). ವಾಕ್ಯವನ್ನೇ ನೋಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ.

◆ ಕಾಲ (Tense) ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದ ರೂಪಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಕಾಲದ 3 ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆದ ಸಮಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ **ಕಾಲ** ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲ 3 ವಿಧ:

- ◆ **ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ** — ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಯೆ: ಅವನು **ಬರುತ್ತಾನೆ**.
- ◆ **ಭೂತಕಾಲ** — ನಡೆದುಹೋದ ಕ್ರಿಯೆ: ಅವನು **ಬಂದನು**.
- ◆ **ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ** — ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲಿರುವ ಕ್ರಿಯೆ: ಅವನು **ಬರುವನು**.

ಕಾಲ	ರೂಪದ ಗುರುತು	ಉದಾಹರಣೆ (ಓದು ಧಾತು)
ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ	-ಉತ್ತ- (ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು)	ಅವನು ಓದುತ್ತಾನೆ , ಅವಳು ಓದುತ್ತಾಳೆ
ಭೂತಕಾಲ	-ಇದ- (ನಡೆದುಹೋದದ್ದು)	ಅವನು ಓದಿದನು , ಅವಳು ಓದಿದಳು
ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ	-ಉವ- (ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲಿರುವುದು)	ಅವನು ಓದುವನು , ಅವಳು ಓದುವಳು

ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಧಾತು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಯ

ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಮೂಲ ರೂಪಕ್ಕೆ **ಧಾತು** (root) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ — ಉದಾ: ಓದು, ಬರು, ಮಾಡು, ತಿನ್ನು. ಧಾತುವಿಗೆ ಕಾಲಸೂಚಕ **ಪ್ರತ್ಯಯ** ಸೇರಿದಾಗ ಪೂರ್ಣ ಕ್ರಿಯಾಪದ ರೂಪ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಓದು + ಉತ್ತಾನೆ = **ಓದುತ್ತಾನೆ** | ಬರು + ಅಂದನು = **ಬಂದನು** | ಮಾಡು + ಉವನು = **ಮಾಡುವನು**

ಸಂಬಂಧ

ಪುರುಷ-ವಚನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ ರೂಪ

ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಕರ್ತೃವಿನ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ವಚನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ: **ನಾನು** ಓದುತ್ತೇನೆ, **ನೀನು** ಓದುತ್ತೀಯೆ, **ಅವನು** ಓದುತ್ತಾನೆ, **ಅವರು** ಓದುತ್ತಾರೆ. (ವಿವರ ಅಧ್ಯಾಯ 6ರಲ್ಲಿ.)

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ವರ್ತಮಾನದ "**ಬರುತ್ತಾನೆ**" (ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವುದು) ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ "**ಬರುವನು**" (ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವುದು) — ಇವೆರಡನ್ನೂ ಗೊಂದಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. "-ಉತ್ತ-" ಕಂಡರೆ ವರ್ತಮಾನ, "-ಉವ-" ಕಂಡರೆ ಭವಿಷ್ಯತ್.

◆ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ (Adverb) — ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ಎಂದರೇನು?

ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಿಯೆ ಯಾವಾಗ? ಎಲ್ಲಿ? ಹೇಗೆ? ಎಷ್ಟು? ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಅವನು ಬೇಗನೆ ಓಡಿದನು. (ಹೇಗೆ ಓಡಿದನು? — ಬೇಗನೆ) | ಅವಳು ನಿನ್ನೆ ಬಂದಳು. (ಯಾವಾಗ? — ನಿನ್ನೆ)

ಪ್ರಕಾರ	ಅರ್ಥ (ಪ್ರಶ್ನೆ)	ಉದಾಹರಣೆಗಳು
ಕಾಲವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ	ಕ್ರಿಯೆಯ ಸಮಯ (ಯಾವಾಗ?)	ನಿನ್ನೆ, ಇಂದು, ನಾಳೆ, ಯಾವಾಗಲೂ, ಈಗ
ಸ್ಥಳವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ	ಕ್ರಿಯೆಯ ಸ್ಥಳ (ಎಲ್ಲಿ?)	ಇಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ, ಹೊರಗೆ
ರೀತಿವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ	ಕ್ರಿಯೆಯ ರೀತಿ (ಹೇಗೆ?)	ಬೇಗನೆ, ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಜೋರಾಗಿ
ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ	ಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣ (ಎಷ್ಟು?)	ಬಹಳ, ಸ್ವಲ್ಪ, ತುಂಬಾ, ಅತಿಯಾಗಿ

ಗುರುತಿಸುವ ವಿಧಾನ

ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

ವಾಕ್ಯದ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ? ಯಾವಾಗ? ಎಲ್ಲಿ? ಎಷ್ಟು? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ — ಬರುವ ಉತ್ತರವೇ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಮಗು ಜೋರಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದೆ." — ಹೇಗೆ ಅಳುತ್ತಿದೆ? → **ಜೋರಾಗಿ** (ರೀತಿವಾಚಕ). "ಅವರು ಬಹಳ ಓಡಿದರು." — ಎಷ್ಟು ಓಡಿದರು? → **ಬಹಳ** (ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ).

ವಿಸ್ತೃತ ಬಳಕೆ

ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ವಿಶೇಷಣವನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸಬಹುದು

ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣವು ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿಶೇಷಣವನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಬಹಳ ಸುಂದರ ಹೂವು" — ಇಲ್ಲಿ 'ಬಹಳ' ಸುಂದರ ಎಂಬ ವಿಶೇಷಣವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಣಾಮ ಗಮನ

'ಬೇಗ' vs 'ಬೇಗನೆ' — ಜಾಗರೂಕತೆ!

'ಬೇಗ' ನಾಮಪದ/ವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಬಹುದು ("ಬೇಗ ಒಳ್ಳೆಯದು"), ಆದರೆ 'ಬೇಗನೆ' ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ("ಅವನು ಬೇಗನೆ ಬಂದನು"). ಪ್ರತ್ಯಯದ (-ನೆ/-ವಾಗಿ) ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗಮನಿಸಿ — ಇದೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೋನು!

◆ ಅವ್ಯಯ (Indeclinable) — ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಅವ್ಯಯ ಎಂದರೇನು?

ಲಿಂಗ, ವಚನ ಮತ್ತು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ರೂಪ ಬದಲಾಗದ ಪದಗಳಿಗೆ ಅವ್ಯಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. "ವ್ಯಯ" ಎಂದರೆ ಬದಲಾವಣೆ; "ಅವ್ಯಯ" ಎಂದರೆ ಬದಲಾಗದಿರುವುದು.

ಉದಾಹರಣೆ: ಮತ್ತು, ಆದರೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ಅಯ್ಯೋ — ಇವು ಯಾವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

ಅವ್ಯಯದ ಪ್ರಕಾರ	ಅರ್ಥ / ಕಾರ್ಯ	ಉದಾಹರಣೆಗಳು
ಸಮುಚ್ಚಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ	ಪದ ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವುದು	ಮತ್ತು, ಹಾಗೂ — "ರಾಮ ಮತ್ತು ಶ್ಯಾಮ ಬಂದರು."
ವಿರೋಧಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ	ವಿರೋಧವಾದ ಅರ್ಥ ನೀಡುವುದು	ಆದರೆ, ಆದರೂ — "ಅವನು ಬುದ್ಧಿವಂತ, ಆದರೆ ಸೋಮಾರಿ."
ಕಾರಣಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ	ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು	ಏಕೆಂದರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ — "ಅವನು ಬರಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅನಾರೋಗ್ಯ."
ಭಾವಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ	ಭಾವನೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು	ಅಯ್ಯೋ!, ಅಹಾ!, ಓಹೋ! — "ಅಯ್ಯೋ! ಏನಾಯಿತು?"

ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ

ಅವ್ಯಯಗಳ ನೈಜ ಬಳಕೆ

1. "ನಾನು ಮತ್ತು ನೀನು ಹೋಗೋಣ." (ಸಮುಚ್ಚಯಾರ್ಥಕ)
2. "ಮಳೆ ಬಂದಿತು, ಆದರೂ ನಾವು ಹೋದೆವು." (ವಿರೋಧಾರ್ಥಕ)
3. "ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆ ಬನ್ನಿ." (ಕಾರಣಾರ್ಥಕ)
4. "ಅಹಾ! ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ!" (ಭಾವಾರ್ಥಕ)

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಅವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಲಿಂಗ, ವಚನ, ವಿಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ — ಆದ್ದರಿಂದ "ಮತ್ತುಗಳು", "ಆದರೆಗಳು" ಎಂದು ಬಹುವಚನ ಮಾಡುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣ ತಪ್ಪು. ಅವ್ಯಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಡಿ.

ಪರಿಣಾಮ ಗಮನ

ಅವ್ಯಯ ಗುರುತಿಸುವ ಸೂತ್ರ

ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗದ, ಜೋಡಿಸುವ/ವಿರೋಧಿಸುವ/ಕಾರಣ ತಿಳಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ ಪದ ಕಂಡರೆ ಅದು ಅವ್ಯಯ. "ಮತ್ತು, ಆದರೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಯ್ಯೋ" — ಈ 5 ಪದಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳಲಾಗುವ ಅವ್ಯಯಗಳು.

◆ ಕ್ರಿಯಾಪದ vs ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ — ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ

ಅಂಶ	ಕ್ರಿಯಾಪದ	ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ
ತಿಳಿಸುವುದು	ಕ್ರಿಯೆ, ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿತಿ	ಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ (ಯಾವಾಗ/ಎಲ್ಲಿ/ಹೇಗೆ/ಎಷ್ಟು)
ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ	ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಾಣ; ಇಲ್ಲದೆ ವಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗದು	ವರ್ಣನೆ ಮಾತ್ರ; ಇಲ್ಲದೆಯೂ ವಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣ
ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ	"ಏನು ಮಾಡಿದನು?"	"ಹೇಗೆ/ಯಾವಾಗ/ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದನು?"
ಉದಾಹರಣೆ	ಓಡಿದನು, ಬಂದಳು, ತಿಂದನು	ಬೇಗನೆ, ನಿನ್ನೆ, ಜೋರಾಗಿ

ಅಭ್ಯಾಸ

ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ — ಉತ್ತರ ಸಹಿತ

1. "ಹುಡುಗ ಬೇಗನೆ ಓಡಿದನು." — ಓಡಿದನು (ಕ್ರಿಯಾಪದ), ಬೇಗನೆ (ರೀತಿವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ)
2. "ಅವಳು ನಿನ್ನೆ ಬಂದಳು." — ಬಂದಳು (ಕ್ರಿಯಾಪದ), ನಿನ್ನೆ (ಕಾಲವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ)
3. "ಮಗು ಜೋರಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದೆ." — ಅಳುತ್ತಿದೆ (ಕ್ರಿಯಾಪದ), ಜೋರಾಗಿ (ರೀತಿವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ)
4. "ಅವನು ಮತ್ತು ನಾನು ಹೋದೆವು." — ಮತ್ತು (ಸಮುಚ್ಚಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ), ಹೋದೆವು (ಕ್ರಿಯಾಪದ)
5. "ಅವಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ." — ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ (ಕ್ರಿಯಾಪದ), ಚೆನ್ನಾಗಿ (ರೀತಿವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ)

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ

ಸಕರ್ಮಕ-ಅಕರ್ಮಕ ಪುನರಾವರ್ತನೆ

"ಅವನು ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದನು" (ಸಕರ್ಮಕ — 'ಪುಸ್ತಕ' ಕರ್ಮಪದ) ↔ "ಮಗು ನಕ್ಕಿತು" (ಅಕರ್ಮಕ — ಕರ್ಮಪದವಿಲ್ಲ). ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳಿದಾಗ ಮೊದಲು "ಏನನ್ನು?" ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ — ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಕರ್ಮಕ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಕರ್ಮಕ.

⚠ ಗೊಂದಲದ ಜೋಡಿ

"ನಿಧಾನ" ವಿಶೇಷಣ/ನಾಮಪದವಾಗಬಹುದು ("ನಿಧಾನ ಒಳ್ಳೆಯದು"), ಆದರೆ "ನಿಧಾನವಾಗಿ" ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ("ಅವನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆದನು").
"-ಆಗಿ/-ನೆ" ಪ್ರತ್ಯಯ ಕಂಡರೆ ಅದು ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

2-ಹಂತದ ವಿಧಾನ

ಹಂತ 1: ವಾಕ್ಯದ ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಿ. ಹಂತ 2: ಅದಕ್ಕೆ "ಹೇಗೆ? ಯಾವಾಗ? ಎಲ್ಲಿ? ಎಷ್ಟು?" ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ — ಸಿಗುವ ಉತ್ತರವೇ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ. ಈ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿದರೆ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 5 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (MCQ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದವಿರುವ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

- A) ಅವನು ಓಡಿದನು B) ಅವನು ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದನು C) ಮಗು ನಕ್ಕಿತು D) ಹೂವು ಅರಳಿತು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಪುಸ್ತಕ' ಕರ್ಮಪದವಿದೆ (ಏನನ್ನು ಓದಿದನು? — ಪುಸ್ತಕ). ಉಳಿದವು ಅಕರ್ಮಕ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಅಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಅವಳು ಹಾಡು ಹಾಡಿದಳು B) ಅವನು ಅನ್ನ ತಿಂದನು C) ಪಕ್ಷಿ ಹಾರಿತು D) ರಾಮ ಪತ್ರ ಬರೆದನು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: 'ಹಾರಿತು'ಗೆ ಕರ್ಮಪದದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಕರ್ಮಪದವಿದೆ (ಹಾಡು, ಅನ್ನ, ಪತ್ರ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಭೂತಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದ ರೂಪ ಯಾವುದು?

- A) ಬರುತ್ತಾನೆ B) ಬಂದನು C) ಬರುವನು D) ಓಡುತ್ತಾಳೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಬಂದನು' ನಡೆದುಹೋದ ಕ್ರಿಯೆ (ಭೂತಕಾಲ). ಬರುತ್ತಾನೆ (ವರ್ತಮಾನ), ಬರುವನು (ಭವಿಷ್ಯತ್).

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದ ರೂಪವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಹೋದನು B) ಹೋಗುವನು C) ಹೋಗುತ್ತಾನೆ D) ಹೋಗಿದ್ದನು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: '-ಉತ್ತ-' ಪ್ರತ್ಯಯ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹೋದನು (ಭೂತ), ಹೋಗುವನು (ಭವಿಷ್ಯತ್).

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಬೇಗನೆ B) ಬೇಗ C) ವೇಗ D) ಶೀಘ್ರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: 'ಬೇಗನೆ' ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ ("ಅವನು ಬೇಗನೆ ಬಂದನು"). ಉಳಿದವು ನಾಮಪದ/ವಿಶೇಷಣ ರೂಪಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಅವನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆದನು" — ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ಯಾವುದು?

- A) ಅವನು B) ನಿಧಾನವಾಗಿ C) ನಡೆದನು D) ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಹೇಗೆ ನಡೆದನು?' — ನಿಧಾನವಾಗಿ (ರೀತಿವಾಚಕ). 'ನಡೆದನು' ಕ್ರಿಯಾಪದ, 'ಅವನು' ಸರ್ವನಾಮ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ಕಾಲವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ಯಾವುದು?

- A) ಇಲ್ಲಿ B) ನಾಳೆ C) ಬೇಗನೆ D) ಬಹಳ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ನಾಳೆ' ಸಮಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ (ಸ್ಥಳ), ಬೇಗನೆ (ರೀತಿ), ಬಹಳ (ಪರಿಮಾಣ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: ಅವ್ಯಯ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಮತ್ತು B) ಹುಡುಗರು C) ಓದಿದನು D) ಕೆಂಪು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: 'ಮತ್ತು' ರೂಪ ಬದಲಾಗದ ಸಮುಚ್ಚಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ. ಉಳಿದವು ನಾಮಪದ/ಕ್ರಿಯಾಪದ/ವಿಶೇಷಣ.

◆ ಲಿಂಗ (Gender) — ಅರ್ಥ ಮತ್ತು 3 ಪ್ರಕಾರಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಲಿಂಗ ಎಂದರೇನು?

ವಸ್ತು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಂಡು, ಹೆಣ್ಣು ಅಥವಾ ಲಿಂಗರಹಿತ ಎಂಬ ಭೇದವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ **ಲಿಂಗ** ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ 3 ವಿಧ.

ಲಿಂಗ	ಅರ್ಥ	ಸೂಚಕ ಸರ್ವನಾಮ	ಉದಾಹರಣೆಗಳು
ಪುಲ್ಲಿಂಗ	ಗಂಡು ಜಾತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು	ಅವನು	ಹುಡುಗ, ರಾಜ, ತಂದೆ, ಅಣ್ಣ, ಗಂಡು
ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ	ಹೆಣ್ಣು ಜಾತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು	ಅವಳು	ಹುಡುಗಿ, ರಾಣಿ, ತಾಯಿ, ಅಕ್ಕ, ಹೆಣ್ಣು
ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ	ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಭೇದವಿಲ್ಲದ್ದು (ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳು)	ಅದು	ಮರ, ಪುಸ್ತಕ, ಮನೆ, ನೀರು, ಕಲ್ಲು

ಗುರುತಿಸುವ ವಿಧಾನ

ಲಿಂಗ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸುಲಭ ಸೂತ್ರ

ಪದದ ಬದಲಿಗೆ **ಅವನು / ಅವಳು / ಅದು** ಹಾಕಿ ನೋಡಿ — ಯಾವುದು ಹೊಂದುತ್ತದೋ ಅದೇ ಆ ಪದದ ಲಿಂಗ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಅವನು ಬಂದನು" (ರಾಜ — ಪುಲ್ಲಿಂಗ) | "ಅವಳು ಬಂದಳು" (ರಾಣಿ — ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ) | "ಅದು ಬಿದ್ದಿತು" (ಪುಸ್ತಕ — ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ)

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ

ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ಕರ್ತೃವಿನ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ರೂಪವೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ: **ಅವನು ಬಂದನು** (ಪುಲ್ಲಿಂಗ), **ಅವಳು ಬಂದಳು** (ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ), **ಅದು ಬಂದಿತು** (ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ). ಈ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ವಾಕ್ಯಶುದ್ಧಿಯ ಆಧಾರ.

ಪರಿಣಾಮ

ನೆನಪಿಡಿ

ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ (ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ) ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಭೇದವಿದ್ದರೆ ಪುಲ್ಲಿಂಗ/ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ; ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳು (ಮರ, ಮನೆ, ಪುಸ್ತಕ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ**. "ಅದು" ಬರುವ ಪದವೇ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ — ಇದೇ ಗುರುತಿಸುವ ಕೀಲಿ.

◆ ಲಿಂಗ — ಜೋಡಿ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು

ಜೋಡಿಗಳು

ಪುಲ್ಲಿಂಗ-ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಜೋಡಿ ಪದಗಳು

ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳಲಾಗುವ ಲಿಂಗ ಜೋಡಿಗಳು:

ಪುಲ್ಲಿಂಗ	ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ	ಪುಲ್ಲಿಂಗ	ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ
ಮಗ	ಮಗಳು	ಅಣ್ಣ	ಅಕ್ಕ
ಗಂಡ	ಹೆಂಡತಿ	ತಮ್ಮ	ತಂಗಿ
ತಂದೆ	ತಾಯಿ	ಮಾವ	ಅತ್ತೆ
ರಾಜ	ರಾಣಿ	ಹುಡುಗ	ಹುಡುಗಿ

ನಿಯಮ

ಲಿಂಗ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಮ

- ಹಲವು ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪದಗಳಿಗೆ -ಅಳು/-ಇ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗವಾಗುತ್ತದೆ: ಹುಡುಗ → ಹುಡುಗಿ, ಮಗ → ಮಗಳು.
- ಕೆಲವು ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ರೂಪವಿದೆ: ಗಂಡ → ಹೆಂಡತಿ, ತಂದೆ → ತಾಯಿ (ಇವನ್ನು ನೆನಪಿನಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕು).
- ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ ಪದಗಳಿಗೆ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ರೂಪವಿರುವುದಿಲ್ಲ: ಮರ, ಮನೆ, ಪುಸ್ತಕ.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಲಿಂಗ ಗುರುತಿಸಿ

- ಶಿಕ್ಷಕ — ಪುಲ್ಲಿಂಗ ("ಅವನು ಬಂದನು") | ಶಿಕ್ಷಕಿ — ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ("ಅವಳು ಬಂದಳು")
- ನದಿ — ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗವಾಗಿ ಬಳಕೆ ("ಗಂಗಾ ಹರಿಯುತ್ತಾಳೆ") | ಪರ್ವತ — ಪುಲ್ಲಿಂಗವಾಗಿ ಬಳಕೆ ("ಹಿಮಾಲಯ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ" — ನಪುಂಸಕವಾಗಿಯೂ ಬಳಕೆ)
- ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ — ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಪುಲ್ಲಿಂಗ/ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ; ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹೊಂದದ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಬಳಸುವುದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು: "ಅವಳು ಬಂದನು" ✗ → "ಅವಳು ಬಂದಳು" ✓ | "ಅವನು ಬಂದಳು" ✗ → "ಅವನು ಬಂದನು" ✓. ವಾಕ್ಯ ಬರೆಯುವಾಗ/ತಿದ್ದುವಾಗ ಕರ್ತೃವಿನ ಲಿಂಗವನ್ನು ಮೊದಲು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

◆ ವಚನ (Number) — ಏಕವಚನ ಮತ್ತು ಬಹುವಚನ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ವಚನ ಎಂದರೇನು?

ವಸ್ತು ಒಂದೇ ಅಥವಾ ಹಲವು ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯಾಭೇದವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ವಚನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಚನ 2 ವಿಧ:

- ◆ ಏಕವಚನ — ಒಂದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು: ಹುಡುಗ, ಮರ, ಪುಸ್ತಕ.
- ◆ ಬಹುವಚನ — ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು: ಹುಡುಗರು, ಮರಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ನಿಯಮ

ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು — -ರು ಮತ್ತು -ಗಳು

ಏಕವಚನ ಪದಕ್ಕೆ -ರು ಅಥವಾ -ಗಳು ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಬಹುವಚನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯವಾಚಕಗಳಿಗೆ -ರು, ಇತರವುಗಳಿಗೆ -ಗಳು:

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಹುಡುಗ	ಹುಡುಗರು	ಮರ	ಮರಗಳು
ಮನುಷ್ಯ	ಮನುಷ್ಯರು	ಮನೆ	ಮನೆಗಳು
ಶಿಕ್ಷಕ	ಶಿಕ್ಷಕರು	ಹಕ್ಕಿ	ಹಕ್ಕಿಗಳು
ಹೆಣ್ಣು	ಹೆಂಗಸರು	ಪುಸ್ತಕ	ಪುಸ್ತಕಗಳು

ವಿಶೇಷ ರೂಪಗಳು

ಅಪವಾದ ರೂಪಗಳು (ನೆನಪಿಡಿ!)

- ◆ ಮಗು → ಮಕ್ಕಳು — ನಿಯಮಿತ ಪ್ರತ್ಯಯವಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷ ರೂಪ (ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ!).
- ◆ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಬಹುವಚನ: ನಾನು → ನಾವು, ನೀನು → ನೀವು, ಅವನು → ಅವರು, ಅದು → ಅವು.
- ◆ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಬಹುವಚನದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆ: ಜನರು, ಮಕ್ಕಳು.

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಒಂದೇ ಪದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ಹಾಕುವುದು ತಪ್ಪು: "ಮನೆಗಳರು" X, "ಹುಡುಗಗಳು" X. ಒಂದೇ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸಾಕು — ಮನೆಗಳು ✓, ಹುಡುಗರು ✓. ಹಾಗೆಯೇ "ಎರಡು ಹುಡುಗ ಬಂದನು" X → "ಎರಡು ಹುಡುಗರು ಬಂದರು" ✓ (ಸಂಖ್ಯೆ + ಬಹುವಚನ + ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಕ್ರಿಯಾಪದ).

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ವಚನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ 3 ಮಾದರಿಗಳು

1) ಏಕವಚನದಿಂದ ಬಹುವಚನ ಮಾಡಿ (ಮಗು → ಮಕ್ಕಳು). 2) ತಪ್ಪಾದ ಬಹುವಚನ ಗುರುತಿಸಿ (ಮನೆಗಳರು). 3) ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಚನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ("ಅವರು ಬಂದನು" X → "ಅವರು ಬಂದರು" ✓). ಮೂರೂ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ.

◆ ಪುರುಷ (Person) — 3 ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಪುರುಷ ಎಂದರೇನು?

ಮಾತನಾಡುವವನು, ಕೇಳುವವನು ಮತ್ತು ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ — ಈ ಮೂವರ ಭೇದವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಪುರುಷ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪುರುಷ	ಅರ್ಥ	ಸರ್ವನಾಮಗಳು	ಕ್ರಿಯಾಪದ ಉದಾಹರಣೆ
ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ	ಮಾತನಾಡುವವನು (1st person)	ನಾನು, ನಾವು	ನಾನು ಓದುತ್ತೇನೆ
ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ	ಕೇಳುವವನು (2nd person)	ನೀನು, ನೀವು	ನೀನು ಓದುತ್ತೀಯೆ
ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ	ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿ/ವಸ್ತು (3rd person)	ಅವನು, ಅವಳು, ಅದು, ಅವರು, ಅವು	ಅವನು ಓದುತ್ತಾನೆ

ಮುಖ್ಯ ನಿಯಮ

ಸರ್ವನಾಮ-ಕ್ರಿಯಾಪದ ಸಂಬಂಧ (Agreement)

ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಕರ್ತೃವಿನ ಪುರುಷ, ವಚನ ಮತ್ತು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೇ ವಾಕ್ಯಶುದ್ಧಿಯ ತಳಹದಿ:

ಕರ್ತೃ (ಸರ್ವನಾಮ)	ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಿಯಾಪದ (ಬರು ಧಾತು, ಭೂತಕಾಲ)
ನಾನು	ಬಂದೆನು
ನಾವು	ಬಂದೆವು
ನೀನು	ಬಂದೆ
ನೀವು	ಬಂದಿರಿ
ಅವನು	ಬಂದನು
ಅವಳು	ಬಂದಳು
ಅದು	ಬಂದಿತು
ಅವರು	ಬಂದರು

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ಕ್ರಮ ನೆನಪಿಡುವ ಸೂತ್ರ

ಪುರುಷದ ಕ್ರಮ: ಉತ್ತಮ → ಮಧ್ಯಮ → ಪ್ರಥಮ (ಮಾತನಾಡುವವನು → ಕೇಳುವವನು → ಇತರರು). "ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ = first person" ಎಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ಗೊಂದಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ — ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ ಎಂದರೆ **third person** (ಅವನು/ಅವಳು/ಅದು)! ಇದು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೋಸದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

◆ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪುಗಳು ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರ ನಿಯಮಗಳ ಸಾರಾಂಶ

△ ತಪ್ಪು 1 — ಲಿಂಗ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

"ಅವಳು ಬಂದನು" X → "ಅವಳು ಬಂದಳು" ✓ | "ಅದು ಬಂದನು" X → "ಅದು ಬಂದಿತು" ✓. ಕರ್ತೃ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗವಾದರೆ ಕ್ರಿಯಾಪದವೂ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ರೂಪದಲ್ಲಿರಬೇಕು.

△ ತಪ್ಪು 2 — ವಚನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

"ಅವರು ಬಂದನು" X → "ಅವರು ಬಂದರು" ✓ | "ಮಕ್ಕಳು ಆಡಿದನು" X → "ಮಕ್ಕಳು ಆಡಿದರು" ✓. ಬಹುವಚನ ಕರ್ತೃವಿಗೆ ಬಹುವಚನ ಕ್ರಿಯಾಪದವೇ ಬೇಕು.

△ ತಪ್ಪು 3 — ಪುರುಷ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

"ನಾನು ಬಂದನು" X → "ನಾನು ಬಂದೆನು" ✓ | "ನೀನು ಬಂದನು" X → "ನೀನು ಬಂದೆ" ✓. ಉತ್ತಮ/ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯಯವೇ ಬರಬೇಕು.

ಸಾರಾಂಶ ಕೋಷ್ಟಕ

ರೂಪಾಂತರ ನಿಯಮಗಳು — ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ

ವ್ಯಾಕರಣ ಅಂಶ	ನಿಯಮ	ಉದಾಹರಣೆ
ಲಿಂಗ	ಅವನು (ಪುಲ್ಲಿಂಗ) / ಅವಳು (ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ) / ಅದು (ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ) — ಕ್ರಿಯಾಪದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ	ಅವನು ಬಂದನು / ಅವಳು ಬಂದಳು / ಅದು ಬಂದಿತು
ವಚನ	-ರು (ಮನುಷ್ಯವಾಚಕ) / -ಗಳು (ಇತರ) ಪ್ರತ್ಯಯ; ಅಪವಾದ: ಮಗು → ಮಕ್ಕಳು	ಹುಡುಗರು, ಮನೆಗಳು, ಮಕ್ಕಳು
ಪುರುಷ	ಉತ್ತಮ (ನಾನು/ನಾವು) → ಮಧ್ಯಮ (ನೀನು/ನೀವು) → ಪ್ರಥಮ (ಅವನು/ಅವಳು/ಅದು)	ಬಂದೆನು / ಬಂದೆ / ಬಂದನು

ಅಭ್ಯಾಸ ವಾಕ್ಯಗಳು

ಸರಿ-ತಪ್ಪು ಗುರುತಿಸಿ

1. "ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರು." — ✓ ಸರಿ (ಬಹುವಚನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ)
2. "ಅವಳು ಹಾಡು ಹಾಡಿದನು." — X ತಪ್ಪು → "ಅವಳು ಹಾಡು ಹಾಡಿದಳು." ✓
3. "ನಾವು ನಾಳೆ ಬರುವೆವು." — ✓ ಸರಿ (ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ ಬಹುವಚನ)
4. "ಎರಡು ಮಕ್ಕಳು ಆಡಿದರು." — X ತಪ್ಪು → "ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಆಡಿದರು." ✓ (ಎರಡು + ಮಕ್ಕಳು ಅಸಂಗತ)

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ವಾಕ್ಯಶುದ್ಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆ — 3-ಹಂತದ ಪರಿಶೀಲನೆ

1) ಕರ್ತೃ ಗುರುತಿಸಿ (ಯಾರು? ಏನು?). 2) ಕರ್ತೃವಿನ ಲಿಂಗ-ವಚನ-ಪುರುಷ ನಿರ್ಧರಿಸಿ. 3) ಕ್ರಿಯಾಪದ ಆ ಮೂರಕ್ಕೂ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವಾಕ್ಯಶುದ್ಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 6 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (MCQ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಹುಡುಗಿ B) ರಾಣಿ C) ರಾಜ D) ಮನೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ರಾಜ ಗಂಡು ಜಾತಿ (ಪುಲ್ಲಿಂಗ). ಹುಡುಗಿ, ರಾಣಿ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ; ಮನೆ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ತಂದೆ B) ಪುಸ್ತಕ C) ಅಕ್ಕ D) ಮಾವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಪುಸ್ತಕ ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತು — ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ ("ಅದು ಬಿದ್ದಿತು"). ಉಳಿದವು ಪುಲ್ಲಿಂಗ/ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ಮಗು" ಪದದ ಬಹುವಚನ ರೂಪ ಯಾವುದು?

- A) ಮಗುಗಳು B) ಮಕ್ಕಳು C) ಮಗುವರು D) ಮಗುಗಳುರು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಮಗು → ಮಕ್ಕಳು ವಿಶೇಷ (ಅಪವಾದ) ರೂಪ. ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ಮನೆ" ಪದದ ಸರಿಯಾದ ಬಹುವಚನ ಯಾವುದು?

- A) ಮನೆರು B) ಮನೆಗಳು C) ಮನೆಗಳರು D) ಮನೆಯರು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಮನೆಗೆ -ಗಳು ಪ್ರತ್ಯಯ: ಮನೆಗಳು. ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯಯ (ಮನೆಗಳರು) ತಪ್ಪು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ ಸರ್ವನಾಮ ಯಾವುದು?

- A) ನೀನು B) ಅವನು C) ನಾನು D) ಅದು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ = ಮಾತನಾಡುವವನು (ನಾನು, ನಾವು). ನೀನು (ಮಧ್ಯಮ), ಅವನು/ಅದು (ಪ್ರಥಮ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ ಸರ್ವನಾಮವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ನಾವು B) ನೀವು C) ಅವರು D) ಅವು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ = ಕೇಳುವವನು (ನೀನು, ನೀವು). ನಾವು (ಉತ್ತಮ), ಅವರು/ಅವು (ಪ್ರಥಮ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ವ್ಯಾಕರಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

- A) ಅವಳು ಬಂದನು B) ಅವನು ಬಂದಳು C) ಅವರು ಬಂದರು D) ಅದು ಬಂದನು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಬಹುವಚನ ಕರ್ತೃ 'ಅವರು'ಗೆ ಬಹುವಚನ ಕ್ರಿಯಾಪದ 'ಬಂದರು' ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವು ಲಿಂಗ/ವಚನ ತಪ್ಪು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ನಾನು ___" — ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಿಯಾಪದ ರೂಪ ತುಂಬಿ.

- A) ಬಂದನು B) ಬಂದೆನು C) ಬಂದಳು D) ಬಂದರು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ ಏಕವಚನ 'ನಾನು'ಗೆ 'ಬಂದೆನು' ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ವಿಭಕ್ತಿ (Vibhakti) — ಅರ್ಥ

ನಾಮಪದಕ್ಕೂ ವಾಕ್ಯದ ಇತರ ಪದಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ರಾಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು" — 'ರಾಮನು' (ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ) ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವವನನ್ನು, 'ಶಾಲೆಗೆ' (ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿ) ಹೋಗುವ ಗುರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಪ್ರತ್ಯಯ (Pratyaya) — ಅರ್ಥ

ಪದದ ಕೊನೆಗೆ ಸೇರಿ ಅದರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅಕ್ಷರ ಅಥವಾ ಅಕ್ಷರಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಿಭಕ್ತಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ರಾಮ + ಅನ್ನು = ರಾಮನನ್ನು (ಇಲ್ಲಿ 'ಅನ್ನು' ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ).

ಕ್ರಮ	ವಿಭಕ್ತಿ	ಪ್ರತ್ಯಯ	ಉದಾಹರಣೆ
1	ಪ್ರಥಮಾ	ಪ್ರತ್ಯಯವಿಲ್ಲ	ರಾಮನು
2	ದ್ವಿತೀಯಾ	ಅನ್ನು	ರಾಮನನ್ನು
3	ತೃತೀಯಾ	ಇಂದ	ರಾಮನಿಂದ
4	ಚತುರ್ಥಿ	ಗೆ / ಕ್ಕೆ	ರಾಮನಿಗೆ
5	ಪಂಚಮಿ	ಇಂದ / ದೆಸೆಯಿಂದ	ಮನೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ
6	ಷಷ್ಠಿ	ಅ	ರಾಮನ
7	ಸಪ್ತಮಿ	ಅಲ್ಲಿ	ಮನೆಯಲ್ಲಿ
8	ಸಂಬೋಧನಾ ಪ್ರಥಮಾ	ಏ / ಓ	ರಾಮನೇ!

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ವಿಭಕ್ತಿ ಗುರುತಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

- ಮೊದಲು ಪದದ ಕೊನೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ (ಅನ್ನು, ಗೆ, ಅಲ್ಲಿ..).
- ಪ್ರತ್ಯಯದಿಂದ ವಿಭಕ್ತಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ: 'ಅನ್ನು' ಕಂಡರೆ ದ್ವಿತೀಯಾ, 'ಗೆ' ಕಂಡರೆ ಚತುರ್ಥಿ.
- 'ಇಂದ' ಪ್ರತ್ಯಯವು ತೃತೀಯಾ ಮತ್ತು ಪಂಚಮಿ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತದೆ — ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥ ನೋಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ.

◆ ನಾಮಪದಗಳ ರೂಪಾಂತರ (Declension)

ಪರಿಚಯ

ಮೂರು ಮಾದರಿ ನಾಮಪದಗಳು

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿದಾಗ ನಾಮಪದಗಳ ರೂಪ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೂರು ಮಾದರಿ ಪದಗಳಿಂದ ಕಲಿಯೋಣ: **ರಾಮ** (ಅಕಾರಾಂತ ಪುಲ್ಲಿಂಗ), **ಮನೆ** (ಏಕಾರಾಂತ ನಪುಂಸಕ), **ಹೂವು** (ಉಕಾರಾಂತ ನಪುಂಸಕ).

ವಿಭಕ್ತಿ	ರಾಮ	ಮನೆ	ಹೂವು
ಪ್ರಥಮಾ	ರಾಮನು	ಮನೆ	ಹೂವು
ದ್ವಿತೀಯಾ	ರಾಮನನ್ನು	ಮನೆಯನ್ನು	ಹೂವನ್ನು
ತೃತೀಯಾ	ರಾಮನಿಂದ	ಮನೆಯಿಂದ	ಹೂವಿನಿಂದ
ಚತುರ್ಥಿ	ರಾಮನಿಗೆ	ಮನೆಗೆ	ಹೂವಿಗೆ
ಪಂಚಮಿ	ರಾಮನಿಂದ	ಮನೆಯಿಂದ	ಹೂವಿನಿಂದ
ಷಷ್ಠಿ	ರಾಮನ	ಮನೆಯ	ಹೂವಿನ
ಸಪ್ತಮಿ	ರಾಮನಲ್ಲಿ	ಮನೆಯಲ್ಲಿ	ಹೂವಿನಲ್ಲಿ
ಸಂಭೋಧನಾ	ರಾಮನೇ!	ಮನೆಯೇ!	ಹೂವೇ!

ನಿಯಮ

ರೂಪಾಂತರದ ನಿಯಮಗಳು

- ◆ ಅಕಾರಾಂತ ಪುಲ್ಲಿಂಗ (ರಾಮ): ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುವಾಗ 'ನ' ಆಗಮ — ರಾಮ + ಅನ್ನು = **ರಾಮನನ್ನು**.
- ◆ ಏಕಾರಾಂತ (ಮನೆ): ಸ್ವರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುವಾಗ 'ಯ' ಆಗಮ — ಮನೆ + ಅಲ್ಲಿ = **ಮನೆಯಲ್ಲಿ**.
- ◆ ಉಕಾರಾಂತ (ಹೂವು): 'ವಿನ್' ಆಗಮ — ಹೂವು + ಇಂದ = **ಹೂವಿನಿಂದ**; ಹೂವು + ಅನ್ನು = **ಹೂವನ್ನು**.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ರೂಪಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- "ಮನೆಯಲ್ಲಿ" ಪದದ ಮೂಲಪದ ಯಾವುದು? — **ಮನೆ** (ಯ ಆಗಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿ).
- "ಹೂವಿನಿಂದ" = ಮೂಲಪದ + ಪ್ರತ್ಯಯ? — **ಹೂವು + ಇಂದ** (ವಿನ್ ಆಗಮ).
- ತಪ್ಪು ರೂಪ ಗುರುತಿಸಿ: "ರಾಮಗೆ" (ತಪ್ಪು) → "ರಾಮನಿಗೆ" (ಸರಿ).

◆ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯ

ತಿಳಿವಳಿಕೆ

ಪ್ರತಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯ

ವಿಭಕ್ತಿಯು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಮಪದವು ಯಾವ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಾಕ್ಯಸಹಿತ ಕಲಿಯಿರಿ.

ವಿಭಕ್ತಿ	ಉದಾಹರಣಾ ವಾಕ್ಯ	ಕಾರ್ಯ
ಪ್ರಥಮಾ	ರಾಮನು ಬಂದನು.	ಕರ್ತೃ — ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವವನು
ದ್ವಿತೀಯಾ	ಅವನು ರಾಮನನ್ನು ಕಂಡನು.	ಕರ್ಮ — ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲ ಹೊಂದುವುದು
ತೃತೀಯಾ	ರಾಮನಿಂದ ಕೆಲಸವಾಯಿತು.	ಕರಣ — ಸಾಧನ / ಕಾರಣ
ಚತುರ್ಥಿ	ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು.	ಗುರಿ — ಸಂಪ್ರದಾನ
ಪಂಚಮಿ	ಅವನು ಮನೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬಂದನು.	ಅಪಾದಾನ — ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆ
ಷಷ್ಠಿ	ಇದು ರಾಮನ ಪುಸ್ತಕ.	ಸಂಬಂಧ
ಸಪ್ತಮಿ	ಅವಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಳೆ.	ಅಧಿಕರಣ — ಸ್ಥಳ / ಕಾಲ
ಸಂಬೋಧನಾ	ರಾಮನೇ! ಇಲ್ಲಿ ಬಾ.	ಸಂಬೋಧನೆ — ಕರೆಯುವುದು

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

"ರಾಮಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಟ್ಟೆ" ಎಂದು ಬರೆಯುವುದು ತಪ್ಪು — ಸರಿಯಾದ ರೂಪ "ರಾಮನಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಟ್ಟೆ". ಅಕಾರಾಂತ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪದಗಳಿಗೆ 'ನ' ಆಗಮವನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

◆ ವಿಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಯ — ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಹೋಲಿಕೆ

ವಿಭಕ್ತಿ vs ಪ್ರತ್ಯಯ

ಈ ಎರಡು ಪದಗಳು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ — ಇವುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆಯೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಂಶ	ವಿಭಕ್ತಿ	ಪ್ರತ್ಯಯ
ಅರ್ಥ	ನಾಮಪದದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಭಾಗ	ಆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪದಾಂತ್ಯದ ಅಕ್ಷರ(ಗಳು)
ಉದಾಹರಣೆ	ದ್ವಿತೀಯಾ, ಚತುರ್ಥಿ, ಸಪ್ತಮಿ	ಅನ್ನು, ಗೆ, ಅಲ್ಲಿ
ಸಂಖ್ಯೆ	8 ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಹಲವು (ಅನ್ನು, ಇಂದ, ಗೆ, ಅ, ಅಲ್ಲಿ, ಏ...)
ಸಂಬಂಧ	ವಿಭಕ್ತಿಯು ವರ್ಗ; ಪ್ರತ್ಯಯವು ಅದರ ಗುರುತು. ಉದಾ: 'ರಾಮನನ್ನು' ಪದದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು 'ಅನ್ನು' ಪ್ರತ್ಯಯ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.	

◆ ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ತಪ್ಪಾದ ರೂಪಗಳು

ಸರಿಯಾದ ರೂಪ ✓	ತಪ್ಪಾದ ರೂಪ ✗
ರಾಮನಿಗೆ	ರಾಮಗೆ
ಮನೆಯಲ್ಲಿ	ಮನೆಅಲ್ಲಿ
ಅವನನ್ನು	ಅವನುನ್ನು
ಹೂವಿಂದ	ಹೂಇಂದ
ಶಾಲೆಗೆ	ಶಾಲಾಗೆ

⚠ ನೆನಪಿಡಿ

ತಪ್ಪಾದ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ **ಆಗಮಾಕ್ಷರ** (ನ, ಯ, ವಿನ್) ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿಸುವಾಗ ಮೂಲಪದದ ಅಂತ್ಯಾಕ್ಷರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆಗಮವನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

◆ ಅಭ್ಯಾಸ — ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಗುರುತಿಸಿ

ಅಭ್ಯಾಸ

ಸೂಚನೆ

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪದದ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಲಗಡೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ — ಮೊದಲು ನೀವೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ನಂತರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

ವಾಕ್ಯ	ಪದ	ವಿಭಕ್ತಿ
ಮಗು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿದೆ.	ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ	ಸಪ್ತಮಿ
ತಾಯಿಯು ಮಗನನ್ನು ಕರೆದಳು.	ಮಗನನ್ನು	ದ್ವಿತೀಯಾ
ರೈತನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋದನು.	ಹೊಲಕ್ಕೆ	ಚತುರ್ಥಿ
ಇದು ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕ.	ನನ್ನ	ಷಷ್ಠಿ
ಗುರುಗಳೇ! ನಮಸ್ಕಾರ.	ಗುರುಗಳೇ	ಸಂಭೋಧನಾ ಪ್ರಥಮಾ
ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.	ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ	ಸಪ್ತಮಿ
ಅವನು ಕೈಯಿಂದ ಬರೆದನು.	ಕೈಯಿಂದ	ತೃತೀಯಾ
ಸೀತೆಯು ರಾಮನಿಗೆ ಹೂವು ಕೊಟ್ಟಳು.	ರಾಮನಿಗೆ	ಚತುರ್ಥಿ

ಪರಿಣಾಮ ತಂತ್ರ

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3 ಸೂತ್ರಗಳು

- ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ → ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ವಿಭಕ್ತಿ ಹೇಳಿ.
- 'ಇಂದ' ಕಂಡರೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ನೋಡಿ: ಸಾಧನ/ಕಾರಣ → ತೃತೀಯಾ; ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆ → ಪಂಚಮಿ.
- ಸಂಭೋಧನಾ ಪ್ರಥಮಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಉದ್ಗಾರ ಚಿಹ್ನೆ (!) ಅಥವಾ ಕರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

◆ ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು — ವಿಭಕ್ತಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ರಾಮನನ್ನು" ಪದದ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಪ್ರಥಮಾ B) ದ್ವಿತೀಯಾ C) ತೃತೀಯಾ D) ಚತುರ್ಥಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಅನ್ನು' ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಮನೆಯಲ್ಲಿ" ಪದದ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಷಷ್ಠಿ B) ಸಪ್ತಮಿ C) ಪಂಚಮಿ D) ಚತುರ್ಥಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಅಲ್ಲಿ' ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ; ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಯಾವುದು?

- A) ಅನ್ನು B) ಇಂದ C) ಗೆ / ಕ್ಕೆ D) ಅ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಚತುರ್ಥಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ಗೆ' ಅಥವಾ 'ಕ್ಕೆ' (ಉದಾ: ರಾಮನಿಗೆ, ಹೊಲಕ್ಕೆ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ರಾಮನೇ! ಇಲ್ಲಿ ಬಾ" — 'ರಾಮನೇ' ಪದದ ವಿಭಕ್ತಿ?

- A) ಪ್ರಥಮಾ B) ಸಂಬೋಧನಾ ಪ್ರಥಮಾ C) ದ್ವಿತೀಯಾ D) ಷಷ್ಠಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭ + 'ಎ' ಪ್ರತ್ಯಯ → ಸಂಬೋಧನಾ ಪ್ರಥಮಾ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: ಷಷ್ಠಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಯಾವುದು?

- A) ಅ B) ಅನ್ನು C) ಗೆ D) ಅಲ್ಲಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಷಷ್ಠಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ಅ' (ಉದಾ: ರಾಮನ = ರಾಮ + ಅ; ಸಂಬಂಧ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು" — 'ಶಾಲೆಗೆ' ಪದದ ವಿಭಕ್ತಿ?

- A) ದ್ವಿತೀಯಾ B) ತೃತೀಯಾ C) ಚತುರ್ಥಿ D) ಸಪ್ತಮಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: 'ಗೆ' ಪ್ರತ್ಯಯ + ಹೋಗುವ ಗುರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ → ಚತುರ್ಥಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಯಾವುದು?

- A) ಉ B) ಅನ್ನು C) ಪ್ರತ್ಯಯವಿಲ್ಲ D) ಅ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯವಿಲ್ಲ (ಉದಾ: ರಾಮನು).

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ಮನೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ" — ಈ ಪದದ ವಿಭಕ್ತಿ?

- A) ತೃತೀಯಾ B) ಪಂಚಮಿ C) ಷಷ್ಠಿ D) ಸಪ್ತಮಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ದೆಸೆಯಿಂದ' ಪಂಚಮಿಯ ಗುರುತು; ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆ (ಅಪಾದಾನ) ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಸಂಧಿ (Sandhi) — ಅರ್ಥ

ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳು (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಪದಗಳು ಸೇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ) ಸೇರಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ **ಧ್ವನಿ ಅಥವಾ ಅಕ್ಷರ ಬದಲಾವಣೆಗೆ** ಸಂಧಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ದೇವ + ಆಲಯ = **ದೇವಾಲಯ** (ಇಲ್ಲಿ 'ಅ' + 'ಆ' = 'ಆ' ಎಂಬ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ).

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಸಂಧಿ ವಿಭೇದ

ಸೇರಿ ಹೋಗಿರುವ ಪದವನ್ನು ಅದರ **ಮೂಲ ಪದಗಳಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ** ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಧಿ ವಿಭೇದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ದೇವಾಲಯ = ದೇವ + ಆಲಯ; ಇತ್ಯಾದಿ = ಇತಿ + ಆದಿ.

ವರ್ಗೀಕರಣ

ಸಂಧಿಯ 6 ಪ್ರಕಾರಗಳು

- ◆ **ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ:** ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಸ್ವರಗಳು ಸೇರಿ ದೀರ್ಘಸ್ವರ — ದೇವಾಲಯ.
- ◆ **ಗುಣ:** ಅ/ಆ + ಇ/ಈ = ಏ — ದೇವೇಂದ್ರ.
- ◆ **ವೃದ್ಧಿ:** ಅ/ಆ + ಏ/ಐ = ಐ; ಅ/ಆ + ಓ/ಔ = ಔ — ಮಹಾಷಧ.
- ◆ **ಯಣ್:** ಇ/ಉ → ಯ್/ವ್ ಬದಲಾವಣೆ — ಇತ್ಯಾದಿ.
- ◆ **ಲೋಪ:** ಒಂದು ಅಕ್ಷರದ ಲೋಪ — ಅವನಲ್ಲಿ.
- ◆ **ಅಗಮ:** ಹೊಸ ಅಕ್ಷರದ ಸೇರ್ಪಡೆ — ಮಳೆಯಲ್ಲಿ.

ಪರಿಣಾಮ

ಸಂಧಿ ಗುರುತಿಸುವಾಗ

- ಮೊದಲು ಪದದ **ವಿಭೇದ** ಮಾಡಿ — ಎರಡು ಮೂಲ ಪದಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- ಸಂಧಿಸ್ಥಾನದ **ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು** (ಮೊದಲ ಪದದ ಕೊನೆ + ಎರಡನೇ ಪದದ ಮೊದಲು) ಗಮನಿಸಿ.
- ಉಂಟಾದ **ಬದಲಾವಣೆಯ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ** ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿ.

◆ ಸರ್ವದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ ಮತ್ತು ಗುಣಸಂಧಿ

ನಿಯಮ 1

ಸರ್ವದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ

ನಿಯಮ: ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಸ್ವರಗಳು (ಸರ್ವದೀರ್ಘ ಸ್ವರಗಳು) ಸೇರಿದಾಗ ದೀರ್ಘಸ್ವರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅ + ಅ = ಆ; ಅ + ಆ = ಆ; ಆ + ಆ = ಆ.

ಉದಾಹರಣೆ 1 — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ದೇವ + ಆಲಯ → ಮೊದಲ ಪದದ ಕೊನೆ 'ಅ' + ಎರಡನೇ ಪದದ ಮೊದಲು 'ಆ' → 'ಅ' + 'ಆ' = 'ಆ' → ದೇವಾಲಯ.

ಉದಾಹರಣೆ 2 — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ವಿದ್ಯಾ + ಆಲಯ → 'ಅ' + 'ಆ' = 'ಆ' → ವಿದ್ಯಾಲಯ.

ನಿಯಮ 2

ಗುಣಸಂಧಿ

ನಿಯಮ: ಅ/ಆ + ಇ/ಈ = ಏ; ಅ/ಆ + ಉ/ಊ = ಓ.

ಉದಾಹರಣೆ 1 — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ದೇವ + ಇಂದ್ರ → 'ಅ' + 'ಇ' = 'ಏ' → ದೇವೇಂದ್ರ.

ಉದಾಹರಣೆ 2 — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ಮಹಾ + ಈಶ → 'ಅ' + 'ಈ' = 'ಏ' → ಮಹೇಶ.

⚠ ಗೊಂದಲ ನಿವಾರಣೆ

ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ (ಸರ್ವದೀರ್ಘ) ಮತ್ತು ದೇವ + ಇಂದ್ರ = ದೇವೇಂದ್ರ (ಗುಣ) — ಮೊದಲ ಪದ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಎರಡನೇ ಪದದ ಮೊದಲ ಸ್ವರವನ್ನು ನೋಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ: 'ಅ' ಬಂದರೆ ದೀರ್ಘಸ್ವರ, 'ಇ' ಬಂದರೆ 'ಏ'.

◆ ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ ಮತ್ತು ಯಣ್ಸಂಧಿ

ನಿಯಮ 3

ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ

ನಿಯಮ: ಅ/ಆ + ಏ/ಐ = ಐ; ಅ/ಆ + ಓ/ಔ = ಔ.

ಉದಾಹರಣೆ 1 — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ಮಹಾ + ಔಷಧ → 'ಅ' + 'ಔ' = 'ಔ' → ಮಹೌಷಧ.

ಉದಾಹರಣೆ 2 — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ಏಕ + ಏಕ → 'ಅ' + 'ಏ' = 'ಐ' → ಏಕೈಕ.

ನಿಯಮ 4

ಯಣ್ಸಂಧಿ

ನಿಯಮ: ಇ/ಈ + ಅಸವರ್ಣ ಸ್ವರ ಬಂದರೆ 'ಯ್' ಆಗಿ; ಉ/ಊ + ಅಸವರ್ಣ ಸ್ವರ ಬಂದರೆ 'ವ್' ಆಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ 1 — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ಇತಿ + ಆದಿ → 'ಇ' + 'ಆ' → 'ಇ' 'ಯ್' ಆಗಿ ಬದಲಾಯಿತು → 'ಯಾ' → ಇತ್ಯಾದಿ.

ಉದಾಹರಣೆ 2 — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ಸು + ಆಗತ → 'ಉ' + 'ಆ' → 'ಉ' 'ವ್' ಆಗಿ ಬದಲಾಯಿತು → 'ವಾ' → ಸ್ವಾಗತ.

ನೆನಪಿಡಿ

ಏ, ಓ, ಐ, ಔ, ಯ್, ವ್ — ವ್ಯತ್ಯಾಸ

- ◆ ಫಲಿತಾಂಶ ಏ/ಓ ಆದರೆ → ಗುಣಸಂಧಿ (ದೇವೇಂದ್ರ).
- ◆ ಫಲಿತಾಂಶ ಐ/ಔ ಆದರೆ → ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ (ಮಹೌಷಧ, ಏಕೈಕ).
- ◆ 'ಇ/ಉ' → 'ಯ್/ವ್' ಬದಲಾವಣೆ ಆದರೆ → ಯಣ್ಸಂಧಿ (ಇತ್ಯಾದಿ, ಸ್ವಾಗತ).

◆ ಲೋಪಸಂಧಿ ಮತ್ತು ಆಗಮಸಂಧಿ

ನಿಯಮ 5

ಲೋಪಸಂಧಿ

ನಿಯಮ: ಎರಡು ಸ್ವರಗಳು ಸೇರುವಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಲೋಪ (ಅಳಿದು) ಹೋದರೆ ಲೋಪಸಂಧಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ಅವನು + ಅಲ್ಲಿ → 'ಉ' + 'ಅ' → 'ಉ' ಲೋಪವಾಯಿತು → ಅವನಲ್ಲಿ.

ನಿಯಮ 6

ಆಗಮಸಂಧಿ

ನಿಯಮ: ಎರಡು ಸ್ವರಗಳ ನಡುವೆ ಹೊಸದಾಗಿ 'ಯ್' ಅಥವಾ 'ವ್' ಅಕ್ಷರ ಸೇರಿದರೆ ಆಗಮಸಂಧಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ 1 — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ಮಳೆ + ಅಲ್ಲಿ → 'ಎ' + 'ಅ' → 'ಯ್' ಆಗಮ → ಮಳೆಯಲ್ಲಿ (ಮೂಲ 'ಎ' ಉಳಿದಿದೆ).

ಉದಾಹರಣೆ 2 — ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ: ಹೂ + ಇಂದ → 'ಊ' + 'ಇ' → 'ವ್' ಆಗಮ → ಹೂವಿಂದ (ಮೂಲ 'ಊ' ಉಳಿದಿದೆ).

ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಯಣ್ಸಂಧಿ vs ಆಗಮಸಂಧಿ — ಬಹು ಮುಖ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

- ಯಣ್: ಮೂಲ ಸ್ವರವೇ (ಇ/ಉ) ಯ್/ವ್ ಆಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ — ಇತಿ + ಆದಿ = ಇತ್ಯಾದಿ ('ಇ' → 'ಯ್'; 'ಇ' ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ).
- ಆಗಮ: ಮೂಲ ಸ್ವರಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡು, ಹೊಸ ಯ್/ವ್ ಸೇರುತ್ತದೆ — ಮಳೆ + ಅಲ್ಲಿ = ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ('ಎ' ಉಳಿದಿದೆ + 'ಯ್' ಹೊಸದು).
- ಪರೀಕ್ಷಾ ಸೂತ್ರ: ಸ್ವರ ಬದಲಾಯಿತೇ (ಯಣ್) ಅಥವಾ ಹೊಸ ಅಕ್ಷರ ಸೇರಿತೇ (ಆಗಮ) ಎಂದು ನೋಡಿ.

◆ ಸಂಧಿ ಗುರುತಿಸುವ ವಿಧಾನ (ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ)

ವಿಧಾನ

5 ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಧಿ ಗುರುತಿಸಿ

- ◆ ಹಂತ 1: ಕೊಟ್ಟ ಪದದ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಮಾಡಿ — ಎರಡು ಮೂಲ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- ◆ ಹಂತ 2: ಸಂಧಿಸ್ಥಾನದ ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ — ಮೊದಲ ಪದದ ಕೊನೆಯ ಸ್ವರ + ಎರಡನೇ ಪದದ ಮೊದಲ ಸ್ವರ.
- ◆ ಹಂತ 3: ಉಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ — ದೀರ್ಘಸ್ವರವೇ? ಏ/ಓವೇ? ಐ/ಔವೇ? ಯ್/ವ್ ಬಂದಿದೆಯೇ?
- ◆ ಹಂತ 4: ಬದಲಾವಣೆಗೆ ತಕ್ಕ ನಿಯಮವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ (ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ / ಗುಣ / ವೃದ್ಧಿ / ಯಣ್ / ಲೋಪ / ಆಗಮ).
- ◆ ಹಂತ 5: ಉತ್ತರವನ್ನು ವಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ — ಉದಾ: "ದೇವಾಲಯ = ದೇವ + ಆಲಯ; ಅ + ಆ = ಆ → ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ".

◆ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಅಭ್ಯಾಸ

ಪದ	ವಿಚ್ಛೇದ	ಸಂಧಿ
ದೇವಾಲಯ	ದೇವ + ಆಲಯ	ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ
ವಿದ್ಯಾಲಯ	ವಿದ್ಯಾ + ಆಲಯ	ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ
ದೇವೇಂದ್ರ	ದೇವ + ಇಂದ್ರ	ಗುಣ
ಮಹೇಶ	ಮಹಾ + ಈಶ	ಗುಣ
ಮಹಾಷಧ	ಮಹಾ + ಔಷಧ	ವೃದ್ಧಿ
ಏಕೈಕ	ಏಕ + ಏಕ	ವೃದ್ಧಿ
ಇತ್ಯಾದಿ	ಇತಿ + ಆದಿ	ಯಣ್
ಸ್ವಾಗತ	ಸು + ಆಗತ	ಯಣ್
ಅವನಲ್ಲಿ	ಅವನು + ಅಲ್ಲಿ	ಲೋಪ
ಮಳೆಯಲ್ಲಿ	ಮಳೆ + ಅಲ್ಲಿ	ಆಗಮ

◆ ಸಂಧಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಸ — ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಅಂಶ	ಸಂಧಿ	ಸಮಾಸ
ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ	ಅಕ್ಷರಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಧ್ವನಿ ಬದಲಾವಣೆ	ಎರಡು+ ಪದಗಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸೇರ್ಪಡೆ
ಉದಾಹರಣೆ	ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ	ರಾಜನ ಪುತ್ರ = ರಾಜಪುತ್ರ
ಬಿಡಿಸುವುದು	ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ (ದೇವಾಲಯ = ದೇವ + ಆಲಯ)	ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ (ರಾಜಪುತ್ರ = ರಾಜನ ಪುತ್ರ)
ಮಟ್ಟ	ಅಕ್ಷರ/ಧ್ವನಿ ಮಟ್ಟದ ಬದಲಾವಣೆ	ಪದ/ಅರ್ಥ ಮಟ್ಟದ ಸಂಕ್ಷೇಪ
ಗಮನ	ಸೇರುವ ಅಕ್ಷರಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ನೋಡಿ	ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಸಂಬಂಧ ನೋಡಿ

ಗೊಂದಲ ನಿವಾರಣೆ

ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಜೋಡಿಗಳು

- ◆ ದೇವಾಲಯ (ದೇವ + ಆಲಯ, ಅ + ಆ = ಆ) → ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ; ದೇವೇಂದ್ರ (ದೇವ + ಇಂದ್ರ, ಅ + ಇ = ಏ) → ಗುಣ.
- ◆ ಮಹೇಶ (ಮಹಾ + ಈಶ, ಆ + ಈ = ಏ) → ಗುಣ; ಮಹಾಷಧ (ಮಹಾ + ಔಷಧ, ಆ + ಔ = ಔ) → ವೃದ್ಧಿ.
- ◆ ಇತ್ಯಾದಿ (ಇತಿ + ಆದಿ, ಇ → ಯ್) → ಯಣ್; ಅವನಲ್ಲಿ (ಅವನು + ಅಲ್ಲಿ, ಉ ಲೋಪ) → ಲೋಪ.
- ◆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ (ಮಳೆ + ಅಲ್ಲಿ, ಯ್ ಆಗಮ) → ಆಗಮ; ಅವನಲ್ಲಿ (ಅವನು + ಅಲ್ಲಿ, ಉ ಲೋಪ) → ಲೋಪ — 'ಅಲ್ಲಿ' ಎರಡರಲ್ಲೂ ಇದ್ದರೂ ಮೊದಲ ಪದದ ಕೊನೆಯ ಸ್ವರವೇ ನಿರ್ಣಾಯಕ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ತಂತ್ರ

ಸಂಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 3 ಸೂತ್ರಗಳು

- ವಿಚ್ಛೇದವೇ ಅರ್ಥ ಉತ್ತರ — ಮೊದಲು ಪದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- ಫಲಿತಾಂಶ ನೋಡಿ: ಅ/ಈ/ಊ (ದೀರ್ಘ) → ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ; ಏ/ಓ → ಗುಣ; ಐ/ಔ → ವೃದ್ಧಿ.
- ಯ್/ವ್ ಕಂಡರೆ: ಮೂಲ ಸ್ವರ ಬದಲಾಗಿದೆಯೇ (ಯಣ್) ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿದೆಯೇ (ಆಗಮ) ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

◆ ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು — ಸಂಧಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ದೇವಾಲಯ" ಪದದ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಗುಣ B) ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ C) ವೃದ್ಧಿ D) ಯಣ್

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ದೇವ + ಆಲಯ; 'ಅ' + 'ಆ' = 'ಆ' (ದೀರ್ಘಸ್ವರ) → ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ದೇವಾಲಯ" ಪದದ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಯಾವುದು?

- A) ದೇವಾ + ಲಯ B) ದೇವ + ಆಲಯ C) ದೇ + ವಾಲಯ D) ದೇವ್ + ಆಲಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ದೇವಾಲಯ = ದೇವ + ಆಲಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ದೇವೇಂದ್ರ" ಪದದ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ B) ಗುಣ C) ವೃದ್ಧಿ D) ಲೋಪ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ದೇವ + ಇಂದ್ರ; 'ಅ' + 'ಇ' = 'ಏ' → ಗುಣಸಂಧಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ಮಹೇಶ" ಪದದ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಯಾವುದು?

- A) ಮಹ + ಈಶ B) ಮಹಾ + ಈಶ C) ಮಹಾ + ಇಶ D) ಮಹೆ + ಈಶ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಮಹೇಶ = ಮಹಾ + ಈಶ; 'ಅ' + 'ಈ' = 'ಏ' → ಗುಣಸಂಧಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಮಹಾಷಡ್" ಪದದ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಗುಣ B) ವೃದ್ಧಿ C) ಯಣ್ D) ಆಗಮ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಮಹಾ + ಷಡ್; 'ಅ' + 'ಷ' = 'ಷ' → ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಏಕೈಕ" ಪದದ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಯಾವುದು?

- A) ಏಕಾ + ಏಕ B) ಏಕ + ಏಕ C) ಏ + ಕೈಕ D) ಏಕೈ + ಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಏಕೈಕ = ಏಕ + ಏಕ; 'ಅ' + 'ಏ' = 'ಏ' → ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ಇತ್ಯಾದಿ" ಪದದ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಯಣ್ B) ಆಗಮ C) ಲೋಪ D) ಗುಣ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಇತಿ + ಆದಿ; 'ಇ' → 'ಯ' ಆಗಿ ಬದಲಾಯಿತು → ಯಣ್ಸಂಧಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ಸ್ವಾಗತ" ಪದದ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಯಾವುದು?

- A) ಸ್ವಾ + ಗತ B) ಸು + ಆಗತ C) ಸ + ವಾಗತ D) ಸವ್ + ಆಗತ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಸ್ವಾಗತ = ಸು + ಆಗತ; 'ಉ' → 'ವ್' ಬದಲಾವಣೆ → ಯಣ್ಸಂಧಿ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಸಮಾಸ (Samasa) — ಅರ್ಥ

ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಸ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ರಾಜನ ಪುತ್ರ" ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳು ಸೇರಿ "ರಾಜಪುತ್ರ" ಎಂಬ ಒಂದೇ ಪದವಾಗುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಸಮಾಸಪದ vs ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ

- ♦ ಸಮಾಸಪದ: ಸೇರಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿರುವ ಪದ — ಉದಾ: ರಾಜಪುತ್ರ.
- ♦ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ: ಸಮಾಸಪದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದ ವಾಕ್ಯ — ಉದಾ: ರಾಜನ ಪುತ್ರ.
- ♦ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಮಾಸದ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವರ್ಗೀಕರಣ

ಸಮಾಸದ 6 ಪ್ರಕಾರಗಳು

- ತತ್ಪುರುಷ — ರಾಜಪುತ್ರ (ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ)
- ಕರ್ಮಧಾರಯ — ನೀಲಮೇಘ (ವಿಶೇಷಣ + ವಿಶೇಷ್ಯ)
- ದ್ವಿಗು — ತ್ರಿಭುವನ (ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಮೊದಲು; ಸಮೂಹಾರ್ಥ)
- ಬಹುವ್ರೀಹಿ — ಚತುರ್ಭುಜ (ಮೂರನೇ ಅರ್ಥ ಪ್ರಧಾನ)
- ಧ್ವಂಸ — ರಾಮಕೃಷ್ಣರು (ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಪ್ರಧಾನ)
- ಅವ್ಯಯೀಭಾವ — ಪ್ರತಿದಿನ (ಅವ್ಯಯ ಮೊದಲು)

ನೆನಪಿಡಿ

ಸಂಧಿ vs ಸಮಾಸ — ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ (ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ); ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ (ರಾಜನ ಪುತ್ರ = ರಾಜಪುತ್ರ). ಸಂಧಿಯನ್ನು ವಿಚ್ಛೇದದಿಂದ, ಸಮಾಸವನ್ನು ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯದಿಂದ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

◆ ತತ್ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಮಾಸ

ಪ್ರಕಾರ 1

ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ

ಲಕ್ಷಣ: ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯಾ-ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ; ಉತ್ತರಪದ (ಎರಡನೇ ಪದ) ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ರಾಜಪುತ್ರ = ರಾಜನ ಪುತ್ರ (ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಷಷ್ಠಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ 'ಅ' ಪ್ರತ್ಯಯ — "ರಾಜನ" — ಉಳಿದಿದೆ).

ಪ್ರಕಾರ 2

ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಮಾಸ

ಲಕ್ಷಣ: ವಿಶೇಷಣ + ವಿಶೇಷ್ಯ ಪದಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ; ವಿಶೇಷ್ಯ (ಎರಡನೇ ಪದ) ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ನೀಲಮೇಘ = ನೀಲವಾದ ಮೇಘ ('ನೀಲ' ವಿಶೇಷಣ, 'ಮೇಘ' ವಿಶೇಷ್ಯ).

⚠ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುರುತಿಸಿ

ತತ್ಪುರುಷದಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಕಾಣುತ್ತದೆ ("ರಾಜನ ಪುತ್ರ"); ಕರ್ಮಧಾರಯದಲ್ಲಿ "ವಾದ/ವಾದದ" ಸಂಬಂಧ ಕಾಣುತ್ತದೆ ("ನೀಲವಾದ ಮೇಘ"). ಈ ಗುರುತೇ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಣಾ ಗಮನ

ಈ ಎರಡರ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- "ರಾಜಪುತ್ರ"ದ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ — ರಾಜನ ಪುತ್ರ (ತತ್ಪುರುಷ).
- "ನೀಲವಾದ ಮೇಘ"ದ ಸಮಾಸಪದ ಬರೆಯಿರಿ — ನೀಲಮೇಘ (ಕರ್ಮಧಾರಯ).
- ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಮೊದಲು ನೋಡಿ — ಇದ್ದರೆ ತತ್ಪುರುಷವೇ.

◆ ದ್ವಿಗು ಮತ್ತು ಬಹುವ್ರೀಹಿ ಸಮಾಸ

ಪ್ರಕಾರ 3

ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ

ಲಕ್ಷಣ: ಮೊದಲ ಪದ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ; ಇಡೀ ಸಮಾಸಪದ ಸಮೂಹಾರ್ಥ (ಗುಂಪಿನ ಅರ್ಥ) ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ತ್ರಿಭುವನ = ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ ('ತ್ರಿ' = ಮೂರು ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೊದಲು ಬಂದಿದೆ).

ಪ್ರಕಾರ 4

ಬಹುವ್ರೀಹಿ ಸಮಾಸ

ಲಕ್ಷಣ: ಸೇರಿದ ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಅಪ್ರಧಾನ; ಅವುಗಳಿಂದ ಸೂಚಿತವಾಗುವ ಮೂರನೇ ಅರ್ಥವೇ ಪ್ರಧಾನ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಚತುರ್ಭುಜ = ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನು (ಇಲ್ಲಿ 'ನಾಲ್ಕು' ಅಥವಾ 'ಭುಜ' ಪ್ರಧಾನವಲ್ಲ; 'ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನು' ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರಧಾನ).

ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ದ್ವಿಗು vs ಬಹುವ್ರೀಹಿ — ಬಹು ಮುಖ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಎರಡರಲ್ಲೂ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಪದ ಇರಬಹುದು. ಸಮೂಹಾರ್ಥ ಬಂದರೆ ದ್ವಿಗು (ತ್ರಿಭುವನ = ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ); ವ್ಯಕ್ತಿ/ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಬಹುವ್ರೀಹಿ (ಚತುರ್ಭುಜ = ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನು).

ಪರಿಣಾ ಸೂತ್ರ: ವಿಗ್ರಹದ ಕೊನೆ ನೋಡಿ — "ಸಮೂಹ" ಇದ್ದರೆ ದ್ವಿಗು; "ಉಳ್ಳವನು/ಉಳ್ಳವಳು" ಇದ್ದರೆ ಬಹುವ್ರೀಹಿ.

ಪರಿಣಾ ಗಮನ

ಈ ಎರಡರ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- "ತ್ರಿಭುವನ"ದ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ — ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ (ದ್ವಿಗು).
- "ಚತುರ್ಭುಜ"ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದದ್ದು — ಮೂರನೇ ಅರ್ಥ (ಬಹುವ್ರೀಹಿ).
- ಸಂಖ್ಯೆ ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ದ್ವಿಗು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಡಿ — ಸಮೂಹಾರ್ಥವೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

◆ ಧ್ವಂಧ್ವ ಮತ್ತು ಅವ್ಯಯೀಭಾವ ಸಮಾಸ

ಪ್ರಕಾರ 5

ಧ್ವಂಧ್ವ ಸಮಾಸ

ಲಕ್ಷಣ: ಸೇರಿದ ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಪ್ರಧಾನ; ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಮತ್ತು' ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ರಾಮಕೃಷ್ಣರು = ರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ (ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರಧಾನ; ಯಾರೂ ಅಪ್ರಧಾನರಲ್ಲ).

ಪ್ರಕಾರ 6

ಅವ್ಯಯೀಭಾವ ಸಮಾಸ

ಲಕ್ಷಣ: ಮೊದಲ ಪದ ಅವ್ಯಯ (ಪ್ರತಿ, ಸು, ಅತಿ...); ಇಡೀ ಸಮಾಸಪದಕ್ಕೆ ಅವ್ಯಯಾರ್ಥವೇ ಪ್ರಧಾನ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಪ್ರತಿದಿನ = ದಿನ ದಿನವೂ ('ಪ್ರತಿ' ಎಂಬ ಅವ್ಯಯ ಮೊದಲು ಬಂದಿದೆ).

ನೆನಪಿಡಿ

6 ಪ್ರಕಾರಗಳ ತ್ವರಿತ ಸೂತ್ರ

- ◆ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ → ತತ್ಪುರುಷ (ರಾಜನ ಪುತ್ರ).
- ◆ ವಿಶೇಷಣ + ವಿಶೇಷ್ಯ → ಕರ್ಮಧಾರಯ (ನೀಲವಾದ ಮೇಘ).
- ◆ ಸಂಖ್ಯೆ + ಸಮೂಹ → ದ್ವಿಗು (ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ).
- ◆ ಮೂರನೇ ಅರ್ಥ ಪ್ರಧಾನ → ಬಹುವ್ರೀಹಿ (ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನು).
- ◆ 'ಮತ್ತು' ಅರ್ಥ → ಧ್ವಂಧ್ವ (ರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ).
- ◆ ಅವ್ಯಯ ಮೊದಲು → ಅವ್ಯಯೀಭಾವ (ಪ್ರತಿದಿನ).

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

"ರಾಮಕೃಷ್ಣರು"ವನ್ನು ತತ್ಪುರುಷ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ತಪ್ಪು — ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ 'ಮತ್ತು' ಇದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಧ್ವಂಧ್ವ ಸಮಾಸ.

◆ ಆರು ಸಮಾಸಗಳ ಹೋಲಿಕೆ

ಪ್ರಕಾರ	ಲಕ್ಷಣ	ಉದಾಹರಣೆ	ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ
ತತ್ಪುರುಷ	ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ	ರಾಜಪುತ್ರ	ರಾಜನ ಪುತ್ರ
ಕರ್ಮಧಾರಯ	ವಿಶೇಷಣ + ವಿಶೇಷ್ಯ	ನೀಲಮೇಘ	ನೀಲವಾದ ಮೇಘ
ದ್ವಿಗು	ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ + ಸಮೂಹಾರ್ಥ	ತ್ರಿಭುವನ	ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ
ಬಹುವ್ರೀಹಿ	ಮೂರನೇ ಅರ್ಥ ಪ್ರಧಾನ	ಚತುರ್ಭುಜ	ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನು
ದ್ವಂದ್ವ	ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಪ್ರಧಾನ	ರಾಮಕೃಷ್ಣರು	ರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ
ಅವ್ಯಯೀಭಾವ	ಅವ್ಯಯ ಮೊದಲು	ಪ್ರತಿದಿನ	ದಿನ ದಿನವೂ

ವಿಧಾನ

ಸಮಾಸ ಗುರುತಿಸುವ 4 ಹಂತಗಳು

- ಹಂತ 1: ಸಮಾಸವದದ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ.
- ಹಂತ 2: ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಇದೆಯೇ? ಇದ್ದರೆ → ತತ್ಪುರುಷ.
- ಹಂತ 3: 'ವಾದ' ಸಂಬಂಧವೇ? → ಕರ್ಮಧಾರಯ. 'ಮತ್ತು' ಇದೆಯೇ? → ದ್ವಂದ್ವ. ಸಂಖ್ಯೆ ಮೊದಲೇ? → ಸಮೂಹಾರ್ಥವೇ ಎಂದು ನೋಡಿ ದ್ವಿಗು/ಬಹುವ್ರೀಹಿ.
- ಹಂತ 4: ಅವ್ಯಯ ಮೊದಲು ಬಂದಿದೆಯೇ? → ಅವ್ಯಯೀಭಾವ.

⚠ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಪ್ಪಾಗುವ ಅಂಶ

ದ್ವಿಗು vs ಬಹುವ್ರೀಹಿ: "ತ್ರಿಭುವನ"ದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ ಎಂದು ಬಹುವ್ರೀಹಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ತಪ್ಪು — ವಿಗ್ರಹ "ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ" ಸಮೂಹಾರ್ಥ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಇದು ದ್ವಿಗು. "ಚತುರ್ಭುಜ"ದಲ್ಲಿ "ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನು" ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದ ಬಹುವ್ರೀಹಿ.

ನೆನಪಿಡಿ

ಪ್ರಧಾನ-ಅಪ್ರಧಾನ ಸೂತ್ರ

- ◆ ಉತ್ತರಪದ ಪ್ರಧಾನ → ತತ್ಪುರುಷ, ಕರ್ಮಧಾರಯ (ರಾಜಪುತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಪುತ್ರ', ನೀಲಮೇಘದಲ್ಲಿ 'ಮೇಘ').
- ◆ ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಪ್ರಧಾನ → ದ್ವಂದ್ವ (ರಾಮಕೃಷ್ಣರು).
- ◆ ಎರಡೂ ಅಪ್ರಧಾನ, ಮೂರನೇ ಅರ್ಥ ಪ್ರಧಾನ → ಬಹುವ್ರೀಹಿ (ಚತುರ್ಭುಜ).
- ◆ ಅವ್ಯಯಾರ್ಥ ಪ್ರಧಾನ → ಅವ್ಯಯೀಭಾವ (ಪ್ರತಿದಿನ).

◆ ಸಂಧಿ vs ಸಮಾಸ — ಪುನರಾವರ್ತನೆ

ಅಂಶ	ಸಂಧಿ	ಸಮಾಸ
ಏನು ಸೇರುತ್ತದೆ?	ಅಕ್ಷರಗಳು (ಧ್ವನಿಗಳು)	ಪದಗಳು (ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ)
ಬದಲಾವಣೆ	ಧ್ವನಿ / ಅಕ್ಷರ ಬದಲಾವಣೆ	ಪದಗಳ ಸಂಕ್ಷೇಪ
ಬಿಡಿಸುವುದು	ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ	ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ
ಉದಾಹರಣೆ	ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ	ರಾಜನ ಪುತ್ರ = ರಾಜಪುತ್ರ
ಪ್ರಶ್ನೆ ರೂಪ	"ಸಂಧಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ"	"ಸಮಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ"

ಅಭ್ಯಾಸ

ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯದಿಂದ ಸಮಾಸಪದ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗಿನ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಮಾಸಪದ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ — ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ನೀವೇ ಹೇಳಿ ನೋಡಿ.

ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ	ಸಮಾಸಪದ	ಪ್ರಕಾರ
ರಾಜನ ಪುತ್ರ	ರಾಜಪುತ್ರ	ತತ್ಪುರುಷ
ನೀಲವಾದ ಮೇಘ	ನೀಲಮೇಘ	ಕರ್ಮಧಾರಯ
ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ	ತ್ರಿಭುವನ	ದ್ವಿಗು
ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನು	ಚತುರ್ಭುಜ	ಬಹುವ್ರೀಹಿ
ರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ	ರಾಮಕೃಷ್ಣರು	ದ್ವಂದ್ವ
ದಿನ ದಿನವೂ	ಪ್ರತಿದಿನ	ಅವ್ಯಯೀಭಾವ

⚠ ಪರೀಕ್ಷಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ

ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಕೊಟ್ಟು "ಸಮಾಸಪದ ಬರೆಯಿರಿ" ಎಂದಾಗ **ಕಾಗುಣಿತ** ಸರಿಯಾಗಿರಲಿ: "ರಾಜಪುತ್ರ" (ಸರಿ) vs "ರಾಜಪುತ್ರಾ" (ತಪ್ಪು). ಸಮಾಸಪದ ಕೊಟ್ಟು "ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ" ಎಂದಾಗ **ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು** ಬಿಡಬೇಡಿ: "ರಾಜನ ಪುತ್ರ" (ಸರಿ) vs "ರಾಜ ಪುತ್ರ" (ಅಪೂರ್ಣ).

◆ ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು — ಸಮಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ರಾಜಪುತ್ರ" ಪದದ ಸಮಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಕರ್ಮಧಾರಯ B) ತತ್ಪರುಷ C) ದ್ವಿಗು D) ದ್ವಂದ್ವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ "ರಾಜನ ಪುತ್ರ"ದಲ್ಲಿ ಷಷ್ಠಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಉಳಿದಿದೆ → ತತ್ಪರುಷ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ನೀಲಮೇಘ" ಪದದ ಸಮಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ತತ್ಪರುಷ B) ಬಹುವ್ರೀಹಿ C) ಕರ್ಮಧಾರಯ D) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: "ನೀಲವಾದ ಮೇಘ" — ವಿಶೇಷಣ + ವಿಶೇಷ್ಯ → ಕರ್ಮಧಾರಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ತ್ರಿಭುವನ" ಪದದ ಸಮಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ದ್ವಿಗು B) ದ್ವಂದ್ವ C) ತತ್ಪರುಷ D) ಕರ್ಮಧಾರಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: "ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ" — ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಮೊದಲು + ಸಮೂಹಾರ್ಥ → ದ್ವಿಗು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ಚತುರ್ಭುಜ" ಪದದ ಸಮಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ದ್ವಿಗು B) ಬಹುವ್ರೀಹಿ C) ದ್ವಂದ್ವ D) ತತ್ಪರುಷ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನು" — ಮೂರನೇ ಅರ್ಥವೇ ಪ್ರಧಾನ → ಬಹುವ್ರೀಹಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ರಾಮಕೃಷ್ಣರು" ಪದದ ಸಮಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ದ್ವಂದ್ವ B) ತತ್ಪರುಷ C) ಕರ್ಮಧಾರಯ D) ಬಹುವ್ರೀಹಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: "ರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ" — ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಪ್ರಧಾನ → ದ್ವಂದ್ವ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಪ್ರತಿದಿನ" ಪದದ ಸಮಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ತತ್ಪರುಷ B) ದ್ವಿಗು C) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ D) ಕರ್ಮಧಾರಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: "ದಿನ ದಿನವೂ" — 'ಪ್ರತಿ' ಅವ್ಯಯ ಮೊದಲು ಬಂದಿದೆ → ಅವ್ಯಯೀಭಾವ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ರಾಜನ ಪುತ್ರ" — ಇದರ ಸಮಾಸಪದ ಯಾವುದು?

- A) ರಾಜಪುತ್ರ B) ರಾಜಪುತ್ರರು C) ರಾಜಪುತ್ರನ D) ರಾಜನಪುತ್ರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: "ರಾಜನ ಪುತ್ರ" = ರಾಜಪುತ್ರ (ತತ್ಪರುಷ ಸಮಾಸ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ನೀಲವಾದ ಮೇಘ" — ಇದರ ಸಮಾಸಪದ ಯಾವುದು?

- A) ನೀಲಮೇಘ B) ಮೇಘನೀಲ C) ನೀಲವಾದಮೇಘ D) ನೀಲಮೇಘವು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: "ನೀಲವಾದ ಮೇಘ" = ನೀಲಮೇಘ (ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಮಾಸ).

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 10 — ತತ್ಸಮ, ತದ್ಭವ ಮತ್ತು ದೇಶ್ಯ ಪದಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ ಪರಿಚಯ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದು

- ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮೂಲದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು: ತತ್ಸಮ, ತದ್ಭವ, ದೇಶ್ಯ.
- ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದ ನಿಖರವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ, ಖಚಿತ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಗುರುತಿಸುವ ವಿಧಾನ.
- ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಮಾದರಿ: "ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ತದ್ಭವ ಪದ ಯಾವುದು?" — ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಬಹುದು.

ವ್ಯಾಖ್ಯೆ 1

ತತ್ಸಮ (Tatsama) — "ಅದೇ ಸಮ (ರೂಪ)"

ತತ್ಸಮ ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಅದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪದಗಳು. "ತತ್" (ಅದು) + "ಸಮ" (ಸಮಾನ) = ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಇರುವ ಪದ.

ಉದಾಹರಣೆ: ವಿದ್ಯಾ, ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ, ಪುಸ್ತಕ, ಗುರು, ದೇವ

ವಾಕ್ಯ: ವಿದ್ಯೆಯೇ ಶಕ್ತಿ. (ಇಲ್ಲಿ "ವಿದ್ಯಾ" ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ.)

ವ್ಯಾಖ್ಯೆ 2

ತದ್ಭವ (Tadbhava) — "ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ"

ತದ್ಭವ ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರೂಪ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಪದಗಳು. "ತತ್" (ಅದು) + "ಭವ" (ಹುಟ್ಟಿದ್ದು) = ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಬದಲಾದ ಪದ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಕರ್ಣ → ಕಿವಿ; ಹಸ್ತ → ಕೈ; ದಂತ → ಹಲ್ಲು

ವಾಕ್ಯ: ಮಗುವಿನ ಕಿವಿಗೆ ಹೂವು ಮುಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ("ಕಿವಿ" ಎಂಬುದು ಸಂಸ್ಕೃತದ "ಕರ್ಣ" ಪದದ ಬದಲಾದ ರೂಪ.)

ವ್ಯಾಖ್ಯೆ 3

ದೇಶ್ಯ (Deshya) — "ದೇಶದ್ದೇ ಆದ"

ದೇಶ್ಯ ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದ, ಕನ್ನಡದ ನೆಲದಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಸ್ವಂತ ಪದಗಳು. ಇವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲ ಸಂಪತ್ತು.

ಉದಾಹರಣೆ: ಮನೆ, ಮರ, ನೀರು, ಅಣ್ಣ, ಅಕ್ಕ, ಬೆಟ್ಟ, ಕಾಡು

ವಾಕ್ಯ: ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಮರವಿದೆ. ("ಮನೆ", "ಮರ" — ಎರಡೂ ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ಪದಗಳು.)

◆ ಮೂರು ವರ್ಗಗಳ ಹೋಲಿಕೆ

ವರ್ಗ	ಅರ್ಥ (ಸರಳವಾಗಿ)	ಖಚಿತ ಉದಾಹರಣೆಗಳು
ತತ್ಸಮ	ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಂದ ಪದ	ವಿದ್ಯಾ, ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ, ಪುಸ್ತಕ
ತದ್ಭವ	ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದು ರೂಪ ಬದಲಾದ ಪದ	ಕಿವಿ (ಕರ್ಣ), ಕೈ (ಹಸ್ತ), ಹಲ್ಲು (ದಂತ)
ದೇಶ್ಯ	ಕನ್ನಡ ನೆಲದಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿದ ಪದ	ಮನೆ, ಮರ, ನೀರು, ಬೆಟ್ಟ

ಪರೀಕ್ಷಾ ತಂತ್ರ

ಪದದ ವರ್ಗವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

- ಪದವು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಇದ್ದರೆ → **ತತ್ಸಮ** (ಉದಾ: ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ).
- ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲವಿದ್ದು ರೂಪ ಬದಲಾಗಿದ್ದರೆ → **ತದ್ಭವ** (ಉದಾ: ಕಿವಿ ← ಕರ್ಣ).
- ದೈನಂದಿನ ಕನ್ನಡದ ಮೂಲ ಪದಗಳಾಗಿದ್ದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ → **ದೇಶ್ಯ** (ಉದಾ: ಮನೆ, ನೀರು).
- ಸಂಶಯವಿದ್ದರೆ ಪದದ **ಮೂಲ ರೂಪ**ವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ; ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ಆದರೆ ಅದು ತತ್ಸಮ ಅಥವಾ ತದ್ಭವವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

◆ ವರ್ಗೀಕರಣ ಅಭ್ಯಾಸ — ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ

ಪದ	ವರ್ಗ	ವಿವರಣೆ
ವಿದ್ಯಾ	ತತ್ಸಮ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಬಳಕೆ
ಕಿವಿ	ತದ್ಭವ	ಸಂಸ್ಕೃತ "ಕರ್ಣ" ಪದದ ಬದಲಾದ ರೂಪ
ಮನೆ	ದೇಶ್ಯ	ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಸ್ವಂತ ಪದ
ಧರ್ಮ	ತತ್ಸಮ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಬಳಕೆ
ಕೈ	ತದ್ಭವ	ಸಂಸ್ಕೃತ "ಹಸ್ತ" ಪದದ ಬದಲಾದ ರೂಪ
ನೀರು	ದೇಶ್ಯ	ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಸ್ವಂತ ಪದ
ಪುಸ್ತಕ	ತತ್ಸಮ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಬಳಕೆ
ಹಲ್ಲು	ತದ್ಭವ	ಸಂಸ್ಕೃತ "ದಂತ" ಪದದ ಬದಲಾದ ರೂಪ
ಮರ	ದೇಶ್ಯ	ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಸ್ವಂತ ಪದ
ಕರ್ಮ	ತತ್ಸಮ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಬಳಕೆ

ನೆನಪಿಡಿ

ಮೂರು ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿ

ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತದ್ಭವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಮೂರು ಜೋಡಿಗಳಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತವೆ:

ಕಂಠಪಾಠ: ಕರ್ಣ → ಕಿವಿ | ಹಸ್ತ → ಕೈ | ದಂತ → ಹಲ್ಲು

ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ, ಅದು **ತದ್ಭವ** ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

◆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೊಂದಲಗಳು — ತತ್ಸಮ vs ತದ್ಭವ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲ	ತದ್ಭವ ರೂಪ (ಕನ್ನಡ)	ನೆನಪಿನ ಸೂತ್ರ
ಕರ್ಣ	ಕಿವಿ	"ಕರ್ಣ"ದ ಕರಿಣ ರೂಪ ಸರಳವಾಗಿ "ಕಿವಿ" ಆಯಿತು
ಹಸ್ತ	ಕೈ	"ಹಸ್ತ" ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ "ಕೈ" ಆಯಿತು
ದಂತ	ಹಲ್ಲು	"ದಂತ"ದ ದ-ಕಾರ ಹ-ಕಾರವಾಗಿ "ಹಲ್ಲು" ಆಯಿತು

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಕಿವಿ, ಕೈ, ಹಲ್ಲು — ಈ ಪದಗಳು ದೈನಂದಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇವನ್ನು ದೇಶ್ಯ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲವಿದೆ (ಕರ್ಣ, ಹಸ್ತ, ದಂತ); ಆದ್ದರಿಂದ ಇವು ತದ್ಭವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ದೇಶ್ಯ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲವಿರುವುದಿಲ್ಲ (ಉದಾ: ಮನೆ, ನೀರು).

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಮಾದರಿಗಳು

- ◆ "ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ತದ್ಭವ ಪದ ಯಾವುದು?" — ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಿವಿ / ಕೈ / ಹಲ್ಲು ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಉತ್ತರ.
- ◆ "ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ಸಮ ಪದ ಯಾವುದು?" — ವಿದ್ಯಾ / ಧರ್ಮ / ಕರ್ಮ / ಪುಸ್ತಕ ಗುರುತಿಸಿ.
- ◆ "ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶ್ಯ ಪದ ಯಾವುದು?" — ಮನೆ / ಮರ / ನೀರು / ಬೆಟ್ಟ ಗುರುತಿಸಿ.
- ◆ "ಕಿವಿ" ಪದದ ಮೂಲ ರೂಪ ಯಾವುದು? — ಕರ್ಣ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು.

ಸೂತ್ರ

ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ವರ್ಗಗಳು

ತತ್ಸಮ = ಬದಲಾಗದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ; ತದ್ಭವ = ಬದಲಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ; ದೇಶ್ಯ = ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ಪದ. ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಯಾವುದೇ ಪದದ ವರ್ಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

◆ ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು — ಅಧ್ಯಾಯ 10

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ಸಮ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಕಿವಿ B) ವಿದ್ಯಾ C) ಮನೆ D) ಕೈ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ವಿದ್ಯಾ" ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ತತ್ಸಮ. ಕಿವಿ ಮತ್ತು ಕೈ ತದ್ಭವ; ಮನೆ ದೇಶ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ತದ್ಭವ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಧರ್ಮ B) ಕರ್ಮ C) ಕೈ D) ಪುಸ್ತಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: "ಕೈ" ಎಂಬುದು ಸಂಸ್ಕೃತದ "ಹಸ್ತ" ಪದದ ಬದಲಾದ ರೂಪ; ಆದ್ದರಿಂದ ತದ್ಭವ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶ್ಯ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ವಿದ್ಯಾ B) ನೀರು C) ಧರ್ಮ D) ಕರ್ಣ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ನೀರು" ಕನ್ನಡ ನೆಲದಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿದ ಪದ; ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ಕಿವಿ" ಪದದ ವರ್ಗ ಯಾವುದು?

- A) ತತ್ಸಮ B) ತದ್ಭವ C) ದೇಶ್ಯ D) ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ಕಿವಿ" ಸಂಸ್ಕೃತದ "ಕರ್ಣ" ಪದದಿಂದ ಬದಲಾಗಿ ಬಂದಿದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ತದ್ಭವ. ದೇಶ್ಯವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಡಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಹಲ್ಲು" ಪದವು ಯಾವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದಿದೆ?

- A) ದಂತ B) ಹಸ್ತ C) ಕರ್ಣ D) ಶಿರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಸಂಸ್ಕೃತದ "ದಂತ" ಪದವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ "ಹಲ್ಲು" ಎಂದು ಬದಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: ತತ್ಸಮ ಎಂದರೆ —

- A) ಬದಲಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ B) ಬದಲಾಗದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ C) ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಪದ D) ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಪದ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ತತ್ಸಮ = ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಂದ ಪದ (ಉದಾ: ವಿದ್ಯಾ, ಧರ್ಮ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ಮರ" ಪದದ ವರ್ಗ ಯಾವುದು?

- A) ತತ್ಸಮ B) ತದ್ಭವ C) ದೇಶ್ಯ D) ತತ್ಸಮ-ತದ್ಭವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: "ಮರ" ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ಸ್ವಂತ ಪದ; ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ಹಸ್ತ" ಪದದ ತದ್ಭವ ರೂಪ ಯಾವುದು?

- A) ಕೈ B) ಕಿವಿ C) ಹಲ್ಲು D) ತೋಳು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಸಂಸ್ಕೃತದ "ಹಸ್ತ" ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ "ಕೈ" ಎಂದು ರೂಪ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 11 — ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು ಮತ್ತು ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ ಪರಿಚಯ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದು

- ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು (Synonyms): ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಗಳು — ಉದಾ: ಸೂರ್ಯ = ರವಿ = ಭಾಸ್ಕರ.
- ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು (Antonyms): ವಿರುದ್ಧ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಪದಗಳು — ಉದಾ: ಬೆಳಕು × ಕತ್ತಲು.
- ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ "ಕೆಳಗಿನ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪರ್ಯಾಯಪದ / ವಿರುದ್ಧಪದ ಯಾವುದು?" ಎಂಬ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯೆ 1

ಪರ್ಯಾಯಪದ (Synonym)

ಒಂದೇ ವಸ್ತು, ಭಾವ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ **ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಗಳಿಗೆ** ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು (ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಸೂರ್ಯ — ರವಿ, ಭಾಸ್ಕರ, ಆದಿತ್ಯ, ದಿನಕರ

ಉದಾಹರಣೆ: ಕಣ್ಣು — ನೇತ್ರ, ನಯನ, ಚಕ್ಷು, ಲೋಚನ

ವ್ಯಾಖ್ಯೆ 2

ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ (Antonym)

ಒಂದು ಪದಕ್ಕೆ **ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು** ಕೊಡುವ ಪದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಬೆಳಕು × ಕತ್ತಲು; ಸುಖ × ದುಃಖ; ಜಯ × ಅಪಜಯ

ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು — ಪ್ರಮುಖ ಪದಗುಂಪುಗಳು (ಭಾಗ 1)

ಸೂರ್ಯ	ರವಿ, ಭಾಸ್ಕರ, ಆದಿತ್ಯ, ದಿನಕರ, ಸವಿತ್ಯ, ಭಾನು, ಅರ್ಕ
ಚಂದ್ರ	ಶಶಿ, ಸೋಮ, ಚಂದ್ರಮ, ಹಿಮಾಂಶು, ಸುಧಾಕರ, ನಿಶಾಕರ
ನೀರು	ಜಲ, ಉದಕ, ತೋಯ, ವಾರಿ, ಅಂಬು, ಸಲಿಲ, ಪಯಸ್
ಮರ	ತರು, ವೃಕ್ಷ, ಪಾದಪ, ದ್ರುಮ, ವಿಟಪ
ಹೂವು	ಪುಷ್ಪ, ಕುಸುಮ, ಪ್ರಸೂನ, ಸುಮ
ಕಣ್ಣು	ನೇತ್ರ, ನಯನ, ಚಕ್ಷು, ಲೋಚನ, ಅಕ್ಷಿ
ಭೂಮಿ	ಧರ, ಪೃಥ್ವಿ, ವಸುಧೆ, ಅವನಿ, ಕ್ಷಿತಿ, ಮಹಿ
ಆಕಾಶ	ಗಗನ, ನಭ, ಅಂತರಿಕ್ಷ, ವೈಯಮ
ಅಗ್ನಿ	ವಹ್ನಿ, ಪಾವಕ, ಅನಲ, ಕೃಶಾನು
ಕಮಲ	ಪದ್ಮ, ಅರವಿಂದ, ನಳಿನ, ಸರೋಜ, ಪಂಕಜ
ಗಾಳಿ	ವಾಯು, ಮಾರುತ, ಪವನ, ಅನಿಲ
ಸಮುದ್ರ	ಸಾಗರ, ಅಬ್ಧಿ, ಜಲಧಿ, ವಾರಿಧಿ

ನೆನಪಿನ ತಂತ್ರ

ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಕಲಿಯಿರಿ

ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳನ್ನು ಒಂಟಿ ಪದಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲ, **ವಿಷಯ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ** ಕಲಿಯಿರಿ: (1) ಆಕಾಶಕಾಯಗಳು — ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ; (2) ಪ್ರಕೃತಿ — ನೀರು, ಮರ, ಭೂಮಿ, ಆಕಾಶ, ಗಾಳಿ, ಸಮುದ್ರ; (3) ಸಸ್ಯ — ಹೂವು, ಕಮಲ; (4) ದೇಹ — ಕಣ್ಣು; (5) ಶಕ್ತಿ — ಅಗ್ನಿ. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನ 3-4 ಮುಖ್ಯ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ಭಾಸ್ಕರ" ಪದವು ಯಾವುದರ ಪರ್ಯಾಯಪದ?

A) ಚಂದ್ರ B) ಸೂರ್ಯ C) ಅಗ್ನಿ D) ಆಕಾಶ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಭಾಸ್ಕರ = ಸೂರ್ಯನ ಪರ್ಯಾಯಪದ (ರವಿ, ಆದಿತ್ಯ, ದಿನಕರ ಕೂಡ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ನೇತ್ರ" ಪದದ ಅರ್ಥವೇನು?

A) ಕಿವಿ B) ಮೂಗು C) ಕಣ್ಣು D) ಬಾಯಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ನೇತ್ರ = ಕಣ್ಣಿನ ಪರ್ಯಾಯಪದ (ನಯನ, ಚಕ್ಷು, ಲೋಚನ ಕೂಡ).

ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು — ಪ್ರಮುಖ ಜೋಡಿಗಳು (ಭಾಗ 1)

ಬಿಸಿಲು × ನೆರಳು	ಬೆಳಕು × ಕತ್ತಲು
ಹಗಲು × ಇರುಳು	ಸುಖ × ದುಃಖ
ಲಾಭ × ನಷ್ಟ	ಜಯ × ಅಪಜಯ
ಮೇಲೆ × ಕೆಳಗೆ	ಒಳಗೆ × ಹೊರಗೆ
ಹೊಸದು × ಹಳೆಯದು	ಒಳ್ಳೆಯದು × ಕೆಟ್ಟದು
ಶುದ್ಧ × ಅಶುದ್ಧ	ಸತ್ಯ × ಅಸತ್ಯ

ಪರಿಚ್ಛೇದ ತಂತ್ರ

ವಿರುದ್ಧಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

- ◆ ಅನೇಕ ವಿರುದ್ಧಪದಗಳು **ಅ / ಅನ / ನಿರ / ದುರ್** ಮುಂತಾದ ಪೂರ್ವಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತವೆ: ಸತ್ಯ × ಅಸತ್ಯ; ನ್ಯಾಯ × ಅನ್ಯಾಯ; ಸಾಧ್ಯ × ಅಸಾಧ್ಯ.
- ◆ ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ: ಬೆಳಕು × ಕತ್ತಲು; ಸುಖ × ದುಃಖ — ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕು.
- ◆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಪದದ **ಅರ್ಥವನ್ನು ಮೊದಲು** ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ನಂತರ ವಿರುದ್ಧ ಅರ್ಥದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ಸುಖ" ಪದದ ವಿರುದ್ಧಪದ ಯಾವುದು?

A) ಸಂತೋಷ B) ದುಃಖ C) ಆನಂದ D) ನೆಮ್ಮದಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಸುಖ × ದುಃಖ. ಉಳಿದ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಸುಖದ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಜಯ" ಪದದ ವಿರುದ್ಧಪದ ಯಾವುದು?

A) ಗೆಲುವು B) ವಿಜಯ C) ಅಪಜಯ D) ಸಾಧನೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಜಯ × ಅಪಜಯ (ಪರಾಜಯ ಕೂಡ ಸರಿ). ಗೆಲುವು, ವಿಜಯ ಜಯದ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ಶುದ್ಧ" ಪದದ ವಿರುದ್ಧಪದ ಯಾವುದು?

A) ನಿರ್ಮಲ B) ಅಶುದ್ಧ C) ಸ್ವಚ್ಛ D) ಪರಿಶುದ್ಧ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಶುದ್ಧ × ಅಶುದ್ಧ. ನಿರ್ಮಲ, ಸ್ವಚ್ಛ ಶುದ್ಧದ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು.

ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು ಮತ್ತು ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು

ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು — ಪ್ರಮುಖ ಜೋಡಿಗಳು (ಭಾಗ 2)

ಆರಂಭ × ಅಂತ್ಯ	ಜೀವನ × ಮರಣ
ಮಿತ್ರ × ಶತ್ರು	ಪ್ರೀತಿ × ದ್ವೇಷ
ಜ್ಞಾನ × ಅಜ್ಞಾನ	ಶ್ರೀಮಂತ × ಬಡವ
ಆರೋಗ್ಯ × ಅನಾರೋಗ್ಯ	ಸ್ವಚ್ಛ × ಕೊಳಕು
ಸಾಧ್ಯ × ಅಸಾಧ್ಯ	ಶಾಂತ × ಅಶಾಂತ
ಮೌನ × ಗದ್ದಲ	ವೇಗ × ನಿಧಾನ

ಸಂದರ್ಭ

ವಿರುದ್ಧಪದಗಳ ಸರಿಯಾದ ಬಳಕೆ

ವಾಕ್ಯ 1: ಕಷ್ಟದ ನಂತರ ಸುಖ ಬರುತ್ತದೆ; ಸುಖದ ನಂತರ ದುಃಖ ಬರಬಹುದು — ಜೀವನ ಚಕ್ರ.

ವಾಕ್ಯ 2: ಅವನು ಮಿತ್ರರನ್ನು ಗಳಿಸಿದನು, ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲ.

ವಾಕ್ಯ 3: ಜ್ಞಾನವೇ ಶಕ್ತಿ; ಅಜ್ಞಾನವೇ ದೌರ್ಬಲ್ಯ.

ವಿರುದ್ಧಪದಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಯಾಗಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದಾಗ ಅರ್ಥ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ — ಇದೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾದರಿಯೂ ಹೌದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ಮಿತ್ರ" ಪದದ ವಿರುದ್ಧಪದ ಯಾವುದು?

A) ಸ್ನೇಹಿತ B) ಶತ್ರು C) ಬಂಧು D) ಗೆಲೆಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಮಿತ್ರ × ಶತ್ರು. ಸ್ನೇಹಿತ, ಬಂಧು, ಗೆಲೆಯ ಮಿತ್ರನ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಆರಂಭ" ಪದದ ವಿರುದ್ಧಪದ ಯಾವುದು?

A) ಪ್ರಾರಂಭ B) ಅಂತ್ಯ C) ಮೊದಲು D) ಆರಂಭಿಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಆರಂಭ × ಅಂತ್ಯ. ಪ್ರಾರಂಭ ಆರಂಭದ ಪರ್ಯಾಯಪದ.

◆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪದಪ್ರಯೋಗ

ಪರ್ಯಾಯಪದ ಬಳಕೆ

ಒಂದೇ ಅರ್ಥ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭ

ವಾಕ್ಯ 1: ಸೂರ್ಯ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುತ್ತಾನೆ. (ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಳಕೆ)

ವಾಕ್ಯ 2: ರವಿಯ ಕಿರಣಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೆಳಗುತ್ತವೆ. (ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಬಳಕೆ)

ವಾಕ್ಯ 3: ಭಾಸ್ಕರನ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಕತ್ತಲು ದೂರವಾಯಿತು. (ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ ಬಳಕೆ)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಅರ್ಥ ಒಂದೇ — ಆದರೆ **ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ** ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ "ಖಾಲಿ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪರ್ಯಾಯಪದ ತುಂಬಿ" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.

ಪದ	ಸಂದರ್ಭ 1	ಸಂದರ್ಭ 2
ಬೆಳಕು / ಪ್ರಕಾಶ	ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಇದೆ. (ದೈನಂದಿನ)	ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾಶ ಹರಡಲಿ. (ಭಾವನಾತ್ಮಕ)
ನೀರು / ಜಲ	ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಕೊಡಿ. (ದೈನಂದಿನ)	ಜಲವೇ ಜೀವನ. (ಫೋಷಣಾತ್ಮಕ)
ಮಾತು / ವಚನ	ಅವನ ಮಾತು ಕೇಳು. (ದೈನಂದಿನ)	ಗುರುವಿನ ವಚನ ಪಾಲಿಸು. (ಗೌರವಾರ್ಥಕ)
ಕಣ್ಣು / ನೇತ್ರ	ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಬೇಕು. (ದೈನಂದಿನ)	ವೈದ್ಯರು ನೇತ್ರ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. (ಔಪಚಾರಿಕ)

ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಪರ್ಯಾಯಪದ vs ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ — ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ

- ◆ ಪರ್ಯಾಯಪದ: ಅರ್ಥ ಒಂದೇ, ಪದ ಬೇರೆ (ಸೂರ್ಯ = ರವಿ).
- ◆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ: ಅರ್ಥ ವಿರುದ್ಧ, ಪದ ಬೇರೆ (ಬೆಳಕು × ಕತ್ತಲು).
- ◆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಬೆರೆಸಿ ಅಯ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ — ಪ್ರಶ್ನೆ ಪರ್ಯಾಯಪದವನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿದೆಯೋ, ವಿರುದ್ಧಪದವನ್ನೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

◆ ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು — ಅಧ್ಯಾಯ 11

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ದಿನಕರ" ಪದವು ಯಾವುದರ ಪರ್ಯಾಯಪದ?

- A) ಚಂದ್ರ B) ಸೂರ್ಯ C) ನಕ್ಷತ್ರ D) ಮೇಘ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ದಿನಕರ = ಸೂರ್ಯ (ದಿನವನ್ನು ಮಾಡುವವನು).

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಜಲ" ಪದದ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಬೆಂಕಿ B) ಗಾಳಿ C) ನೀರು D) ಮಣ್ಣು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಜಲ = ನೀರಿನ ಪರ್ಯಾಯಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ವೃಕ್ಷ" ಪದವು ಯಾವುದರ ಪರ್ಯಾಯಪದ?

- A) ಬಳ್ಳಿ B) ಮರ C) ಗಿಡ D) ಹೂವು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ವೃಕ್ಷ = ಮರದ ಪರ್ಯಾಯಪದ (ತರು, ಪಾದಪ, ದ್ರುಮ ಕೂಡ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ಹಿಮಾಂಶು" ಪದವು ಯಾವುದರ ಪರ್ಯಾಯಪದ?

- A) ಸೂರ್ಯ B) ಚಂದ್ರ C) ಹಿಮ D) ಮೋಡ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಹಿಮಾಂಶು = ಚಂದ್ರ (ತಂಪು ಕಿರಣಗಳನ್ನು).

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಕತ್ತಲು" ಪದದ ವಿರುದ್ಧಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಇರುಳು B) ಬೆಳಕು C) ನೆರಳು D) ಮಬ್ಬು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕತ್ತಲು × ಬೆಳಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ದುಃಖ" ಪದದ ವಿರುದ್ಧಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಸುಖ B) ನೋವು C) ಸಂಕಟ D) ವ್ಯಥೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ದುಃಖ × ಸುಖ. ನೋವು, ಸಂಕಟ ದುಃಖದ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ಅನಲ" ಪದವು ಯಾವುದರ ಪರ್ಯಾಯಪದ?

- A) ವಾಯು B) ಅಗ್ನಿ C) ಜಲ D) ಭೂಮಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಅನಲ = ಅಗ್ನಿಯ ಪರ್ಯಾಯಪದ (ವೆಹ್ನಿ, ಪಾವಕ ಕೂಡ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ಶತ್ರು" ಪದದ ವಿರುದ್ಧಪದ ಯಾವುದು?

- A) ವೈರಿ B) ಮಿತ್ರ C) ಎದುರಾಳಿ D) ಹಗೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಶತ್ರು × ಮಿತ್ರ. ವೈರಿ, ಹಗೆ ಶತ್ರುವಿನ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 12 — ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಪದಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ ಪರಿಚಯ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದು

- ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು: ಒಂದೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳು — ಉದಾ: "ಕಾಲ" ಎಂದರೆ ಸಮಯವೂ ಹೌದು, ಪಾದವೂ ಹೌದು.
- ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಪದದ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ವಿಧಾನ.
- ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳಿಗೂ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

ವ್ಯಾಖ್ಯೆ

ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದ (Words with Multiple Meanings)

ಒಂದೇ ಪದವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟರೆ, ಅಂತಹ ಪದಕ್ಕೆ ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. "ನಾನಾ" (ಹಲವು) + "ಅರ್ಥಕ" (ಅರ್ಥವುಳ್ಳ) = ಹಲವು ಅರ್ಥಗಳುಳ್ಳ ಪದ.

ಉದಾಹರಣೆ — "ಕಾಲ":

- 1) ಕಾಲ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುತ್ತದೆ. (ಇಲ್ಲಿ "ಕಾಲ" = ಸಮಯ)
- 2) ಅವನ ಕಾಲಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು. (ಇಲ್ಲಿ "ಕಾಲ" = ಪಾದ)

ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ನಾನಾರ್ಥಕ vs ಪರ್ಯಾಯಪದ (ಸಮಾನಾರ್ಥಕ)

- ◆ ನಾನಾರ್ಥಕ: ಒಂದು ಪದ → ಹಲವು ಅರ್ಥಗಳು ("ಕಾಲ" = ಸಮಯ / ಪಾದ).
- ◆ ಪರ್ಯಾಯಪದ: ಹಲವು ಪದಗಳು → ಒಂದೇ ಅರ್ಥ (ಸೂರ್ಯ = ರವಿ = ಭಾಸ್ಕರ).
- ◆ ಎರಡೂ ದಿಕ್ಕುಗಳು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿವೆ — ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ: ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಜೋಡಿಯನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

◆ ಪ್ರಮುಖ ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು (ಭಾಗ 1)

ಪದ	ಅರ್ಥ 1	ಅರ್ಥ 2
ಕಾಲ	ಸಮಯ (ಕಾಲ ಬಹಳ ವೇಗ)	ಪಾದ (ಕಾಲಿಗೆ ಗಾಯ)
ಅರ್ಥ	ಹಣ, ಸಂಪತ್ತು (ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ ಅನರ್ಥ)	ತಾತ್ಪರ್ಯ (ಪದದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿ)
ಕರ	ಕೈ (ಕರಜೋಡಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸು)	ತೆರಿಗೆ (ಕರ ವಸೂಲಿ)
ಅಂಬರ	ಆಕಾಶ (ಅಂಬರದಲ್ಲಿ ಮೇಘ)	ವಸ್ತ್ರ, ಬಟ್ಟೆ (ರೇಷ್ಮೆ ಅಂಬರ)
ಪಕ್ಷ	ಹಕ್ಕಿಯ ರೆಕ್ಕೆ (ಪಕ್ಷ ಬಡಿದು ಹಾರಿತು)	ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ (ಆ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯ)
ಶಬ್ದ	ಪದ (ಶಬ್ದಕೋಶ)	ಧ್ವನಿ, ಸದ್ದು (ಶಬ್ದ ಮಾಡಬೇಡ)
ದಳ	ಹೂವಿನ ದಳ (ಗುಲಾಬಿ ದಳ)	ಗುಂಪು, ಪಡೆ (ಯುವ ದಳ)
ದಾರಿ	ರಸ್ತೆ (ದಾರಿ ತೋರಿಸು)	ಉಪಾಯ, ಮಾರ್ಗ (ದಾರಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ)

ಪರೀಕ್ಷಾ ತಂತ್ರ

ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಅರ್ಥ ಗುರುತಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

- ಪದವನ್ನು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನೋಡಬೇಡಿ — ಇಡೀ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಓದಿ.
- ವಾಕ್ಯದ ಸಂದರ್ಭ (ಕ್ರಿಯೆ, ಇತರ ಪದಗಳು) ಯಾವ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ.
- ಉದಾ: "ಕರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದರು" — ಇಲ್ಲಿ "ವಸೂಲಿ" ಪದದಿಂದ "ಕರ" = ತೆರಿಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

◆ ಪ್ರಮುಖ ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು (ಭಾಗ 2)

ಪದ	ಅರ್ಥ 1	ಅರ್ಥ 2
ದಂಡ	ಶಿಕ್ಷೆ (ದಂಡ ವಿಧಿಸು)	ಕೋಲು, ದೊಣ್ಣೆ (ದಂಡ ಹಿಡಿದು ನಡೆ)
ಅಕ್ಷರ	ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಅಕ್ಷರ (ಅಕ್ಷರ ಕಲೆ)	ನಾಶವಿಲ್ಲದ್ದು (ಅಕ್ಷರ ಸತ್ಯ)
ಬಲೆ	ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಬಲೆ (ಬಲೆ ಬೀಸು)	ಮೋಸದ ಬಲೆ (ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಬೇಡ)
ರಸ	ರುಚಿ (ರಸವತ್ತಾದ ಹಣ್ಣು)	ಸಾರ, ಸತ್ವ (ಕಬ್ಬಿನ ರಸ)
ಫಲ	ಹಣ್ಣು (ಮರದ ಫಲ)	ಪರಿಣಾಮ, ಫಲಿತಾಂಶ (ಕರ್ಮದ ಫಲ)
ಮೂಲ	ಬೇರು (ಮರದ ಮೂಲ)	ಆರಂಭ, ಕಾರಣ (ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲ)

ವಾಕ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸ

ಒಂದೇ ಪದ, ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳು

- "ಅರ್ಥ" — 1) ಹಣವೇ ಅರ್ಥ, ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅನರ್ಥ. (ಸಂಪತ್ತು)
 2) ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. (ತಾತ್ಪರ್ಯ)
- "ಬಲೆ" — 1) ಮೀನುಗಾರ ಬಲೆಯನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬೀಸಿದನು. (ಮೀನಿನ ಬಲೆ)
 2) ಆನೆಯ ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮೋಸಹೋದನು. (ಮೋಸದ ಬಲೆ)

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದವನ್ನು ಪರ್ಯಾಯಪದದೊಂದಿಗೆ ಗೊಂದಲಿಸಬೇಡಿ. "ಕರ" ಪದಕ್ಕೆ "ಕೈ" ಮತ್ತು "ತೆರಿಗೆ" ಎಂಬ ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಿವೆ — ಇವು ನಾನಾರ್ಥಕ. ಆದರೆ "ಕೈ" ಮತ್ತು "ಹಸ್ತ" ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತವೆ — ಇವು ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು.

◆ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಗುರುತಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ

ಅಭ್ಯಾಸ 1

"ಕಾಲ" — ಯಾವ ಅರ್ಥ?**ವಾಕ್ಯ ಅ:** ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲವಿದೆ, ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಬರಿ. → ಸಮಯ**ವಾಕ್ಯ ಆ:** ಓಟದಲ್ಲಿ ಅವನ ಕಾಲು ಜಾರಿ ಬಿದ್ದನು. → ಪಾದ

ವಾಕ್ಯ ಅ ದಲ್ಲಿ "ಪರೀಕ್ಷೆ", "ಬರಿ" ಪದಗಳು ಸಮಯದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ವಾಕ್ಯ ಆ ದಲ್ಲಿ "ಓಟ", "ಜಾರಿ ಬಿದ್ದು" ಪದಗಳು ಪಾದದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ 2

"ಪಕ್ಷ" — ಯಾವ ಅರ್ಥ?**ವಾಕ್ಯ ಅ:** ಗಿಳಿ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಹಾರಿಹೋಯಿತು. → ರೆಕ್ಕೆ**ವಾಕ್ಯ ಆ:** ಅವನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡ. → ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ

ವಾಕ್ಯ ಅ ದಲ್ಲಿ "ಗಿಳಿ", "ಹಾರಿಹೋಯಿತು" ಪದಗಳು ರೆಕ್ಕೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ವಾಕ್ಯ ಆ ದಲ್ಲಿ "ಆಡಳಿತ", "ಮುಖಂಡ" ಪದಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ 3

"ಶಬ್ದ" — ಯಾವ ಅರ್ಥ?**ವಾಕ್ಯ ಅ:** ಈ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥ ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. → ಪದ**ವಾಕ್ಯ ಆ:** ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ಮಾಡಬೇಡಿ. → ಧ್ವನಿ / ಸದ್ದು

ವಾಕ್ಯ ಅ ದಲ್ಲಿ "ಅರ್ಥ", "ನಿಘಂಟು" ಪದಗಳು ಶಬ್ದ = ಪದ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ವಾಕ್ಯ ಆ ದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವೇ ಸದ್ದಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

CHAPTER 12 • Multiple-Meaning Words

ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಪದಗಳು

12

◆ ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು — ಅಧ್ಯಾಯ 12

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ಕಾಲ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುತ್ತದೆ" — ಇಲ್ಲಿ "ಕಾಲ" ಪದದ ಅರ್ಥವೇನು?

A) ಪಾದ B) ಸಮಯ C) ಯುಗ D) ಅವಧಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ಓಡುತ್ತದೆ" ಎಂಬ ಕ್ರಿಯೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ "ಕಾಲ" = ಸಮಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಕರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದರು" — ಇಲ್ಲಿ "ಕರ" ಪದದ ಅರ್ಥವೇನು?

A) ಕೈ B) ತೆರಿಗೆ C) ಹಸ್ತ D) ಬಾಹು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ವಸೂಲಿ" ಪದದಿಂದ "ಕರ" = ತೆರಿಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದ ಯಾವುದು?

A) ಸೂರ್ಯ B) ಅಂಬರ C) ರವಿ D) ಭಾಸ್ಕರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ಅಂಬರ" = ಆಕಾಶ / ವಸ್ತು (ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳು). ಉಳಿದವು ಸೂರ್ಯನ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ಈ ಪದದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ" — ಇಲ್ಲಿ "ಅರ್ಥ" ಪದದ ಅರ್ಥವೇನು?

A) ಹಣ B) ಸಂಪತ್ತು C) ತಾತ್ಪರ್ಯ D) ಧನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: "ಪದದ ಅರ್ಥ" ಎಂದರೆ ಪದದ ತಾತ್ಪರ್ಯ (meaning).

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಗಿಳಿ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಹಾರಿತು" — ಇಲ್ಲಿ "ಪಕ್ಷ" ಎಂದರೆ?

A) ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ B) ಗುಂಪು C) ರೆಕ್ಕೆ D) ಕಡೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: "ಗಿಳಿ", "ಹಾರಿತು" ಸಂದರ್ಭದಿಂದ "ಪಕ್ಷ" = ರೆಕ್ಕೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ಮಾಡಬೇಡಿ" — ಇಲ್ಲಿ "ಶಬ್ದ" ಎಂದರೆ?

A) ಪದ B) ಧ್ವನಿ C) ವಾಕ್ಯ D) ಅಕ್ಷರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ "ಶಬ್ದ" = ಸದ್ದು / ಧ್ವನಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ಅಕ್ಷರ" ಪದದ ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳು ಯಾವುವು?

A) ಪದ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯ B) ವರ್ಣ ಮತ್ತು ನಾಶವಿಲ್ಲದ್ದು C) ಬರಹ ಮತ್ತು ಓದು D) ಅ ಮತ್ತು ಕ್ಷರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ಅಕ್ಷರ" = ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಅಕ್ಷರ; ಜೊತೆಗೆ "ಕ್ಷರವಿಲ್ಲದ್ದು" (ನಾಶವಿಲ್ಲದ್ದು) ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಇದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ಮೀನುಗಾರ ಬಲೆಯನ್ನು ಬೀಸಿದನು" — ಇಲ್ಲಿ "ಬಲೆ" ಎಂದರೆ?

A) ಮೋಸ B) ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಬಲೆ C) ಬಂಧನ D) ಜಾಲ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ಮೀನುಗಾರ", "ಬೀಸಿದನು" ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಬಲೆ = ಮೀನಿನ ಬಲೆ.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 13 — ಗಾದೆಗಳು ಮತ್ತು ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ ಪರಿಚಯ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದು

- ಗಾದೆ (Proverb): ಜನರ ಅನುಭವದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ, ನೀತಿ ಬೋಧಿಸುವ ಚಿಕ್ಕ ಮಾತುಗಳು.
- ನುಡಿಗಟ್ಟು (Idiom): ಶಬ್ದಶಃ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವ ರೂಢಿಗತ ಪದಪುಂಜಗಳು.
- ಗಾದೆ ಮತ್ತು ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ, ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಆಯ್ಕೆ.
- ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಾದರಿ: "ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?" / "ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನುಡಿಗಟ್ಟು ಆರಿಸಿ".

ವ್ಯಾಖ್ಯೆ 1

ಗಾದೆ (Proverb)

ತಲೆಮಾರುಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀತಿಬೋಧಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಾತಿಗೆ ಗಾದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಗಾದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ ಮೌನ ಬಂಗಾರ." — ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದೆ ಮೌನವಾಗಿರುವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬ ನೀತಿ.

ವ್ಯಾಖ್ಯೆ 2

ನುಡಿಗಟ್ಟು (Idiom / Phrase)

ಪದಗಳ ಶಬ್ದಶಃ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ, ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಾಗಿರುವ ಪದಪುಂಜಕ್ಕೆ ನುಡಿಗಟ್ಟು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: "ಕಿವಿಗೊಡು" — ಶಬ್ದಶಃ "ಕಿವಿಯನ್ನು ಕೊಡು" ಎಂದಲ್ಲ; ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ "ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳು".

ವಾಕ್ಯ: ಗುರುವಿನ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡು.

◆ ಗಾದೆ vs ನುಡಿಗಟ್ಟು — ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಅಂಶ	ಗಾದೆ	ನುಡಿಗಟ್ಟು
ಸ್ವರೂಪ	ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯ	ಪದಪುಂಜ (ವಾಕ್ಯದ ಭಾಗ)
ಉದ್ದೇಶ	ನೀತಿ ಬೋಧನೆ, ಅನುಭವದ ಸಾರ	ಭಾವನೆಯನ್ನು ರೂಢಿಗತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು
ಬಳಕೆ	ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು	ವಾಕ್ಯದೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ
ಉದಾಹರಣೆ	"ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ, ಮೌನ ಬಂಗಾರ."	"ಕಿವಿಗೊಡು" (= ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳು)

ಗಾದೆ 1

"ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ"**ಅರ್ಥ:** ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದ (ಕರ್ಮದ) ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು — ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಕೆಟ್ಟದೋ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.**ವಾಕ್ಯ:** ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದದಿದ್ದರೆ ಫೇಲಾಗುವುದು ಖಚಿತ; ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ.

ಗಾದೆ 2

"ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು"**ಅರ್ಥ:** ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಕೈ ಕೆಸರು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ (ಶ್ರಮಪಟ್ಟರೆ), ಬಾಯಿಗೆ ಮೊಸರು (ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲ) ಸಿಗುತ್ತದೆ — ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ.**ವಾಕ್ಯ:** ರೈತ ಬೆಳೆಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ದುಡಿದನು; ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು ಎಂಬಂತೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬಂದಿತು.

◆ ಪ್ರಮುಖ ಗಾದೆಗಳು — ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ (ಭಾಗ 1)

ಗಾದೆ 3

"ಅತ್ತೆಗೊಂದು ಕಾಲ, ಸೊಸೆಗೊಂದು ಕಾಲ"**ಅರ್ಥ:** ಕಾಲಚಕ್ರ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ; ಇಂದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ನಾಳೆ ಇರದಿರಬಹುದು — ಸ್ಥಿತಿ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ.**ವಾಕ್ಯ:** ನಿನ್ನೆ ಅವನೇ ಯಜಮಾನನಾಗಿದ್ದ, ಇಂದು ಮಗನೇ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ಅತ್ತೆಗೊಂದು ಕಾಲ, ಸೊಸೆಗೊಂದು ಕಾಲ.

ಗಾದೆ 4

"ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ, ಮೌನ ಬಂಗಾರ"**ಅರ್ಥ:** ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೆಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದಾದರೂ, ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮೌನವಾಗಿರುವುದು ಬಂಗಾರದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ.**ವಾಕ್ಯ:** ಜಗಳದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದನು; ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ, ಮೌನ ಬಂಗಾರ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾಯಿತು.

ಗಾದೆ 5

"ಅತಿಯಾದರೆ ಅಮೃತವೂ ವಿಷ"**ಅರ್ಥ:** ಎಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯವಾದರೂ ಮಿತಿ ಮೀರಿದರೆ ಕೆಡುಕನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ — ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಮಿತಿ ಅಗತ್ಯ.**ವಾಕ್ಯ:** ಔಷಧವೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಅಪಾಯ; ಅತಿಯಾದರೆ ಅಮೃತವೂ ವಿಷ.

ಗಾದೆ 6

"ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು"**ಅರ್ಥ:** ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಿರುವವನೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಾಳುತ್ತಾನೆ — ತಾಳ್ಮೆಯೇ ಯಶಸ್ಸಿನ ಮೂಲ.**ವಾಕ್ಯ:** ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಧೃತಿಗೆಡದೆ ಮುಂದುವರಿದನು; ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು ಎಂಬಂತೆ ಈಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

◆ ಪ್ರಮುಖ ಗಾದೆಗಳು — ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ (ಭಾಗ 2)

ಗಾದೆ 7

"ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚು"**ಅರ್ಥ:** ತನ್ನ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು; ಅತಿಯಾದ ಆಸೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು.**ವಾಕ್ಯ:** ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ದುಬಾರಿ ವಸ್ತು ಕೊಳ್ಳಬೇಡ; ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚು.

ಗಾದೆ 8

"ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ"**ಅರ್ಥ:** ದುಡಿಮೆಯೇ (ಕಾಯಕವೇ) ದೈವ; ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೇ ಪೂಜೆಗೆ ಸಮಾನ — ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನ ಸಂದೇಶ.**ವಾಕ್ಯ:** ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಕೀಳಲ್ಲ; ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ ಎಂದು ನಂಬಿ ದುಡಿಯಿರಿ.

ಗಾದೆ 9

"ಅಂಗೈ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಬೇಕೆ?"**ಅರ್ಥ:** ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಕಾಣುವ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಅಥವಾ ರುಜುವಾತು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ — ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಅನಗತ್ಯ.**ವಾಕ್ಯ:** ಅವನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ; ಅಂಗೈ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಬೇಕೆ?

ಗಾದೆ 10

"ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ"**ಅರ್ಥ:** ಸತ್ಯ ಎಂದೂ ಅಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ; ಸುಳ್ಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಗೆದ್ದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಸತ್ಯವೇ ಜಯಗಳಿಸುತ್ತದೆ.**ವಾಕ್ಯ:** ಎಷ್ಟೇ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಸತ್ಯ ಹೊರಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ; ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ.

◆ ಪ್ರಮುಖ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು — ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ (ಭಾಗ 1)

ನುಡಿಗಟ್ಟು 1

"ಕಿವಿಗೊಡು" — ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳು

ಶಬ್ದಶಃ "ಕಿವಿಯನ್ನು ಕೊಡು" ಎಂದಲ್ಲ; ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ, ಗಮನವಿಟ್ಟು ಆಲಿಸು.

ವಾಕ್ಯ: ಗುರುವಿನ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡು; ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ನುಡಿಗಟ್ಟು 2

"ಕೈಬಿಡು" — ತ್ಯಜಿಸು, ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು

ಶಬ್ದಶಃ "ಕೈಯನ್ನು ಬಿಡು" ಎಂದಲ್ಲ; ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ತ್ಯಜಿಸು ಅಥವಾ ಕೈಬಿಡು.

ವಾಕ್ಯ: ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ಚಟಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡು.

ನುಡಿಗಟ್ಟು 3

"ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊ" — ಚಿಂತಿಸು

ಶಬ್ದಶಃ "ತಲೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಕೊ" ಎಂದಲ್ಲ; ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆ ಮಾಡು, ವ್ಯಥೆಪಡು.

ವಾಕ್ಯ: ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ; ಧೈರ್ಯವಾಗಿರು.

ನುಡಿಗಟ್ಟು 4

"ಬಾಯಿಬಿಡು" — ಮಾತನಾಡು

ಶಬ್ದಶಃ "ಬಾಯಿಯನ್ನು ಬಿಡು" ಎಂದಲ್ಲ; ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಮೌನ ಮುರಿದು ಮಾತನಾಡಲು ಆರಂಭಿಸು.

ವಾಕ್ಯ: ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಂದೂ ಮಾತು ಬಾಯಿಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

◆ ಪ್ರಮುಖ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು — ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ (ಭಾಗ 2)

ನುಡಿಗಟ್ಟು 5

"ಕಾಲಿಳಿಯು" — ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸು / ತಮಾಷೆ ಮಾಡು

ಶಬ್ದಶಃ "ಕಾಲನ್ನು ಎಳೆ" ಎಂದಲ್ಲ; ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಯಾರದೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸು ಅಥವಾ ತಮಾಷೆಗಾಗಿ ಕೆಣಕು.

ವಾಕ್ಯ: ಗೆಳೆಯರಲ್ಲ ಸೇರಿ ಅವನ ಕಾಲಿಳಿದರು; ಅವನು ನಗುತ್ತಲೇ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡನು.

ನುಡಿಗಟ್ಟು 6

"ಬೆನ್ನುತಿರುಗಿಸು" — ಕೈಬಿಡು, ಹಿಂದೆ ಸರಿ

ಶಬ್ದಶಃ "ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸು" ಎಂದಲ್ಲ; ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿ ಅಥವಾ ಓಡಿಹೋಗು.

ವಾಕ್ಯ: ಸ್ನೇಹಿತ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬೆನ್ನುತಿರುಗಿಸಬೇಡ; ಜೊತೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲು.

ನುಡಿಗಟ್ಟು 7

"ಮನಸ್ಸುಮಾಡು" — ದೃಢವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸು

ಶಬ್ದಶಃ "ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡು" ಎಂದಲ್ಲ; ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸು.

ವಾಕ್ಯ: ಈ ವರ್ಷ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಶಬ್ದಶಃ (ಪದಗಳ ನೇರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ) ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಉದಾ: "ಕಿವಿಗೊಡು" ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಿವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲ — "ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳು" ಎಂಬುದು ರೂಢಿಗತ ಅರ್ಥ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ರೂಢಿಗತ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

◆ ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು — ಅಧ್ಯಾಯ 13

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ, ಮೌನ ಬಂಗಾರ" — ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯದು B) ಮೌನವಾಗಿರುವುದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ C) ಬಂಗಾರ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು D) ಮಾತನಾಡಬಾರದು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದೆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮೌನವಾಗಿರುವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬ ನೀತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಕಿವಿಗೊಡು" ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಕಿವಿಯನ್ನು ಕೊಡು B) ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳು C) ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚು D) ದೂರ ಸರಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ಕಿವಿಗೊಡು" ಎಂಬುದು ರೂಢಿಗತ ನುಡಿಗಟ್ಟು; ಇದರ ಅರ್ಥ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಆಲಿಸು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು" — ಈ ಗಾದೆಯ ಸಂದೇಶವೇನು?

- A) ಕೈ ತೊಳೆಯಬೇಕು B) ಶ್ರಮಪಟ್ಟರೆ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ C) ಮೊಸರು ಆರೋಗ್ಯಕರ D) ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಡಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದರೆ (ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ) ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಫಲ (ಬಾಯಿ ಮೊಸರು) ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ಗಾದೆ ಮತ್ತು ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು?

- A) ಎರಡೂ ಒಂದೇ B) ಗಾದೆ ಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯ, ನೀತಿಬೋಧಕ; ನುಡಿಗಟ್ಟು ಪದಪುಂಜ, ರೂಢಿಗತ ಅರ್ಥ C) ನುಡಿಗಟ್ಟು ದೊಡ್ಡದು, ಗಾದೆ ಚಿಕ್ಕದು D) ಗಾದೆಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಗಾದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯವಾಗಿ ನೀತಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ; ನುಡಿಗಟ್ಟು ವಾಕ್ಯದೊಳಗೆ ಬಳಸುವ ರೂಢಿಗತ ಪದಪುಂಜ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಅತಿಯಾದರೆ ಅಮೃತವೂ ವಿಷ" — ಈ ಗಾದೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭ ಯಾವುದು?

- A) ಔಷಧವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಅಪಾಯ B) ಅಮೃತ ಕುಡಿಯಬೇಕು C) ವಿಷದಿಂದ ದೂರವಿರಿ D) ಮಿತವಾಗಿ ತಿನ್ನಬೇಡಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಎಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೂ ಮಿತಿ ಮೀರಿದರೆ ಕೆಡುಕು — ಔಷಧದ ಅತಿ ಸೇವನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉದಾಹರಣೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊ" ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸು B) ಚಿಂತಿಸು C) ತಲೆಬಾಗು D) ತಲೆ ಎತ್ತರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು" = ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆ ಮಾಡು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚು" — ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಉದ್ದನೆಯ ಹಾಸಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಿ B) ಆದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡು C) ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಮಲಗು D) ಹಾಸಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಲಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ/ಆದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ನೀತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ಬೆನ್ನುತಿರುಗಿಸು" ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡು B) ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಡು C) ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟು D) ಹಿಂದೆ ನಡೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ಬೆನ್ನುತಿರುಗಿಸು" = ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿ / ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಡು.

◆ ಏಕಪದಗಳು — ಪರಿಚಯ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಏಕಪದ (One-word Substitution) ಎಂದರೇನು?

ಒಂದು ಪದಗುಚ್ಛದ (phrase) ಅರ್ಥವನ್ನು ಒಂದೇ ಪದದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ **ಏಕಪದ** ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ "ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವವನು" ಎಂಬ ಪದಗುಚ್ಛಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ "ಕವಿ" ಎಂಬ ಒಂದೇ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

ಉದಾಹರಣೆ: ಹಾಡುವವನು → ಗಾಯಕ | ಕಲಿಯುವವನು → ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ | ಬರೆಯುವವನು → ಲೇಖಕ

ವರ್ಗೀಕರಣ

ಏಕಪದಗಳ ಮುಖ್ಯ ವರ್ಗಗಳು

- ◆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿತ — ಲೇಖಕ, ಕವಿ, ಗಾಯಕ ("ಯಾರು?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ)
- ◆ ವೃತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿತ — ವೈದ್ಯ, ವಕೀಲ, ರೈತ ("ಏನು ಕೆಲಸ?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ)
- ◆ ಗುಣ/ಸ್ವಭಾವ ಸಂಬಂಧಿತ — ಸತ್ಯವಾದಿ, ವೀರ, ಸಜ್ಜನ ("ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ)
- ◆ ಕ್ರಿಯೆ ಸಂಬಂಧಿತ — ದಾನಿ, ರಕ್ಷಕ, ದೂತ ("ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ)

ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಏಕಪದಗಳು

ಬರೆಯುವವನು	ಲೇಖಕ
ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವವನು	ಕವಿ
ಹಾಡುವವನು	ಗಾಯಕ
ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವವನು	ನರ್ತಕ
ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುವವನು	ನಟ
ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವವನು	ಚಿತ್ರಕಾರ
ಸುದ್ದಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವವನು	ವರದಿಗಾರ
ಕಲಿಯುವವನು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವವನು	ಶಿಕ್ಷಕ
ಓದುವವನು	ಓದುಗ
ಕೇಳುವವನು	ಕೇಳುಗ
ನೋಡುವವನು	ಪ್ರೇಕ್ಷಕ

ಪರಿಣಾ ಗಮನ

ಏಕಪದ vs ಪರ್ಯಾಯಪದ — ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಏಕಪದ = ಪದಗುಚ್ಛಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಪದ (ಹಾಡುವವನು → ಗಾಯಕ). ಪರ್ಯಾಯಪದ = ಒಂದೇ ಅರ್ಥದ ಬೇರೆ ಪದ (ಸೂರ್ಯ → ರವಿ). ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ "ಪದಗುಚ್ಛಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಏಕಪದ ಯಾವುದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಪದಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿ.

◆ ವೃತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಏಕಪದಗಳು

ಟಿಪ್ಪಣಿ

ವೃತ್ತಿ ಏಕಪದಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

"ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬರುವ ಪದಗಳೇ ವೃತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಏಕಪದಗಳು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಸಬುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು (ಕುಂಬಾರ, ಕಮ್ಮಾರ, ಬಡಗಿ) ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ವೃತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಏಕಪದಗಳು

ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವವನು	ವೈದ್ಯ
ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಾದಿಸುವವನು	ವಕೀಲ
ತೀರ್ಪು ನೀಡುವವನು	ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ
ಕೃಷಿ ಮಾಡುವವನು	ರೈತ
ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವನು	ವ್ಯಾಪಾರಿ
ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಯುವವನು	ದರ್ಜಿ
ಮಡಕೆ ಮಾಡುವವನು	ಕುಂಬಾರ
ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು	ಕಮ್ಮಾರ
ಮರದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು	ಬಡಗಿ
ಚಿನ್ನದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು	ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ
ಬಟ್ಟೆ ನೇಯುವವನು	ನೇಕಾರ
ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವವನು	ಅಗಸ
ಕ್ಷೌರ ಮಾಡುವವನು	ಕ್ಷೌರಿಕ
ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವವನು	ಮೀನುಗಾರ

⚠ ಗೊಂದಲದ ಜೋಡಿ

ಕುಂಬಾರ = ಮಡಕೆ ಮಾಡುವವನು; ಕಮ್ಮಾರ = ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು. ಎರಡೂ ಪದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹೋಲುವುದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಆಯ್ಕೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ — ಅರ್ಥವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ನೆನಪಿಡಿ.

ನೆನಪಿಡಿ

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೃತ್ತಿ ಪದಗಳು

ಬೇಟೆಯಾಡುವವನು → ಬೇಟೆಗಾರ; ಹಸುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವವನು → ಗೊಲ್ಲ; ಕುರಿ ಮೇಯಿಸುವವನು → ಕುರುಬ; ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವವನು → ಬಾಣಸಿಗ; ಪತ್ರ ತರುವವನು → ಅಂಚೆಯವನು.

◆ ಗುಣ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವ ಸಂಬಂಧಿತ ಏಕಪದಗಳು

ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಗುಣವಾಚಕ ಏಕಪದಗಳು

"ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ / ಹೇಗಿರುತ್ತಾನೆ?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬರುವ ಪದಗಳು ಗುಣ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಡತೆ, ಮನೋಭಾವ ಅಥವಾ ಶೀಲವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ.

ಗುಣ/ಸ್ವಭಾವ ಸಂಬಂಧಿತ ಏಕಪದಗಳು

ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳುವವನು	ಸತ್ಯವಾದಿ
ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನು	ಸುಳ್ಳುಗಾರ
ಬೇರೆಯವರ ಹಿತ ಬಯಸುವವನು	ಪರೋಪಕಾರಿ
ತನ್ನ ಹಿತವನ್ನೇ ಬಯಸುವವನು	ಸ್ವಾರ್ಥಿ
ದಯೆ ತೋರುವವನು	ದಯಾಳು
ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದವನು	ಕ್ರೂರಿ
ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯವನು	ಸಜ್ಜನ
ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಯವನು	ದುರ್ಜನ
ಧೈರ್ಯವಂತನು	ವೀರ
ಹೆದರುವವನು	ಹೇಡಿ
ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನು	ಜ್ಞಾನಿ
ಗರ್ವವುಳ್ಳವನು	ಅಹಂಕಾರಿ
ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವನು	ದೇಶಭಕ್ತ
ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುವವನು	ಶ್ರಮಜೀವಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ಬೇರೆಯವರ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವವನು" — ಸರಿಯಾದ ಏಕಪದ ಯಾವುದು?

A) ಸ್ವಾರ್ಥಿ B) ಪರೋಪಕಾರಿ C) ದಯಾಳು D) ಸಜ್ಜನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಪರ (ಬೇರೆಯವರು) + ಉಪಕಾರಿ (ಹಿತ ಬಯಸುವವನು) = ಪರೋಪಕಾರಿ. ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಎಂದರೆ ತನ್ನ ಹಿತವನ್ನೇ ಬಯಸುವವನು — ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಯವನು" ಎಂಬ ಪದಗುಚ್ಛಕ್ಕೆ ಏಕಪದ:

A) ಸಜ್ಜನ B) ದುರ್ಜನ C) ಕ್ರೂರಿ D) ಹೇಡಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ದುರ್ (ಕೆಟ್ಟ) + ಜನ (ನಡತೆಯವನು) = ದುರ್ಜನ. ಸಜ್ಜನ ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯವನು.

◆ ಕ್ರಿಯೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಏಕಪದಗಳು

ಟಿಪ್ಪಣಿ

"ದಾತ" ಮತ್ತು "ಕಾರ" ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

"ನೀಡುವವನು" ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಕಡೆ ದಾತ (ಅನ್ನದಾತ, ರಕ್ತದಾತ) ಅಥವಾ ದಾನಿ ಪದಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. "ಮಾಡುವವನು" ಎಂಬ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರ (ಚಿತ್ರಕಾರ) ಪ್ರತ್ಯಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರೆ ಹೊಸ ಪದಗುಚ್ಛಗಳ ಏಕಪದವನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಸುಲಭ.

ಕ್ರಿಯೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಏಕಪದಗಳು

ದಾನ ನೀಡುವವನು	ದಾನಿ
ಅನ್ನ ನೀಡುವವನು	ಅನ್ನದಾತ
ರಕ್ತ ನೀಡುವವನು	ರಕ್ತದಾತ
ಆಶ್ರಯ ನೀಡುವವನು	ಆಶ್ರಯದಾತ
ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವವನು	ರಕ್ಷಕ
ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವವನು	ಭಿಕ್ಷುಕ
ಸಂದೇಶ ತರುವವನು	ದೂತ
ಕಾವಲು ಕಾಯುವವನು	ಕಾವಲುಗಾರ
ರಥವನ್ನು ಓಡಿಸುವವನು	ಸಾರಥಿ
ಆನೆಯನ್ನು ಪಳಗಿಸುವವನು	ಮಾವುತ
ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು	ಅರ್ಚಕ
ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವವನು	ತಪಸ್ವಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ರಕ್ತ ನೀಡುವವನು" — ಸರಿಯಾದ ಏಕಪದ:

A) ರಕ್ತದಾನಿ B) ರಕ್ತದಾತ C) ರಕ್ತವೀರ D) ರಕ್ತಕರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ನೀಡುವವನು" ಎಂಬ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ದಾತ ಪ್ರತ್ಯಯ — ರಕ್ತದಾತ. ಅನ್ನದಾತ, ಆಶ್ರಯದಾತ ಕೂಡ ಇದೇ ಮಾದರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಸಂದೇಶ ತರುವವನು" ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಏಕಪದ ಯಾವುದು?

A) ದೂತ B) ರಕ್ಷಕ C) ಸಾರಥಿ D) ಅರ್ಚಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುವವನು ದೂತ. ಸಾರಥಿ = ರಥ ಓಡಿಸುವವನು; ಅರ್ಚಕ = ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 14 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (ಏಕಪದಗಳು)

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವವನು" — ಏಕಪದ ಗುರುತಿಸಿ.

- A) ಲೇಖಕ B) ಕವಿ C) ಗಾಯಕ D) ನಟ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವವನು ಕವಿ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಬರಹಗಾರ ಲೇಖಕ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಾದಿಸುವವನು" —

- A) ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ B) ವಕೀಲ C) ಸಾಕ್ಷಿ D) ಫಿರ್ಯಾದಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ವಾದಿಸುವವನು ವಕೀಲ; ತೀರ್ಪು ನೀಡುವವನು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ಮಡಕೆ ಮಾಡುವವನು" —

- A) ಕಮ್ಮಾರ B) ಬಡಗಿ C) ಕುಂಬಾರ D) ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಮಡಕೆ ಮಾಡುವವನು ಕುಂಬಾರ; ಕಮ್ಮಾರ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ತನ್ನ ಹಿತವನ್ನೇ ಬಯಸುವವನು" —

- A) ಪರೋಪಕಾರಿ B) ಸ್ವಾರ್ಥಿ C) ದಯಾಳು D) ಸಜ್ಜನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಸ್ವ (ತನ್ನ) + ಅರ್ಥಿ (ಬಯಸುವವನು) = ಸ್ವಾರ್ಥಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವವನು" —

- A) ದಾನಿ B) ಭಿಕ್ಷುಕ C) ಸೇವಕ D) ಅತಿಥಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವವನು ಭಿಕ್ಷುಕ; ದಾನ ನೀಡುವವನು ದಾನಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ರಥವನ್ನು ಓಡಿಸುವವನು" —

- A) ಸಾರಥಿ B) ಮಾವುತ C) ಕಾವಲುಗಾರ D) ದೂತ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ರಥ ಓಡಿಸುವವನು ಸಾರಥಿ; ಆನೆ ಪಳಗಿಸುವವನು ಮಾವುತ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ಸುದ್ದಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವವನು" —

- A) ಲೇಖಕ B) ವರದಿಗಾರ C) ಓದುಗ D) ಪ್ರೇಕ್ಷಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಸುದ್ದಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೀಡುವವನು ವರದಿಗಾರ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯವನು" —

- A) ದುರ್ಜನ B) ಸಜ್ಜನ C) ಕ್ರೂರಿ D) ಹೇಡಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಸತ್ (ಒಳ್ಳೆಯ) + ಜನ = ಸಜ್ಜನ; ದುರ್ಜನ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥ.

◆ ಶುದ್ಧಲೇಖನ — ಒತ್ತಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಸ್ವರಚಿಹ್ನೆ ನಿಯಮಗಳು

ನಿಯಮ 1

ಒತ್ತಕ್ಷರ (ದ್ವಿತ್ವ) — ಎರಡು ಒಂದೇ ವ್ಯಂಜನಗಳು

ಒಂದು ವ್ಯಂಜನ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬಂದು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ **ಒತ್ತಕ್ಷರ** ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು (ಃ) ಹಾಕಿ ಎರಡನೇ ವ್ಯಂಜನವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಕನ್ನಡ (ನ್ + ನ), ಚಿನ್ನ (ನ್ + ನ), ಅಣ್ಣ (ಣ್ + ಣ), ಬೆಣ್ಣೆ (ಣ್ + ಣ), ದಿಕ್ಕು (ಕ್ + ಕ), ಅಕ್ಕ (ಕ್ + ಕ)

ನಿಯಮ 2

ದೀರ್ಘ ಮತ್ತು ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರಗಳು

ಸ್ವರಗಳಲ್ಲಿ **ಹ್ರಸ್ವ** (ಅ, ಇ, ಉ — ಚಿಕ್ಕ ಉಚ್ಚಾರಣೆ) ಮತ್ತು **ದೀರ್ಘ** (ಆ, ಈ, ಊ — ಎಳೆದು ಹೇಳುವುದು) ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ತಪ್ಪು ಸ್ವರಚಿಹ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಪದದ ಕಾಗುಣಿತ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ಪರೀಕ್ಷೆ (ಸರಿಯಾದ — ಈ ದೀರ್ಘ), ಅಧ್ಯಾಪಕ (ಅಧ್ಯಾ — ಯಾ ದೀರ್ಘ), ಆಶೀರ್ವಾದ (ಶೀ — ದೀರ್ಘ)

ತಪ್ಪು ರೂಪ	ಸರಿಯಾದ ರೂಪ	ಕಾರಣ
ಕನಡ	ಕನ್ನಡ	ನ್ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಬೇಕು
ಪರಿಕ್ಷೆ	ಪರೀಕ್ಷೆ	ರೀ ದೀರ್ಘ ಬೇಕು
ಅಧ್ಯಾಪಕ	ಅಧ್ಯಾಪಕ	ಧ್ಯಾ ದೀರ್ಘ ಬೇಕು
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ	ರ್ಥಿ — ರ್ + ಥಿ ಸಂಯುಕ್ತ
ಆಶೀರ್ವಾದ	ಆಶೀರ್ವಾದ	ಶೀ ದೀರ್ಘ ಬೇಕು
ದುಕ್ಕ	ದುಃಖ	ವಿನರ್ಗ (:) ಬೇಕು, ಕ್ಕ ಅಲ್ಲ
ಬುದ್ಧಿ	ಬುದ್ಧಿ	ದ್ಧ — ದ್ + ಥ ಸಂಯುಕ್ತ
ಶುದ್ಧ	ಶುದ್ಧ	ದ್ಧ ಸಂಯುಕ್ತ ಬೇಕು

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

ಒತ್ತಕ್ಷರ ಬರೆಯುವಾಗ ಮೊದಲ ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ಒತ್ತನ್ನು (ಃ) ಮರೆಯಬೇಡಿ: "ಕನ್ನಡ" ಸರಿ, "ಕನಡ" ತಪ್ಪು. ಹಾಗೆಯೇ ದೀರ್ಘ-ಹ್ರಸ್ವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ: "ಪರಿಕ್ಷೆ" (ತಪ್ಪು) vs "ಪರೀಕ್ಷೆ" (ಸರಿ).

◆ ತಪ್ಪು-ಸರಿ ಪದಗಳು — ಒತ್ತಕ್ಷರ (ದ್ವಿತ್ವ)

ನೆನಪಿಡಿ

ದ್ವಿತ್ವ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಕ್ಷರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೆಯುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು. ಪ್ರತಿ ಜೋಡಿಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ.

ತಪ್ಪು ರೂಪ	ಸರಿಯಾದ ರೂಪ	ಟಿಪ್ಪಣಿ
ಕನಡ	ಕನ್ನಡ	ನ್ + ನ
ಚಿನ	ಚಿನ್ನ	ನ್ + ನ
ಅಣ	ಅಣ್ಣ	ಣ್ + ಣ
ಕಣು	ಕಣ್ಣು	ಣ್ + ಣ
ಬೆಳಿ	ಬೆಳ್ಳಿ	ಳ್ + ಳ
ಹಳಿ	ಹಳ್ಳಿ	ಳ್ + ಳ
ಎಣೆ	ಎಣ್ಣೆ	ಣ್ + ಣ
ಬಣ	ಬಣ್ಣ	ಣ್ + ಣ
ಹೆಣು	ಹೆಣ್ಣು	ಣ್ + ಣ
ಮಣು	ಮಣ್ಣು	ಣ್ + ಣ
ದಿಕ್ಕು	ದಿಕ್ಕು	ಕ್ + ಕ
ಅಕ್ಕ	ಅಕ್ಕ	ಕ್ + ಕ

ಪರೀಕ್ಷಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಒತ್ತಕ್ಷರ ಗುರುತಿಸುವ ಸೂತ್ರ

ಪದವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿ ನೋಡಿ — ಒಂದೇ ವ್ಯಂಜನ ಎರಡು ಬಾರಿ ಕೇಳಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಬರೆಯಬೇಕು. ಉದಾ: "ಅಣ್ಣ" ಎನ್ನುವಾಗ ಣ ಎರಡು ಬಾರಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಣ್ + ಣ.

◆ ತಪ್ಪು-ಸರಿ ಪದಗಳು — ಋ-ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ

ನೆನಪಿಡಿ

ಋ-ಕಾರದ ಸರಿಯಾದ ಬರವಣಿಗೆ

ಋ (ವೋವಲ್ 'ರು') ಅಕ್ಷರವನ್ನು "ಕ್ರು", "ರು" ಎಂದು ಬರೆಯುವುದು ತಪ್ಪು. ಸರಿಯಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಋ-ಕಾರದ ಗುರುತು (ೃ) ವ್ಯಂಜನದ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ: ಕೃ, ಗೃ, ತೃ, ಧೃ, ಧ್ವೃ, ಸೃ, ಪ್ರೃ, ಭೃ, ಮೃ, ಶೃ, ಸ್ವೃ, ಹೃ.

ತಪ್ಪು ರೂಪ	ಸರಿಯಾದ ರೂಪ	ಟಿಪ್ಪಣಿ
ಕ್ರುಪೆ	ಕೃಪೆ	ಕೃ — ಋ-ಕಾರ
ಕ್ರಿಷಿ	ಕೃಷಿ	ಕೃ — ಋ-ಕಾರ
ಪ್ರಕ್ರುತಿ	ಪ್ರಕೃತಿ	ಕೃ — ಋ-ಕಾರ
ಸಂಸ್ಕ್ರುತಿ	ಸಂಸ್ಕೃತಿ	ಕೃ — ಋ-ಕಾರ
ಹೃದಯ	ಹೃದಯ	ಹೃ — ಋ-ಕಾರ
ದೃಷ್ಟಿ	ದೃಷ್ಟಿ	ದೃ — ಋ-ಕಾರ
ಸೃಷ್ಟಿ	ಸೃಷ್ಟಿ	ಸೃ — ಋ-ಕಾರ
ಗೃಹ	ಗೃಹ	ಗೃ — ಋ-ಕಾರ
ಅಮೃತ	ಅಮೃತ	ಮೃ — ಋ-ಕಾರ
ಬುದ್ಧಿ	ಬುದ್ಧಿ	ದ್ಧ = ದ್ + ಧ
ಯುದ್ಧ	ಯುದ್ಧ	ದ್ಧ = ದ್ + ಧ
ಪ್ರಸಿದ್ಧ	ಪ್ರಸಿದ್ಧ	ದ್ಧ = ದ್ + ಧ
ಶುದ್ಧ	ಶುದ್ಧ	ದ್ಧ = ದ್ + ಧ
ವಿರುದ್ಧ	ವಿರುದ್ಧ	ದ್ಧ = ದ್ + ಧ
ಕೃತಜ್ಞತೆ	ಕೃತಜ್ಞತೆ	ಕೃ — ಋ-ಕಾರ
ಶೃಂಗಾರ	ಶೃಂಗಾರ	ಶೃ — ಋ-ಕಾರ
ಸ್ವೀಕೃತಿ	ಸ್ವೀಕೃತಿ	ವೀ ದೀರ್ಘ + ಕೃ

ಸೂತ್ರ

ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

ಬುದ್ಧಿ, ಶುದ್ಧ, ಯುದ್ಧ, ವಿರುದ್ಧ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ, ಸಮೃದ್ಧ — ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ಧ (ದ್ + ಧ) ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಬರುತ್ತದೆ. "ಬುದ್ಧಿ", "ಶುದ್ಧ" ಎಂದು ಬರೆಯುವುದು ತಪ್ಪು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಸರಿಯಾದ ಪದ ಯಾವುದು?

A) ವಿರುದ್ಧ B) ವಿರುದ್ಧ C) ವಿರುದ್ಧ D) ವಿರುದ್ಧ

◆ ತಪ್ಪು-ಸರಿ ಪದಗಳು — ಶ/ಷ/ಸ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ ಸ್ವರ

ನೆನಪಿಡಿ

ಶ, ಷ, ಸ — ಮೂರು ಸಹಾರಗಳು

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶ (ತಾಲವ್ಯ), ಷ (ಮೂರ್ಧನ್ಯ), ಸ (ದಂತ್ಯ) ಎಂಬ ಮೂರು ಸಹಾರಗಳಿವೆ. ತನ್ನ ಮ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದ ಸಹಾರವನ್ನೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು: ಶಾಲೆ, ಮನುಷ್ಯ, ಪುರುಷ, ಭಾಷೆ, ವರ್ಷ, ದೋಷ.

ತಪ್ಪು ರೂಪ	ಸರಿಯಾದ ರೂಪ	ಟಿಪ್ಪಣಿ
ಸಾಲೆ	ಶಾಲೆ	ಶ — ತಾಲವ್ಯ
ಮನುಶ್ಯ	ಮನುಷ್ಯ	ಷ — ಮೂರ್ಧನ್ಯ
ಪುರುಶ	ಪುರುಷ	ಷ — ಮೂರ್ಧನ್ಯ
ಭಾಸೆ	ಭಾಷೆ	ಷ — ಮೂರ್ಧನ್ಯ
ವರ್ಸ	ವರ್ಷ	ಷ — ಸಂಯುಕ್ತ
ದೋಸ	ದೋಷ	ಷ — ಮೂರ್ಧನ್ಯ
ಪರಿಕ್ಷೆ	ಪರೀಕ್ಷೆ	ರೀ ದೀರ್ಘ
ನಿರಿಕ್ಷೆ	ನಿರೀಕ್ಷೆ	ರೀ ದೀರ್ಘ
ವಿಸೇಷ	ವಿಶೇಷ	ಶ — ತಾಲವ್ಯ
ಸಂದೇಷ	ಸಂದೇಶ	ಶ — ತಾಲವ್ಯ
ಪ್ರವೇಷ	ಪ್ರವೇಶ	ಶ — ತಾಲವ್ಯ
ದುಕ್ಕ	ದುಃಖ	ವಿಸರ್ಗ ಬೇಕು
ಪುನ್ಯ	ಪುಣ್ಯ	ಣ್ಯ — ಸಂಯುಕ್ತ
ದನ್ಯವಾದ	ಧನ್ಯವಾದ	ಧ — ಮಹಾಪ್ರಾಣ

⚠ ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ vs ಮಹಾಪ್ರಾಣ

ಕ/ಖ, ಗ/ಘ, ಚ/ಛ, ಟ/ಠ, ತ/ಥ, ಪ/ಫ — ಮೊದಲನೆಯದು ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ (ಕಡಿಮೆ ಉಸಿರು), ಎರಡನೆಯದು ಮಹಾಪ್ರಾಣ (ಹೆಚ್ಚು ಉಸಿರು). "ದನ್ಯವಾದ" (ತಪ್ಪು) vs "ಧನ್ಯವಾದ" (ಸರಿ) — ಧ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

◆ ಹೋಲುವ ಪದಗಳು — ಅರ್ಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹೋಲುವರೂ ಅರ್ಥ ಬೇರೆ

ಕೆಲವು ಪದಗಳು ನೋಡಲು/ಕೇಳಲು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಅರ್ಥ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಾಕ್ಯದ ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ಪದವನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು — ಇದೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ.

ಪದ 1 — ಅರ್ಥ

ಪದ 2 — ಅರ್ಥ

ಅನ್ನ — ಊಟ, ಅಕ್ಕಿ ಅನ್ನ

ಅಣ್ಣ — ಹಿರಿಯ ಸಹೋದರ

ಹಣ — ದುಡ್ಡು

ಹಣ್ಣು — ಮರದ ಫಲ

ಕಾಲು — ಪಾದ; ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ

ಕಾಳು — ಧಾನ್ಯದ ಬೀಜ

ಬಲೆ — ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ವಲೆ

ಬಳೆ — ಕೈಗೆ ತೊಡುವ ಆಭರಣ

ಹಾಲು — ಕ್ಷೀರ

ಹಾಳು — ಹಾಳಾದ, ಕೆಟ್ಟ

ಎಲೆ — ಗಿಡದ ಪತ್ರ

ಎಳೆ — ಕೋಮಲ, ಎಳೆಯ

ಸರಿ — ಸರಿಯಾದ, ನೇರವಾದ

ಸಾರಿ — ಬಾರಿ, ಸಲ

ಮನೆ — ಗೃಹ, ವಾಸಸ್ಥಾನ

ಮಣೆ — ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪೀಠ

ನೆಲ — ಭೂಮಿ

ನೆರಳು — ಛಾಯೆ

ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ: "ಅಮ್ಮ ಅನ್ನ ಮಾಡಿದಳು." / "ಅಣ್ಣ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು." — "ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಹಣ್ಣು ತಂದೆ." / "ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ."

ಸೂತ್ರ

ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಆಯ್ಕೆ

ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಓದಿ — ಕ್ರಿಯಾಪದ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭ ಯಾವ ಪದವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಆರಿಸಿ. "ತಿಂದ" ಎಂದರೆ ಅನ್ನ/ಹಣ್ಣು; "ಹೋದನು" ಎಂದರೆ ಅಣ್ಣ.

◆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪದಪ್ರಯೋಗ — ದೋಷ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

ವಿಧಾನ

ತಪ್ಪು ಪದವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗುರುತಿಸುವುದು?

- ◆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಓದಿ — ಯಾವ ಪದ ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ತಪ್ಪು ಪದ.
- ◆ ಹೋಲುವ ಪದಗಳ ಜೋಡಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ (ಅನ್ನ/ಅಣ್ಣ, ಹಣ/ಹಣ್ಣು).
- ◆ ಒತ್ತಕ್ಷರ, ದೀರ್ಘ-ಹ್ರಸ್ವ, ಶ/ಷ/ಸ ಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- ◆ ತಿದ್ದುವಾಗ ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥ ಬದಲಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ನನ್ನ ಅನ್ನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ." — ತಪ್ಪು ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ನನ್ನ B) ಅನ್ನ C) ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ D) ಮಾಡುತ್ತಾನೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಸಹೋದರನ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ "ಅಣ್ಣ" ಬರಬೇಕು — "ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ."

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಮಗು ಹಣ್ಣು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅತ್ತಿತು." — ತಪ್ಪು ಪದ?

- A) ಮಗು B) ಹಣ್ಣು C) ಕಳೆದುಕೊಂಡು D) ಅತ್ತಿತು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ದುಡ್ಡಿನ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ "ಹಣ" ಬರಬೇಕು — "ಮಗು ಹಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅತ್ತಿತು."

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ರೈತ ಕಾಲಿನಿಂದ ನಡೆದಾಡಿದನು." — ತಪ್ಪು ಪದ?

- A) ರೈತ B) ಕಾಲಿನಿಂದ C) ನಡೆದಾಡಿದನು D) ತಪ್ಪಿಲ್ಲ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಪಾದದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ "ಕಾಲು" ಬರಬೇಕು — "ರೈತ ಕಾಲಿನಿಂದ ನಡೆದಾಡಿದನು." ಕಾಲು = ಬೀಜ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ಅವಳು ಕೈಗೆ ಬಲೆ ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ." — ತಪ್ಪು ಪದ?

- A) ಅವಳು B) ಕೈಗೆ C) ಬಲೆ D) ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಕೈಬಳಿಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ "ಬಳಿ" ಬರಬೇಕು — "ಅವಳು ಕೈಗೆ ಬಳಿ ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ." ಬಲೆ = ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ವಲೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಮಳೆ ಬಂದು ಬೆಳೆ ಹಾಳು ಆಯಿತು." — ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇದೆಯೇ?

- A) ಹೌದು — "ಹಾಳು" ಬದಲು "ಹಾಲು" B) ಹೌದು — "ಬೆಳೆ" ಬದಲು "ಬಿಳಿ" C) ಇಲ್ಲ — ವಾಕ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿದೆ D) ಹೌದು — "ಮಳೆ ಬಂದು" ಬದಲು "ಮಳೆಯಿಂದ"

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: "ಹಾಳು" = ಹಾಳಾದ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

"ತಪ್ಪಿಲ್ಲ" ಆಯ್ಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ

ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯವೇ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಪದವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಪ್ಪು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ "ತಪ್ಪಿಲ್ಲ" ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ — ಊಹಿಸಿ ತಪ್ಪು ಹುಡುಕಬೇಡಿ.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 15 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (ಶುದ್ಧಲೇಖನ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಸರಿಯಾದ ಕಾಗುಣಿತದ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಕನಡ B) ಕನ್ನಡ C) ಕನ್ನಡ್ D) ಕನಡ್

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ನ್ + ನ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಬರಬೇಕು — ಕನ್ನಡ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಸರಿಯಾದ ಪದ ಗುರುತಿಸಿ:

- A) ಪರಿಕ್ಷೆ B) ಪರೀಕ್ಷೆ C) ಪರಿಕ್ಷೇ D) ಪರೆಕ್ಷೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ರೀ ದೀರ್ಘ ಬರಬೇಕು — ಪರೀಕ್ಷೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ಬುದ್ಧಿವಂತ" — ಸರಿಯಾದ ರೂಪ:

- A) ಬುದ್ಧಿವಂತ B) ಬುದ್ಧಿವಂತ C) ಬುದ್ಧಿವೆಂತ D) ಬುದಿವಂತ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಧ್ವ = ದ್ + ಧ ಸಂಯುಕ್ತಕ್ಷರ — ಬುದ್ಧಿವಂತ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ಸರಿಯಾದ ಪದ:

- A) ಕುಪೆ B) ಕೃಪೆ C) ಕ್ರಿಪೆ D) ಕುರುಪೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕೃ — ಋ-ಕಾರದ ಗುರುತು ಕೆಳಗೆ ಬರಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಶಾಲೆ" ಪದದ ತಪ್ಪು ರೂಪ ಯಾವುದು?

- A) ಶಾಲೆ B) ಸಾಲೆ C) ಶಾಲೇ D) ಶಾಲೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ — ತಾಲವ್ಯ ಸಕಾರ; "ಸಾಲೆ" ತಪ್ಪು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: ಸರಿಯಾದ ಪದ ಗುರುತಿಸಿ:

- A) ಮನುಶ್ಯ B) ಮನುಷ್ಯ C) ಮನುಸ್ಯ D) ಮನುಷಿಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಮನುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಷ — ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಸಕಾರ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ದುಃಖ" ಪದದ ತಪ್ಪು ರೂಪ:

- A) ದುಃಖ B) ದುಕ್ಕ C) ದುಖ D) B ಮತ್ತು C ಎರಡೂ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ದುಃಖದಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಗ (:) ಬರಬೇಕು; ದುಕ್ಕ ಮತ್ತು ದುಖ ಎರಡೂ ತಪ್ಪು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: ಸರಿಯಾದ ಪದ:

- A) ಅಧ್ಯಾಪಕ B) ಅಧ್ಯಾಪಕ C) ಅಧ್ಯಪಕ D) ಅಧ್ಯಪಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಅಧ್ಯಾ — ಯಾ ದೀರ್ಘ; ಅಧ್ಯಾಪಕ ಸರಿ.

♦ ವಾಕ್ಯ — ಅರ್ಥ, ರಚನೆ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಅಂಶಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ವಾಕ್ಯ (Sentence) ಎಂದರೇನು?

ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲಾದ ಪದಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ವಾಕ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಪದ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಉದಾಹರಣೆ: ರಾಮನು ಬಂದನು. (ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ) | ರಾಮನು... (ಅಪೂರ್ಣ — ವಾಕ್ಯವಲ್ಲ)

ಮೂಲ ಅಂಶಗಳು

ಕರ್ತೃ, ಕರ್ಮ, ಕ್ರಿಯಾಪದ

- ♦ **ಕರ್ತೃ (Subject)** — ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವನು. ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಯಾರು?" — ರಾಮನು ಪಾಠವನ್ನು ಓದಿದನು.
- ♦ **ಕರ್ಮ (Object)** — ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲವನ್ನು ಹೊಂದುವವನು/ದು. ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಏನನ್ನು?" — ರಾಮನು ಪಾಠವನ್ನು ಓದಿದನು.
- ♦ **ಕ್ರಿಯಾಪದ (Verb)** — ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದ. ಪ್ರಶ್ನೆ: "ಏನು ಮಾಡಿದನು?" — ರಾಮನು ಪಾಠವನ್ನು ಓದಿದನು.

ವಾಕ್ಯ	ಕರ್ತೃ	ಕರ್ಮ	ಕ್ರಿಯಾಪದ
ರಾಮನು ಪಾಠವನ್ನು ಓದಿದನು.	ರಾಮನು	ಪಾಠವನ್ನು	ಓದಿದನು
ಸೀತೆಯು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಳು.	ಸೀತೆಯು	ಹಣ್ಣನ್ನು	ತಿಂದಳು
ಮಕ್ಕಳು ಆಟವಾಡಿದರು.	ಮಕ್ಕಳು	— (ಇಲ್ಲ)	ಆಟವಾಡಿದರು
ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಾಠ ಮಾಡಿದರು.	ಶಿಕ್ಷಕರು	ಪಾಠ	ಮಾಡಿದರು

ಪರಿಚ್ಛೇದ ಗಮನ

ಕನ್ನಡದ ಸಹಜ ವಾಕ್ಯಕ್ರಮ — ಕರ್ತೃ + ಕರ್ಮ + ಕ್ರಿಯಾಪದ

ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಮ: ಮೊದಲು **ಕರ್ತೃ**, ನಂತರ **ಕರ್ಮ**, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ **ಕ್ರಿಯಾಪದ** (SOV). ಉದಾ: "ನಾನು (ಕರ್ತೃ) ಪುಸ್ತಕವನ್ನು (ಕರ್ಮ) ಓದಿದೆನು (ಕ್ರಿಯಾಪದ)." ಒತ್ತು ನೀಡಲು ಕ್ರಮ ಬದಲಾಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ಸರಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ.

♦ ವಾಕ್ಯಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಅರ್ಥದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 5 ಪ್ರಕಾರಗಳು

ವಾಕ್ಯವು ನೀಡುವ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಐದು ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯ ಚಿಹ್ನೆ (?, !) ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದದ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಪ್ರಕಾರ	ಲಕ್ಷಣ	ಉದಾಹರಣೆ
ವಿಧಿವಾಕ್ಯ (Assertive)	ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ / ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತದೆ	ರಾಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು. / ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.
ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ (Interrogative)	ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತದೆ; ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ?	ರಾಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನೇ? / ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು?
ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ (Imperative)	ಆಜ್ಞೆ, ವಿನಂತಿ, ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ	ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗು. / ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.
ಉದ್ಗಾರಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ (Exclamatory)	ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಸಂತೋಷ, ದುಃಖ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ; !	ಅಬ್ಬಾ! ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ! / ಅಯ್ಯೋ! ಬಿದ್ದೆನಲ್ಲ!
ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ (Negative)	ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ	ರಾಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. / ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಗುರುತಿಸುವ ವಿಧಾನ

3 ಹಂತದ ಪರಿಶೀಲನೆ

- ಹಂತ 1: ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ? ಇದ್ದರೆ → ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ; ! ಇದ್ದರೆ → ಉದ್ಗಾರಾರ್ಥಕ.
- ಹಂತ 2: "ಹೋಗು, ಬಾ, ಮಾಡು" ಎಂಬ ಆಜ್ಞಾ ರೂಪ → ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ.
- ಹಂತ 3: "ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲ" ಎಂಬ ನಿಷೇಧ → ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ → ವಿಧಿವಾಕ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ದಯವಿಟ್ಟು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ." — ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ವಾಕ್ಯ?

- A) ವಿಧಿವಾಕ್ಯ B) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ C) ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ D) ಉದ್ಗಾರಾರ್ಥಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ವಿನಂತಿ/ಆಜ್ಞೆಯ ಅರ್ಥ ಬರುವುದರಿಂದ ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಅಹಾ! ಎಂತಹ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯ!" —

- A) ವಿಧಿವಾಕ್ಯ B) ಉದ್ಗಾರಾರ್ಥಕ C) ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ D) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಆಶ್ಚರ್ಯ/ಅನಂದದ ಉದ್ಗಾರ + ! ಚಿಹ್ನೆ — ಉದ್ಗಾರಾರ್ಥಕ.

◆ ಸರಳ, ಸಂಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯಗಳು

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಸರಳ ವಾಕ್ಯ (Simple Sentence)

ಒಂದೇ ಕರ್ತೃ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಇರುವ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಳ ವಾಕ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ: ರಾಮನು ಬಂದನು. | ಸೀತೆಯು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಳು. | ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯ (Compound Sentence)

ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾಕ್ಯಗಳು "ಮತ್ತು", "ಅಥವಾ", "ಆದರೆ" ಎಂಬ ಸಂಯೋಜಕಗಳಿಂದ ಸೇರಿ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯವಾದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯ.

ಉದಾಹರಣೆ: ರಾಮನು ಬಂದನು ಮತ್ತು ಸೀತೆಯು ಹೋದಳು. | ಮಳೆ ಬಂತು ಆದರೆ ನಾವು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಂಶ	ಸರಳ ವಾಕ್ಯ	ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯ
ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಂದು	ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು
ಸಂಯೋಜಕ	ಇರುವುದಿಲ್ಲ	ಮತ್ತು / ಅಥವಾ / ಆದರೆ
ಉದಾಹರಣೆ	ರಾಮನು ಓದಿದನು.	ರಾಮನು ಓದಿದನು ಮತ್ತು ಬರೆದನು.

ಮೂಲಭೂತ ಪರಿಚಯ

ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯ (Complex Sentence)

ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಉಪವಾಕ್ಯ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯ. ಉದಾ: "ರಾಮನು ಬಂದಾಗ ಸೀತೆಯು ಹೋದಳು." — ಇಲ್ಲಿ "ರಾಮನು ಬಂದಾಗ" ಉಪವಾಕ್ಯ, "ಸೀತೆಯು ಹೋದಳು" ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯ.

⚠ ಗಮನಿಸಿ

ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಭಾಗಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ (ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲವು); ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪವಾಕ್ಯವು ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ.

♦ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಕರಣ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು

4 ಮುಖ್ಯ ದೋಷ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ದೋಷಗಳು

- ◆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ದೋಷ — ಕರ್ತೃವಿನ ಲಿಂಗ/ವಚನ/ಪುರುಷಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಹೊಂದದಿರುವುದು.
- ◆ ವಿಭಕ್ತಿ ದೋಷ — ನಾಮಪದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು.
- ◆ ಪುನರುಕ್ತಿ ದೋಷ — ಒಂದೇ ಅರ್ಥದ ಪದ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬಂದಿರುವುದು.
- ◆ ರೂಪ ದೋಷ — ಪದದ ರೂಪ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದದಿರುವುದು.

ತಪ್ಪು ವಾಕ್ಯ	ದೋಷದ ಪ್ರಕಾರ	ಸರಿಪಡಿಸಿದ ವಾಕ್ಯ
ರಾಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದಳು.	ಲಿಂಗ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ	ರಾಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು.
ಅವರು ಬಂದನು.	ವಚನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ	ಅವರು ಬಂದರು.
ನಾನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿದರು.	ಪುರುಷ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ	ನಾನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿದೆನು.
ರಾಮ ಪಾಠ ಓದಿದನು.	ವಿಭಕ್ತಿ	ರಾಮನು ಪಾಠವನ್ನು ಓದಿದನು.
ಅವಳು ಹಣ್ಣು ತಿಂದಳು.	ವಿಭಕ್ತಿ	ಅವಳು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಳು.
ಮರಳಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಾ.	ಪುನರುಕ್ತಿ	ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಾ.
ಅವನು ಮತ್ತು ಅವಳು ಬಂದನು.	ವಚನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ	ಅವನು ಮತ್ತು ಅವಳು ಬಂದರು.
ಪುಸ್ತಕ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಇದೆ.	ರೂಪ	ಪುಸ್ತಕ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿದೆ.

ಸೂತ್ರ

ತ್ವರಿತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಕ್ರಮ

ವಾಕ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ: 1) ಕರ್ತೃ ಯಾರು? 2) ಕ್ರಿಯಾಪದ ಕರ್ತೃವಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆಯೇ (ಲಿಂಗ/ವಚನ/ಪುರುಷ)? 3) ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸರಿಯೇ? 4) ಪದ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆಯೇ? — ಈ 4 ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

◆ ತಪ್ಪು ವಾಕ್ಯಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ — ಅರ್ಥ ಬದಲಾಗದಂತೆ

ಸುವರ್ಣ ನಿಯಮ

ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೊದಲ ನಿಯಮ

ವಾಕ್ಯವನ್ನು ತಿದ್ದುವಾಗ ಮೂಲ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಾರದು. ತಪ್ಪಾದ ಪದ/ರೂಪವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರಿಪಡಿಸಿ; ವಾಕ್ಯ ಹೇಳಿ ಹೊರಟ ವಿಷಯ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕು.

ತಿದ್ದುಪಡಿ 1: ತಪ್ಪು: "ಸೀತೆಯು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು." → ಸರಿ: "ಸೀತೆಯು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದಳು."

ವಿವರಣೆ: ಕರ್ತೃ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ (ಸೀತೆಯು), ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಿಯಾಪದವೂ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ರೂಪ (ಹೋದಳು) ಆಗಬೇಕು. ಅರ್ಥ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ.

ತಿದ್ದುಪಡಿ 2: ತಪ್ಪು: "ನಾವು ನಿನ್ನ ಬಂದೆನು." → ಸರಿ: "ನಾವು ನಿನ್ನ ಬಂದೆವು."

ವಿವರಣೆ: "ನಾವು" ಬಹುವಚನ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ; ಕ್ರಿಯಾಪದದ "ಬಂದೆವು" ಆಗಬೇಕು. "ಬಂದೆನು" ಏಕವಚನ ರೂಪ — ತಪ್ಪು.

ತಿದ್ದುಪಡಿ 3: ತಪ್ಪು: "ಅವನು ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದನು." → ಸರಿ: "ಅವನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿದನು."

ವಿವರಣೆ: ಕರ್ಮಪದಕ್ಕೆ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ "ಅನ್ನು" ಬೇಕು. ಅರ್ಥ ಅದೇ — ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದ ವಿಷಯ.

ತಿದ್ದುಪಡಿ 4: ತಪ್ಪು: "ಮುಂದೆ ಮುಂದುವರಿ." → ಸರಿ: "ಮುಂದುವರಿ."

ವಿವರಣೆ: "ಮುಂದೆ" ಮತ್ತು "ಮುಂದುವರಿ" ಎರಡೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅರ್ಥ — ಪುನರುಕ್ತಿ. ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಅರ್ಥ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ತಿದ್ದುಪಡಿ 5: ತಪ್ಪು: "ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು?" → ಸರಿ: "ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು?"

ವಿವರಣೆ: "ಅವರು" ಬಹುವಚನ; ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕದಲ್ಲೂ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಬಹುವಚನ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು.

⚠ ಅರ್ಥ ಬದಲಾಯಿಸುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ — ತಪ್ಪು!

"ರಾಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದಳು" ಎಂಬುದನ್ನು "ಸೀತೆಯು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದಳು" ಎಂದು ತಿದ್ದುವುದು ತಪ್ಪು — ಕರ್ತೃವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿದಂತಾಗಿ ಮೂಲ ಅರ್ಥ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ: "ರಾಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು."

◆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಭ್ಯಾಸ — ವಾಕ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾದರಿಗಳು

ಅಭ್ಯಾಸ

ತಪ್ಪು ಗುರುತಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ

ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ದೋಷವಿದೆ. ದೋಷದ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅರ್ಥ ಬದಲಾಗದಂತೆ ತಿದ್ದಿ.

ತಪ್ಪು ವಾಕ್ಯ	ದೋಷ	ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯ
ಹುಡುಗಿಯರು ಆಟವಾಡಿದನು.	ಲಿಂಗ/ವಚನ	ಹುಡುಗಿಯರು ಆಟವಾಡಿದರು.
ನೀನು ನಾಳೆ ಬರುವಿರಿ.	ವಚನ	ನೀನು ನಾಳೆ ಬರುವೆ.
ಅವನು ಅಂಗಡಿ ಹೋದನು.	ವಿಭಕ್ತಿ	ಅವನು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋದನು.
ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟಳು.	—	ವಾಕ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿದೆ (ತಪ್ಪಿಲ್ಲ).
ನಾನು ಮತ್ತು ಅವನು ಹೋದೆನು.	ವಚನ	ನಾನು ಮತ್ತು ಅವನು ಹೋದೆವು.
ಪುನಃ ಮತ್ತೆ ಹೇಳು.	ಪುನರುಕ್ತಿ	ಮತ್ತೆ ಹೇಳು.
ಅವಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡಿದನು.	ಲಿಂಗ	ಅವಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡಿದಳು.
ರೈತ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದನು.	—	ವಾಕ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿದೆ (ತಪ್ಪಿಲ್ಲ).

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

MCQ ಮಾದರಿಗಳು — ವಾಕ್ಯಶುದ್ಧಿ

1) "ತಪ್ಪು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ" — ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸರಿ, ಒಂದು ತಪ್ಪು. 2) "ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಆರಿಸಿ" — ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸರಿ. 3) "ತಪ್ಪು ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ" — ವಾಕ್ಯದೊಳಗಿನ ತಪ್ಪು ಪದ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಕರ್ತೃ-ಕ್ರಿಯಾಪದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನೇ ಮೊದಲು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ — ಶೇಕಡಾ 70 ದೋಷಗಳು ಅಲ್ಲೇ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 16 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಶುದ್ಧಿ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ರಾಮನು ಪಾಠವನ್ನು ಓದಿದನು." — ಕರ್ತೃ ಯಾವುದು?

- A) ಪಾಠವನ್ನು B) ಓದಿದನು C) ರಾಮನು D) ಪಾಠ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವವನು ಕರ್ತೃ — "ಯಾರು ಓದಿದನು?" ಎಂದರೆ ರಾಮನು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ." — ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ವಾಕ್ಯ?

- A) ವಿಧಿವಾಕ್ಯ B) ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ C) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ D) ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ವಿನಂತಿಯ ಅರ್ಥ ಬರುವುದರಿಂದ ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ತಪ್ಪು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ:

- A) ಸೀತೆಯು ಹಾಡಿದಳು. B) ಅವರು ಬಂದರು. C) ನಾನು ಓದಿದೆನು. D) ರಾಮನು ಹೋದಳು.

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ರಾಮನು ಪುಲ್ಲಿಂಗ; "ಹೋದಳು" ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ — ಲಿಂಗ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ದೋಷ. ಸರಿ: "ರಾಮನು ಹೋದನು."

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ರಾಮನು ಬಂದನು ಮತ್ತು ಸೀತೆಯು ಹೋದಳು." — ಯಾವ ವಾಕ್ಯ?

- A) ಸರಳ ವಾಕ್ಯ B) ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯ C) ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯ D) ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಎರಡು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾಕ್ಯಗಳು "ಮತ್ತು" ಸಂಯೋಜಕದಿಂದ ಸೇರಿವೆ — ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಆರಿಸಿ:

- A) ಅವಳು ಹಣ್ಣು ತಿಂದಳು. B) ಅವಳು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಳು. C) ಅವಳು ಹಣ್ಣಿನ ತಿಂದಳು. D) ಅವಳು ಹಣ್ಣಿಗೆ ತಿಂದಳು.

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕರ್ಮಪದಕ್ಕೆ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ "ಅನ್ನು" ಬೇಕು — ಹಣ್ಣನ್ನು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಅಬ್ಬಾ! ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ!" —

- A) ವಿಧಿವಾಕ್ಯ B) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ C) ಉದ್ಗಾರಾರ್ಥಕ D) ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಉದ್ಗಾರ + ! ಚಿಹ್ನೆ — ಉದ್ಗಾರಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ಮರಳಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಾ." — ದೋಷವೇನು? ಸರಿಯಾದ ರೂಪ?

- A) ವಿಭಕ್ತಿ ದೋಷ — "ಮರಳಿ ಹಿಂತಿರುಗು" B) ಪುನರುಕ್ತಿ — "ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಾ" C) ಲಿಂಗ ದೋಷ — "ಮರಳಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರು" D) ತಪ್ಪಿಲ್ಲ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: "ಮರಳಿ" ಮತ್ತು "ಹಿಂತಿರುಗಿ" ಒಂದೇ ಅರ್ಥ — ಪುನರುಕ್ತಿ ದೋಷ. ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಸಾಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: ಕನ್ನಡದ ಸಹಜ ವಾಕ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವುದು?

- A) ಕರ್ತೃ + ಕ್ರಿಯಾಪದ + ಕರ್ಮ B) ಕರ್ತೃ + ಕರ್ಮ + ಕ್ರಿಯಾಪದ C) ಕರ್ಮ + ಕರ್ತೃ + ಕ್ರಿಯಾಪದ D) ಕ್ರಿಯಾಪದ + ಕರ್ತೃ + ಕರ್ಮ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕನ್ನಡ SOV ಭಾಷೆ — "ನಾನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿದೆನು."

ಪರಿಚಯ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ — ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳು

ಕನ್ನಡ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ (Dravidian family) ಸೇರಿದ ಭಾಷೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಗಳು — ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳಂ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಯಿಂದ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ.

2008ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ (Classical Language) ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರೆಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ.

ನೆನಪಿಡಿ: ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬ + ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ (2008) — ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪದೇಪದೇ ಕೇಳಲಾಗುವ ಅಂಶಗಳು.

ವಿಂಗಡಣೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂರು ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳು

ಅಧ್ಯಯನದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮೂರು ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ:

- ♦ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ — ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದಿಂದ (~450 CE) ಸುಮಾರು 12ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ; ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ, ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಪೊನ್ನ.
- ♦ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ — 12ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ 18ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ; ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಷಟ್ಪದಿ-ತ್ರಿಪದಿ ಕವಿಗಳು.
- ♦ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ — 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ; ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ, ಬಂಡಾಯ-ದಲಿತ ಚಳವಳಿಗಳು.

ಕಾಲಘಟ್ಟ	ಕಾಲಮಿತಿ	ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಾರ / ಕವಿಗಳು
ಪ್ರಾಚೀನ	~450 - 1200 CE	ಶಾಸನ, ಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥ, ಪುರಾಣ ಕಾವ್ಯಗಳು (ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಪೊನ್ನ)
ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ	1200 - 1800 CE	ವಚನ, ಕೀರ್ತನೆ, ಷಟ್ಪದಿ, ತ್ರಿಪದಿ (ಬಸವಣ್ಣ, ಪುರಂದರದಾಸ, ಸರ್ವಜ್ಞ)
ಆಧುನಿಕ	1900 - ಇಂದಿನವರೆಗೆ	ಕವಿತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ವಿಮರ್ಶೆ (ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ, ಕಾರಂತ)

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಿಂದ ಹೇಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ?

ಕವಿ ↔ ಕೃತಿ, ಕವಿ ↔ ಬಿರುದು, ಕೃತಿ ↔ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ; ಕಾಲಾನುಕ್ರಮ (ಯಾವುದು ಮೊದಲು?); ಚಳವಳಿ ↔ ಲಕ್ಷಣ/ಪ್ರವರ್ತಕ. ದಿನಾಂಕಗಳು ಅಂದಾಜು (ಸುಮಾರು) ಎಂದು ನೆನಪಿಡಿ — "ಸುಮಾರು 450 CE" ಎಂದರೆ ನಿಖರ ವರ್ಷವಲ್ಲ.

◆ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ — ಶಾಸನ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥ

ಶಾಸನ

ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ (~450 CE)

ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಲಿಖಿತ ಇತಿಹಾಸ ಇಲ್ಲಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಾಸನವೆಂದರೆ ಕಲ್ಲು/ತಾಮ್ರದ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತಿದ ಲೇಖನ (Inscription).

ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಂಶ: "ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ ಯಾವುದು?" — ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ (~450 CE).

ಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥ

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ (~850 CE)

ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ. ಕರ್ತೃ — ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಅರಸ **ಅಮೋಘವರ್ಷ (ನೃಪತುಂಗ)**. ಇದು ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆಯ (Poetics) ಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥ — ಕಾವ್ಯರಚನೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಂಶ: "ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿ?" — ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ. "ಕರ್ತೃ?" — ನೃಪತುಂಗ (ಅಮೋಘವರ್ಷ).

◆ ತ್ರಿಕವಿಗಳು — ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಪೊನ್ನ

ಕವಿ	ಬಿರುದು	ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು	ಕಾಲ
ಪಂಪ	ಆದಿಕವಿ	ಪಂಪಭಾರತ (ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ), ಶಾಂತಿಪುರಾಣ	~941 CE
ರನ್ನ	ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ	ಗದಾಯುದ್ಧ (ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ), ಅಜಿತಪುರಾಣ	10ನೇ ಶತಮಾನ
ಪೊನ್ನ	ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ	ಶಾಂತಿಪುರಾಣ	10ನೇ ಶತಮಾನ

⚠ ಗೊಂದಲ ಬೇಡ

ಪಂಪ ಮತ್ತು ಪೊನ್ನ — ಇಬ್ಬರಿಗೂ **ಶಾಂತಿಪುರಾಣ** ಎಂಬ ಕೃತಿ ಇದೆ. "ಆದಿಕವಿ" ಎಂದರೆ ಪಂಪ ಮಾತ್ರ; "ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ" ಬಿರುದು ರನ್ನ ಮತ್ತು ಪೊನ್ನ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಇದೆ. ಕೃತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕವಿಯ ಹೆಸರನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

◆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ — 12ನೇ ಶತಮಾನ

ಪ್ರಕಾರ

ವಚನ ಎಂದರೇನು?

ವಚನ ಎಂದರೆ "ಹೇಳಿದ್ದು" (ನುಡಿದದ್ದು). ಇದು ಗದ್ಯ-ಪದ್ಯ ಮಿಶ್ರಿತ ಮುಕ್ತ ಭಂಡಸ್ಸಿನ (Free verse) ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ. 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ (ಈಗಿನ ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ) ಬಸವಣ್ಣನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿತು.

ವಚನಗಳ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಸರಳ ಕನ್ನಡ, ದೇವರ ನೇರ ಸಂಬೋಧನೆ, ಜಾತಿ-ಮತ ಭೇದದ ವಿರೋಧ, ಕಾಯಕ (ದುಡಿಮೆ) ಮತ್ತು ದಾಸೋಹ (ಹಂಚಿಕೆ) ತತ್ವ.

ವಚನಕಾರರು

ಪ್ರಮುಖ ವಚನಕಾರರು ಮತ್ತು ಅಂಕಿತನಾಮ

ಪ್ರತಿ ವಚನಕಾರರು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಅಂಕಿತನಾಮ (Signature) ಆಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು:

ವಚನಕಾರರು	ಅಂಕಿತನಾಮ
ಬಸವಣ್ಣ	ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ	ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು	ಗುಹೇಶ್ವರ

ಇತರ ಪ್ರಮುಖರು: ದೇವರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

ಸಂಸ್ಥೆ

ಅನುಭವ ಮಂಟಪ

ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅನುಭವ ಮಂಟಪ — ಶರಣರು ಸೇರಿ ತತ್ವಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಭೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆದ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಬಸವಣ್ಣನ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮ ಯಾವುದು?

A) ಗುಹೇಶ್ವರ B) ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ C) ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ D) ರಾಮನಾಥ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಬಸವಣ್ಣ ತಮ್ಮ ವಚನಗಳನ್ನು "ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ" ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಅನುಭವ ಮಂಟಪ ಎಲ್ಲಿತ್ತು?

A) ಹಂಪಿ B) ಕಲ್ಯಾಣ C) ಮೈಸೂರು D) ಬಾದಾಮಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ (ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ) ಬಸವಣ್ಣ ಅನುಭವ ಮಂಟಪ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

◆ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ — 15-16ನೇ ಶತಮಾನ

ಸಂತಕವಿ

ಪುರಂದರದಾಸ (1484-1564)

"ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ" ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸಂತಕವಿ. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಳ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂಕಿತನಾಮ — ಪುರಂದರವಿಠಲ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಂಶ: "ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ" — ಪುರಂದರದಾಸ (1484-1564).

ಸಂತಕವಿ

ಕನಕದಾಸ (16ನೇ ಶತಮಾನ)

ದಾಸ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿ. ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು — **ನಳಚರಿತ್ರೆ, ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ**. ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆಯೂ ಇದೆ.

◆ ಷಟ್ಪದಿ-ತ್ರಿಪದಿ ಕವಿಗಳು

ವೀರಶೈವ ಕವಿಗಳು

ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ರಾಘವಾಂಕ — ಷಟ್ಪದಿ

ಹರಿಹರ (12ನೇ ಶತಮಾನ) ಮತ್ತು ರಾಘವಾಂಕ (13ನೇ ಶತಮಾನ) — ವೀರಶೈವ ಪರಂಪರೆಯ ಕವಿಗಳು. ಇವರ ಕಾವ್ಯಗಳು **ಷಟ್ಪದಿ** (ಅರು ಪಾದಗಳ) ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿವೆ. ಷಟ್ಪದಿ ಕನ್ನಡದ ಸ್ವಂತ ಛಂದಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ತ್ರಿಪದಿ

ಸರ್ವಜ್ಞ — ತ್ರಿಪದಿಗಳು (16ನೇ ಶತಮಾನ ಸುಮಾರು)

ಸರ್ವಜ್ಞನ **ತ್ರಿಪದಿಗಳು** (ಮೂರು ಪಾದಗಳ ಪದ್ಯಗಳು) ನೀತಿ, ಲೋಕಾನುಭವ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಸರಳ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. "ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನ" ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ" ಎಂಬ ಬಿರುದು ಯಾರಿಗೆ?

A) ಕನಕದಾಸ B) ಪುರಂದರದಾಸ C) ಸರ್ವಜ್ಞ D) ಹರಿಹರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಪುರಂದರದಾಸ (1484-1564) ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ನಳಚರಿತ್ರೆ" ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

A) ಪುರಂದರದಾಸ B) ಸರ್ವಜ್ಞ C) ಕನಕದಾಸ D) ರಾಘವಾಂಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ನಳಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ — ಕನಕದಾಸರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು.

◆ ನವೋದಯ — 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ

ಚಳವಳಿ

ನವೋದಯ ಎಂದರೇನು?

ನವೋದಯ ಎಂದರೆ "ಹೊಸ ಉದಯ". 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಚಳವಳಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮ, ಮಾನವತಾವಾದ ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಕವಿತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ — ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಹುರುಪು ಕಂಡುಬಂತು.

ಪ್ರವರ್ತಕ

ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ — ನವೋದಯದ ಪ್ರವರ್ತಕ

ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ) ಕನ್ನಡ ನವೋದಯದ ಪ್ರವರ್ತಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತರು. ಅವರ "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು" (English Geethegalu) — ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಗಳ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದಗಳ ಸಂಕಲನ — ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿತು.

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ

ಕುವೆಂಪು (ಕೆ.ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ)

ನವೋದಯದ ಶಿಖರ ಕವಿ. "ವಿಶ್ವಮಾನವ" ಸಂದೇಶದ ಪ್ರತಿಪಾದಕ — "ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರು, ಎಂತಾದರೂ ಇರು, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನೀ ಕನ್ನಡವಾಗಿರು". ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು: ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ (ಮಹಾಕಾವ್ಯ; ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1967), ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡೆ ಮತ್ತು ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು (ಕಾದಂಬರಿಗಳು). ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಡಗೀತೆ "ಜಯ ಭಾರತ ಜನನಿಯ ತನುಜಾತೆ"ಯ ಕರ್ತೃ.

ಪರಿಣಾ ಅಂಶ: ಮೊದಲ ಕನ್ನಡ ಜ್ಞಾನಪೀಠ (1967) — ಕುವೆಂಪು, ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಕೃತಿಗೆ.

ವರಕವಿ

ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ — "ವರಕವಿ"

ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೇಂದ್ರೆ — "ವರಕವಿ" ಬಿರುದಾಂಕಿತರು. ನವೋದಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿ; ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಕೃತಿ ವರ್ಣನೆ ಅವರ ಕಾವ್ಯದ ಜೀವಾಳ. ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿ ನಾಕುತಂತಿ — ಇದಕ್ಕೆ 1973ರ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

◆ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು — ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಚಯ

ಸಾಹಿತಿ	ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿ(ಗಳು)	ವಿಶೇಷ
ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ (ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.)	ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ	ತತ್ವಪದಗಳ ಸಂಕಲನ
ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ (ಕಾದಂಬರಿ)	"ಜೀವನ" ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದಕ; ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1978
ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	ಮೂಕಜ್ಜಿಯ ಕನಸುಗಳು, ಜೋಮನ ದುಡಿ	ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1977
ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ	ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮಿ	ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1990
ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	ಸಂಸ್ಕಾರ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1994
ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್	ತುಘಲಕ್, ಹಯವದನ (ನಾಟಕಗಳು)	ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1998
ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ	ಜೋಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ (ನಾಟಕ)	ಜ್ಞಾನಪೀಠ 2010

ಬಿರುದು

"ಮಾಸ್ತಿ ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ"

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರನ್ನು "ಮಾಸ್ತಿ ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ" ಎಂದು ಗೌರವದಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ — ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದ ಅವರು "ಜೀವನ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ಕೃತಿ ↔ ಕರ್ತೃ — ಖಚಿತ ಜೋಡಿಗಳು

ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ — ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. | ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ — ಮಾಸ್ತಿ | ಜೋಮನ ದುಡಿ — ಕಾರಂತ | ಸಂಸ್ಕಾರ — ಅನಂತಮೂರ್ತಿ | ತುಘಲಕ್ — ಕಾರ್ನಾಡ್ | ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮಿ — ಗೋಕಾಕ. ಈ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಕಂಠಸ್ಥ ಮಾಡಿ.

◆ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳವಳಿಗಳು

ಚಳವಳಿ

ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ

1940ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಚಳವಳಿ. ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರಭಾವ; ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗ, ಶೋಷಿತರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ಚಿತ್ರಣ ಇದರ ಕೇಂದ್ರ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾಜ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಲುವು.

ಚಳವಳಿ

ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ

1950ರ ದಶಕದ ಚಳವಳಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರ್ಮುಖಿ ಅನುಭವ, ಅಸ್ತಿತ್ವವಾದಿ ಚಿಂತನೆ, ಪ್ರತಿಮಾ-ಪ್ರತೀಕಗಳ ಬಳಕೆ — ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ. ಸಮೂಹದ ಬದಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ.

ಚಳವಳಿ

ಬಂಡಾಯ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ

1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಚಳವಳಿಗಳು. ಸ್ಥಾಪಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ (ಬಂಡಾಯ) ಮತ್ತು ದಲಿತರ ಅನುಭವ-ಅಸ್ಥಿತೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ (ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ) — ಇವುಗಳ ಆಶಯ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಧ್ವನಿಗಳು, ಹೊಸ ಭಾಷೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು.

◆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾಲಕ್ರಮ — ಕ್ಷಿಪ್ರ ನೋಟ

ಕಾಲ	ಘಟನೆ / ಕೃತಿ
~450 CE	ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ — ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ
~850 CE	ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ — ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಭ್ಯ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿ
~941 CE	ಪಂಪ — ಪಂಪಭಾರತ (ಆದಿಕವಿ)
10ನೇ ಶತಮಾನ	ರನ್ನ (ಗದಾಯುದ್ಧ), ಪೊನ್ನ (ಶಾಂತಿಪುರಾಣ)
12ನೇ ಶತಮಾನ	ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ — ಬಸವಣ್ಣ, ಅನುಭವ ಮಂಟಪ (ಕಲ್ಯಾಣ)
15-16ನೇ ಶತಮಾನ	ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ — ಪುರಂದರದಾಸ, ಕನಕದಾಸ
20ನೇ ಶತಮಾನ	ನವೋದಯ — ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ, ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ, ಮಾಸ್ತಿ

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 17 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ ಯಾವುದು?

- A) ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ B) ಐಹೊಳೆ ಶಾಸನ C) ತಾಳಗುಂದ ಶಾಸನ D) ಬಾದಾಮಿ ಶಾಸನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ (~450 CE) ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

- A) ಪಂಪ B) ನೃಪತುಂಗ (ಅಮೋಘವರ್ಷ) C) ರನ್ನ D) ದುರ್ವಿನೀತ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ (~850 CE) ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿ; ಕರ್ತೃ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಅರಸ ನೃಪತುಂಗ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ಆದಿಕವಿ" ಎಂಬ ಬಿರುದು ಯಾರಿಗೆ?

- A) ರನ್ನ B) ಪೊನ್ನ C) ಪಂಪ D) ಹರಿಹರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಪಂಪಭಾರತದ ಕರ್ತೃ ಪಂಪ "ಆದಿಕವಿ" ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ಗದಾಯುದ್ಧ (ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ) ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ?

- A) ಪಂಪ B) ಪೊನ್ನ C) ರನ್ನ D) ನಾಗಚಂದ್ರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** "ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ" ರನ್ನನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿ ಗದಾಯುದ್ಧ (ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮ?

- A) ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ B) ಗುಹೇಶ್ವರ C) ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ D) ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ "ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ" ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ವಚನ ರಚಿಸಿದರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ"ದ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

- A) ಪುರಂದರದಾಸ B) ಕನಕದಾಸ C) ಸರ್ವಜ್ಞ D) ವಿಜಯದಾಸ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ ಮತ್ತು ನಳಚರಿತ್ರೆ — ಕನಕದಾಸರ ಕೃತಿಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ಸರ್ವಜ್ಞನ ಪದ್ಯಗಳು ಯಾವ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿವೆ?

- A) ಷಟ್ಪದಿ B) ತ್ರಿಪದಿ C) ರಗಳೆ D) ಸಾಂಗತ್ಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಸರ್ವಜ್ಞನ ನೀತಿ-ವೈರಾಗ್ಯದ ಪದ್ಯಗಳು "ತ್ರಿಪದಿ"ಗಳಿಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: ಕನ್ನಡ ನವೋದಯದ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಯಾರು?

- A) ಕುವೆಂಪು B) ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ C) ಬೇಂದ್ರೆ D) ಮಾಸ್ತಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು" ಮೂಲಕ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ನವೋದಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದರು.

◆ ಕವಿ ↔ ಕೃತಿ — ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ

ಕವಿ	ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿ(ಗಳು)	ಬಿರುದು / ವಿಶೇಷ
ಪಂಪ	ಪಂಪಭಾರತ (ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ), ಶಾಂತಿಪುರಾಣ	ಆದಿಕವಿ; ~941 CE
ರನ್ನ	ಗದಾಯುದ್ಧ (ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ), ಅಜಿತಪುರಾಣ	ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ
ಪೊನ್ನ	ಶಾಂತಿಪುರಾಣ	ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ
ಬಸವಣ್ಣ	ವಚನಗಳು	ಅಂಕಿತ: ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ	ವಚನಗಳು	ಅಂಕಿತ: ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು	ವಚನಗಳು	ಅಂಕಿತ: ಗುಹೇಶ್ವರ
ಪುರಂದರದಾಸ	ಕೀರ್ತನೆಗಳು	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ (1484-1564)
ಕನಕದಾಸ	ನಳಚರಿತ್ರೆ, ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ	ದಾಸ ಪರಂಪರೆ
ಹರಿಹರ / ರಾಘವಾಂಕ	ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯಗಳು	ವೀರಶೈವ ಕವಿಗಳು
ಸರ್ವಜ್ಞ	ತ್ರಿಪದಿಗಳು	ನೀತಿ-ವೈರಾಗ್ಯ ಪದ್ಯಗಳು

ತಂತ್ರ

ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಮೊದಲು **ಖಚಿತ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು** ಗುರುತಿಸಿ (ಉದಾ: ಪಂಪಭಾರತ-ಪಂಪ). ನಂತರ ಉಳಿದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವ (Elimination) ವಿಧಾನ ಬಳಸಿ. ಬಿರುದುಗಳಿಂದಲೂ ಸುಲಿವು ಸಿಗುತ್ತದೆ — "ಆದಿಕವಿ" ಕಂಡರೆ ಪಂಪ; "ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ" ಕಂಡರೆ ಪುರಂದರದಾಸ.

◆ ಕವಿ ↔ ಕೃತಿ — ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು

ಸಾಹಿತಿ	ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿ(ಗಳು)	ಬಿರುದು / ವಿಶೇಷ
ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ	ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು	ನವೋದಯದ ಪ್ರವರ್ತಕ
ಕುವೆಂಪು	ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ; ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡಿತಿ; ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು	ವಿಶ್ವಮಾನವ; ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1967
ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ	ನಾಕುತಂತಿ	ವರಕವಿ; ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1973
ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ	ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ	ತತ್ವಪದಗಳು
ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ	ಮಾಸ್ತಿ ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ; ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1978
ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	ಮೂಕಜ್ಜಿಯ ಕನಸುಗಳು; ಜೋಮನ ದುಡಿ	ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1977
ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ	ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮಿ	ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1990
ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	ಸಂಸ್ಕಾರ	ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1994
ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್	ತುಘಲಕ್; ಹಯವದನ	ನಾಟಕಕಾರ; ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1998
ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ	ಜೋಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ	ಜ್ಞಾನಪೀಠ 2010

⚠ ತಪ್ಪದಿರಲು

ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಬಂದ ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಲೇಖಕರ ಇತರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ನೆನಪಿಡಿ. ಉದಾ: ಕಾರಂತರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ "ಮೂಕಜ್ಜಿಯ ಕನಸುಗಳು" ಕೃತಿಗೆ; "ಜೋಮನ ದುಡಿ" ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ "ಯಾವ ಕೃತಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ?" ಎಂದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿತ ಕೃತಿಯನ್ನೇ ಗುರುತಿಸಿ.

◆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ — ಕನ್ನಡದ 8 ಸಾಹಿತಿಗಳು

ಹೆಗ್ಗಲಿಕೆ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ 8 ಜ್ಞಾನಪೀಠ — ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು

ಭಾರತದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೌರವವಾದ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ 8 ಬಾರಿ ಲಭಿಸಿದೆ — ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಮೊದಲಿಗರು ಕುವೆಂಪು (1967), ಇತ್ತೀಚಿನವರು ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ (2010).

ಕ್ರಮ	ಸಾಹಿತಿ	ವರ್ಷ	ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೃತಿ
1	ಕುವೆಂಪು	1967	ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ
2	ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ	1973	ನಾಕುತಂತಿ
3	ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	1977	ಮೂಕಜ್ಜಿಯ ಕನಸುಗಳು
4	ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	1978	ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ
5	ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ	1990	ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮಿ
6	ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	1994	—
7	ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್	1998	—
8	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ	2010	—

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ಕ್ರಮ ನೆನಪಿಡುವ ಸೂತ್ರ

ವರ್ಷಗಳ ಕ್ರಮ ಗಮನಿಸಿ: 1967 → 1973 → 1977 → 1978 → 1990 → 1994 → 1998 → 2010. "ಮೊದಲ ನಾಲ್ವರು 60-70ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ, ನಂತರ 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮೂವರು, ಕೊನೆಯವರು 2010ರಲ್ಲಿ" — ಈ ಗುಂಪು ನೆನಪಿಡದರೆ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. 6-8ನೇ ಕ್ರಮಾಂಕದವರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೃತಿಯ ಹೆಸರಿಗಿಂತ ವರ್ಷ + ಹೆಸರು ಮುಖ್ಯ.

◆ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. "ಅದಿಕವಿ" ಪಂಪನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ. ಕನ್ನಡದ ಹಲವು ಕೃತಿಗಳು ಈ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ.

ಸಂಗತಿಗಳು

ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಖಚಿತ ಸಂಗತಿಗಳು

- ◆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ — ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ (~450 CE).
- ◆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿ — ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ (~850 CE).
- ◆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ — 8 (ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು).
- ◆ ಮೊದಲ ಕನ್ನಡ ಜ್ಞಾನಪೀಠ — ಕುವೆಂಪು (1967), ಕೃತಿ — ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ.
- ◆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲ — 12ನೇ ಶತಮಾನ, ಕೇಂದ್ರ — ಕಲ್ಯಾಣ.
- ◆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ — ಪುರಂದರದಾಸ (1484-1564).
- ◆ ಕನ್ನಡ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ — 2008.

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ?

A) 6 B) 7 C) 8 D) 9

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ 8 ಜ್ಞಾನಪೀಠಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ — ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವವರು ಯಾರು?

A) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ B) ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ C) ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ D) ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಸಮಿತಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

◆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ — ಅಭ್ಯಾಸ 1

ಎಡಗಡೆಯ ಕವಿಗಳನ್ನು ಬಲಗಡೆಯ ಸರಿಯಾದ ಕೃತಿ/ವಿಶೇಷದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ:

ಅ — ಕವಿ	ಬ — ಕೃತಿ / ವಿಶೇಷ
1. ಪಂಪ	ಅ. ತುಘಲಕ್
2. ರನ್ನ	ಆ. ನಾಕುತಂತಿ
3. ಬೇಂದ್ರೆ	ಇ. ಗದಾಯುದ್ಧ
4. ಕಾರ್ನಾಡ್	ಈ. ಪಂಪಭಾರತ
5. ಕನಕದಾಸ	ಉ. ನಳಚರಿತ್ರೆ

ಉತ್ತರ: 1-ಈ, 2-ಇ, 3-ಆ, 4-ಅ, 5-ಉ. (ಪಂಪ-ಪಂಪಭಾರತ; ರನ್ನ-ಗದಾಯುದ್ಧ; ಬೇಂದ್ರೆ-ನಾಕುತಂತಿ; ಕಾರ್ನಾಡ್-ತುಘಲಕ್; ಕನಕದಾಸ-ನಳಚರಿತ್ರೆ)

◆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ — ಅಭ್ಯಾಸ 2

ಅ — ಕೃತಿ	ಬ — ಕರ್ತೃ
1. ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ	ಅ. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ
2. ಸಂಸ್ಕಾರ	ಆ. ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ
3. ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ	ಇ. ಕಾರಂತ
4. ಚೋಮನ ದುಡಿ	ಈ. ಮಾಸ್ತಿ
5. ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮಿ	ಉ. ಗೋಕಾಕ

ಉತ್ತರ: 1-ಆ, 2-ಅ, 3-ಈ, 4-ಇ, 5-ಉ.

ತಂತ್ರ

ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕ ಗಳಿಸುವ ವಿಧಾನ

ಎಲ್ಲಾ 5 ಜೋಡಿಗಳೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ — 2-3 ಖಚಿತ ಜೋಡಿಗಳಿಂದ ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿ. ಮೊದಲು ಸುಲಭವಾದವುಗಳನ್ನು (ಉದಾ: ತುಘಲಕ್-ಕಾರ್ನಾಡ್) ಜೋಡಿಸಿ, ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 18 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (ಭಾಗ 1)

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ" ಎಂಬುದು ಯಾವ ಕೃತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು?

- A) ಗದಾಯುದ್ಧ B) ಪಂಪಭಾರತ C) ಅಜಿತಪುರಾಣ D) ಶಾಂತಿಪುರಾಣ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಪಂಪನ ಪಂಪಭಾರತಕ್ಕೆ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಎಂದೂ ಹೆಸರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: "ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ" ಬಿರುದುಳ್ಳ ಕವಿ ಯಾರು?

- A) ಪಂಪ B) ಹರಿಹರ C) ರನ್ನ D) ಸರ್ವಜ್ಞ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಗದಾಯುದ್ಧದ ಕರ್ತೃ ರನ್ನ "ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ" ಬಿರುದಾಂಕಿತರು (ಪೊನ್ನನಿಗೂ ಈ ಬಿರುದಿದೆ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುವಿನ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮ?

- A) ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ B) ಗುಹೇಶ್ವರ C) ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ D) ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು "ಗುಹೇಶ್ವರ" ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ವಚನ ರಚಿಸಿದರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: 1973ರ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ?

- A) ಕುವೆಂಪು B) ಕಾರಂತ C) ಬೇಂದ್ರೆ D) ಮಾಸ್ತಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** "ನಾಕುತಂತಿ" ಕೃತಿಗೆ ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರಿಗೆ 1973ರ ಜ್ಞಾನಪೀಠ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ" ಕಾದಂಬರಿಯ ಕರ್ತೃ?

- A) ಕಾರಂತ B) ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ C) ಗೋಕಾಕ D) ಕುವೆಂಪು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಈ ಕೃತಿಗೆ ಮಾಸ್ತಿ ಅವರಿಗೆ 1978ರ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಲಭಿಸಿತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಮೂಕಜ್ಜಿಯ ಕನಸುಗಳು" ಕೃತಿಗೆ ಯಾವ ವರ್ಷ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಬಂದಿತು?

- A) 1973 B) 1977 C) 1978 D) 1990

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ "ಮೂಕಜ್ಜಿಯ ಕನಸುಗಳು" ಕೃತಿಗೆ 1977ರ ಜ್ಞಾನಪೀಠ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ಸಂಸ್ಕಾರ" ಕಾದಂಬರಿಯ ಕರ್ತೃ?

- A) ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ B) ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ C) ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ D) ಪಿ. ಲಂಕೇಶ್

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಸಂಸ್ಕಾರ — ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿ (ಜ್ಞಾನಪೀಠ 1994).

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ತುಘಲಕ್" ನಾಟಕದ ಕರ್ತೃ?

- A) ಕಂಬಾರ B) ಕಾರ್ನಾಡ್ C) ಮಾಸ್ತಿ D) ಅಡಿಗ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ತುಘಲಕ್ ಮತ್ತು ಹಯವದನ — ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಗಳು.

◆ ಅಧ್ಯಾಯ 18 — ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (ಭಾಗ 2)

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಯಾವ ಶತಮಾನದ ಕೃತಿ?

- A) 5ನೇ ಶತಮಾನ B) 9ನೇ ಶತಮಾನ (~850 CE) C) 10ನೇ ಶತಮಾನ D) 12ನೇ ಶತಮಾನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ~850 CEಯ ಕೃತಿ; ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಅನುಭವ ಮಂಟಪವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು?

- A) ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು B) ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ C) ಬಸವಣ್ಣ D) ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣ ಅನುಭವ ಮಂಟಪ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಪುರಂದರದಾಸರ ಕಾಲಮಾನ?

- A) 1444-1514 B) 1484-1564 C) 1504-1584 D) 1464-1544

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಪುರಂದರದಾಸ (1484-1564) — ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ಷಟ್ಪದಿ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದವರು?

- A) ಸರ್ವಜ್ಞ B) ಹರಿಹರ C) ಪುರಂದರದಾಸ D) ಕನಕದಾಸ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಹರಿಹರ (ಮತ್ತು ರಾಘವಾಂಕ) ವೀರಶೈವ ಪರಂಪರೆಯ ಷಟ್ಪದಿ ಕವಿಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: "ವರಕವಿ" ಬಿರುದು ಯಾರಿಗೆ?

- A) ಕುವೆಂಪು B) ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ C) ಮಾಸ್ತಿ D) ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ "ವರಕವಿ" ಬಿರುದಾಂಕಿತರು; ನಾಕುತಂತಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ (1973).

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: "ಮಾಸ್ತಿ ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ" — ಯಾರನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

- A) ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ B) ಮಧುರಚೆನ್ನ C) ಶಾಂತಿನಾಥ ದೇಸಾಯಿ D) ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರ ಗೌರವದ ನುಡಿ — "ಮಾಸ್ತಿ ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ".

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: "ಚೋಮನ ದುಡಿ" ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ?

- A) ಕಾರಂತ B) ಅನಂತಮೂರ್ತಿ C) ತೇಜಸ್ವಿ D) ಲಂಕೇಶ್

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಚೋಮನ ದುಡಿ — ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: 1994ರ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ?

- A) ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ B) ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ C) ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ D) ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** "ಸಂಸ್ಕಾರ"ದ ಕರ್ತೃ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ 1994ರ ಜ್ಞಾನಪೀಠ.

◆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಪುನರಾವರ್ತನೆ — ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ?	ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ (~450 CE)
ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಭ್ಯ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿ?	ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ — ನೃಪತುಂಗ (~850 CE)
ಆದಿಕವಿ?	ಪಂಪ (ಪಂಪಭಾರತ, ~941 CE)
ಗದಾಯುದ್ಧದ ಕರ್ತೃ?	ರನ್ನ (ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ)
ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ — ಬಸವಣ್ಣ?	ಕೂಡಲನಂಗಮದೇವ
ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ?	ಪುರಂದರದಾಸ (1484-1564)
ತ್ರಿಪದಿಗಳ ಕರ್ತೃ?	ನರ್ವಜ್ಜ
ನವೋದಯದ ಪ್ರವರ್ತಕ?	ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ
ಮೊದಲ ಕನ್ನಡ ಜ್ಞಾನಪೀಠ?	ಕುವೆಂಪು (1967) — ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ
8ನೇ ಕನ್ನಡ ಜ್ಞಾನಪೀಠ?	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ (2010)

ಅಂತಿಮ ಸಲಹೆ

ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಡಿ

1) ಕವಿ-ಕೃತಿ-ಬಿರುದು ಮೂರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೆನಪಿಡಿ. 2) ಜ್ಞಾನಪೀಠದ ಕ್ರಮ (1967→2010) ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿ. 3) "ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ" ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸನ (ಹಲ್ಮಿಡಿ) ಮತ್ತು ಕೃತಿ (ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ)ಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ. 4) ಅಂಕಿತನಾಮಗಳು — ಮೂವರು ಪ್ರಮುಖ ವಚನಕಾರರದ್ದು ತಪ್ಪದೇ ಬರಲಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: "ಶಾಂತಿಪುರಾಣ" ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ — ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಜೋಡಿ ಸರಿ?

A) ಪಂಪ ಮಾತ್ರ B) ಪೊನ್ನ ಮಾತ್ರ C) ಪಂಪ ಮತ್ತು ಪೊನ್ನ ಇಬ್ಬರೂ D) ರನ್ನ ಮತ್ತು ಪಂಪ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಪಂಪ ಮತ್ತು ಪೊನ್ನ — ಇಬ್ಬರೂ "ಶಾಂತಿಪುರಾಣ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲಮಾನ?

A) 12ನೇ ಶತಮಾನ B) 10ನೇ ಶತಮಾನ C) 15-16ನೇ ಶತಮಾನ D) 19ನೇ ಶತಮಾನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಪುರಂದರದಾಸ (1484-1564) ಮತ್ತು ಕನಕದಾಸರ ಕಾಲ — 15-16ನೇ ಶತಮಾನ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ನಾಕುತಂತಿ" ಕೃತಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಬಂದ ವರ್ಷ?

A) 1967 B) 1973 C) 1977 D) 1978

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಬೇಂದ್ರೆಯವರ "ನಾಕುತಂತಿ"ಗೆ 1973ರ ಜ್ಞಾನಪೀಠ — 2ನೇ ಕನ್ನಡ ಜ್ಞಾನಪೀಠ.

◆ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನ — ಅಭ್ಯಾಸ 1

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

A) 13 B) 12 C) 14 D) 11

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಅ, ಆ, ಇ, ಈ, ಉ, ಊ, ಋ, ಎ, ಏ, ಐ, ಒ, ಓ, ಔ — ಒಟ್ಟು 13 ಸ್ವರಗಳಿವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

A) 35 B) 34 C) 33 D) 32

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 34 ವ್ಯಂಜನಗಳಿವೆ (ವರ್ಗೀಯ 25 + ಅವರ್ಗೀಯ 9).

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಒಟ್ಟು ವರ್ಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

A) 49 B) 46 C) 47 D) 45

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: 13 ಸ್ವರಗಳು + 34 ವ್ಯಂಜನಗಳು = 47 ವರ್ಣಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

A) 30 B) 15 C) 20 D) 25

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: 5 ವರ್ಗಗಳು × 5 ವರ್ಣಗಳು = 25 ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು (ಕ, ಚ, ಟ, ತ, ಪ ವರ್ಗಗಳು).

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

A) 9 B) 8 C) 10 D) 5

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಯ, ರ, ಲ, ವ, ಶ, ಷ, ಸ, ಹ, ಳ — ಒಟ್ಟು 9 ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: 'ಜ' ವರ್ಣವು ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

A) ಅವರ್ಗೀಯ B) ಕ-ವರ್ಗ C) ಚ-ವರ್ಗ D) ಟ-ವರ್ಗ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕ-ವರ್ಗದ ವರ್ಣಗಳು: ಕ, ಖ, ಗ, ಘ, ಜ — 'ಜ' ಈ ವರ್ಗದ ನಾಸಿಕ ವರ್ಣ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ಯೋಗವಾಹಗಳು ಯಾವುವು?

A) ಯ ಮತ್ತು ವ B) ಕ ಮತ್ತು ಖ C) ಅಂ ಮತ್ತು ಅಃ D) ಅ ಮತ್ತು ಆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಅನುಸ್ವಾರ (ಅಂ) ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಗ (ಅಃ) ಇವೆರಡನ್ನೂ ಯೋಗವಾಹಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರ ಯಾವುದು?

A) ಊ B) ಆ C) ಈ D) ಅ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರಗಳು: ಅ, ಇ, ಉ, ಋ, ಎ, ಒ. 'ಅ' ಹ್ರಸ್ವ; ಆ, ಈ, ಊ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರಗಳು.

ಅಧ್ಯಾಯವಾರು MCQಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಉತ್ತರಗಳು

◆ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನ — ಅಭ್ಯಾಸ 2

ಪ್ರಶ್ನೆ 14: 'ಚ' ವರ್ಗದ ವರ್ಣಗಳು ಯಾವುವು?

A) ಕ, ಖ, ಗ, ಘ, ಙ B) ಚ, ಛ, ಜ, ಝ, ಞ C) ಟ, ಠ, ಡ, ಢ, ಣ D) ತ, ಥ, ದ, ಧ, ನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಚ-ವರ್ಗ: ಚ, ಛ, ಜ, ಝ, ಞ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದ ಕೊನೆಯ ವರ್ಣ ನಾಸಿಕ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 15: 'ಣ' ವರ್ಣವು ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

A) ಕ-ವರ್ಗ B) ಚ-ವರ್ಗ C) ಟ-ವರ್ಗ D) ತ-ವರ್ಗ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಟ-ವರ್ಗ: ಟ, ಠ, ಡ, ಢ, ಣ — 'ಣ' ಈ ವರ್ಗದ ನಾಸಿಕ್ಯ ವರ್ಣ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 16: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನ ಯಾವುದು?

A) ಣ B) ಗ C) ಜ D) ಶ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: 'ಶ' ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನ (ಯ, ರ, ಲ, ವ, ಶ, ಷ, ಸ, ಹ, ಳ). ಉಳಿದವು ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 17: 'ಅಂ' ಎಂದರೆ ಏನು?

A) ಅನುಸ್ವಾರ B) ವಿಸರ್ಗ C) ಒತ್ತಕ್ಷರ D) ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: 'ಅಂ'ನಲ್ಲಿರುವ ಬಿಂದು ಗುರುತಿಗೆ ಅನುಸ್ವಾರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ; ಇದು ಯೋಗವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 18: 'ಅಃ' ಎಂದರೆ ಏನು?

A) ಅನುಸ್ವಾರ B) ವಿಸರ್ಗ C) ದೀರ್ಘ ಸ್ವರ D) ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಅಃ'ನಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಬಿಂದುಗಳ ಗುರುತಿಗೆ ವಿಸರ್ಗ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 19: ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು?

A) ಇಂಗ್ಲಿಷ್ B) ಹಿಂದಿ C) ಕನ್ನಡ D) ಉರ್ದು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 20: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು?

A) ತುಳು B) ಕೊಡವ C) ಬ್ಯಾರಿ D) ಕನ್ನಡ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಕನ್ನಡ ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿದೆ; ತುಳು, ಕೊಡವ, ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಷೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 21: ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯು ಯಾವ ಲಿಪಿಯಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ?

A) ಬ್ರಾಹ್ಮಿ B) ಗ್ರಂಥ C) ಖರೋಷ್ಠಿ D) ದೇವನಾಗರಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯು ಪ್ರಾಚೀನ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯಿಂದ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯವಾರು MCQಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಉತ್ತರಗಳು

◆ ಪದಭೇದಗಳು — ಅಭ್ಯಾಸ 1 (ನಾಮಪದ, ಸರ್ವನಾಮ, ವಿಶೇಷಣ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 27: 'ಮರ' ಎಂಬ ಪದವು ಯಾವ ಪದಭೇದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ವಿಶೇಷಣ B) ಅವ್ಯಯ C) ನಾಮಪದ D) ಕ್ರಿಯಾಪದ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ನಾಮಪದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ; 'ಮರ' ಒಂದು ನಾಮಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 28: 'ರಾಮ' ಎಂಬುದು ಯಾವ ವಿಧದ ನಾಮಪದ?

- A) ಭಾವವಾಚಕ B) ಗುಣವಾಚಕ C) ಜಾತಿವಾಚಕ D) ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದ 'ರಾಮ' ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 29: 'ನದಿ' ಎಂಬುದು ಯಾವ ವಿಧದ ನಾಮಪದ?

- A) ಜಾತಿವಾಚಕ B) ಭಾವವಾಚಕ C) ದ್ರವ್ಯವಾಚಕ D) ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಒಂದು ಜಾತಿ/ವರ್ಗದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದ 'ನದಿ' ಜಾತಿವಾಚಕ ನಾಮಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 30: 'ಸಂತೋಷ' ಎಂಬುದು ಯಾವ ವಿಧದ ನಾಮಪದ?

- A) ಜಾತಿವಾಚಕ B) ಭಾವವಾಚಕ C) ಸಮೂಹವಾಚಕ D) ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಭಾವನೆ/ಗುಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ಭಾವವಾಚಕ ನಾಮಪದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 31: 'ಹಾಲು' ಎಂಬುದು ಯಾವ ವಿಧದ ನಾಮಪದ?

- A) ಭಾವವಾಚಕ B) ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ C) ದ್ರವ್ಯವಾಚಕ D) ಗುಣವಾಚಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ದ್ರವ್ಯ/ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದ 'ಹಾಲು' ದ್ರವ್ಯವಾಚಕ ನಾಮಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 32: 'ಗುಂಪು' ಎಂಬುದು ಯಾವ ವಿಧದ ನಾಮಪದ?

- A) ಭಾವವಾಚಕ B) ದ್ರವ್ಯವಾಚಕ C) ಜಾತಿವಾಚಕ D) ಸಮೂಹವಾಚಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಅನೇಕರ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮೂಹವಾಚಕ ನಾಮಪದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 33: 'ಅವನು' ಎಂಬುದು ಯಾವ ವಿಧದ ಸರ್ವನಾಮ?

- A) ಪುರುಷವಾಚಕ B) ನಿದರ್ಶನಾರ್ಥಕ C) ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ D) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಪುರುಷನನ್ನು (ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು) ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದ 'ಅವನು' ಪುರುಷವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 34: 'ಯಾರು ಬಂದರು?' — ಇಲ್ಲಿ 'ಯಾರು' ಯಾವ ವಿಧದ ಸರ್ವನಾಮ?

- A) ಪುರುಷವಾಚಕ B) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ C) ಸಂಬಂಧಾರ್ಥಕ D) ನಿದರ್ಶನಾರ್ಥಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಬಳಸುವ ಸರ್ವನಾಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

◆ ಪದಭೇದಗಳು — ಅಭ್ಯಾಸ 2 (ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ, ಅವ್ಯಯ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 40: 'ತಿನ್ನು' ಎಂಬ ಪದವು ಯಾವ ಪದಭೇದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ವಿಶೇಷಣ B) ಸರ್ವನಾಮ C) ನಾಮಪದ D) ಕ್ರಿಯಾಪದ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಕ್ರಿಯೆ/ಕೆಲಸವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 41: 'ಅವನು ಹಣ್ಣು ತಿಂದನು' — ಇಲ್ಲಿ 'ತಿಂದನು' ಯಾವ ವಿಧದ ಕ್ರಿಯಾಪದ?

- A) ಸಕರ್ಮಕ B) ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ C) ಸಂಯುಕ್ತ D) ಅಕರ್ಮಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲವು ಕರ್ಮದ (ಹಣ್ಣು) ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ 'ತಿಂದನು' ಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 42: 'ಮಗು ನಕ್ಕಿತು' — ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ವಿಧ ಯಾವುದು?

- A) ಸಕರ್ಮಕ B) ಅಕರ್ಮಕ C) ದ್ವಿಕರ್ಮಕ D) ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕರ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ತೃವಿನಲ್ಲೇ ಫಲ ನಿಲ್ಲುವುದರಿಂದ 'ನಕ್ಕಿತು' ಅಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 43: 'ವೇಗವಾಗಿ ಓಡು' — ಇಲ್ಲಿ 'ವೇಗವಾಗಿ' ಯಾವ ಪದಭೇದ?

- A) ಕ್ರಿಯಾಪದ B) ವಿಶೇಷಣ C) ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ D) ಅವ್ಯಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಕ್ರಿಯೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 44: 'ಮತ್ತು' ಎಂಬ ಪದವು ಯಾವ ಪದಭೇದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ನಾಮಪದ B) ಸರ್ವನಾಮ C) ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ D) ಅವ್ಯಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಲಿಂಗ-ವಚನ-ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಬದಲಾಗದ ಪದಕ್ಕೆ ಅವ್ಯಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ; 'ಮತ್ತು' ಸಂಯೋಜಕ ಅವ್ಯಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 45: 'ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೋ' — ಇಲ್ಲಿ 'ಅಲ್ಲಿ' ಯಾವ ಪದಭೇದ?

- A) ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ B) ಸರ್ವನಾಮ C) ವಿಶೇಷಣ D) ನಾಮಪದ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ 'ಅಲ್ಲಿ' ಸ್ಥಳವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 46: 'ಇಂದು ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ' — ಇಲ್ಲಿ 'ಇಂದು' ಯಾವ ಪದಭೇದ?

- A) ನಾಮಪದ B) ಕಾಲವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ C) ಸರ್ವನಾಮ D) ಅವ್ಯಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುವ ಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ 'ಇಂದು' ಕಾಲವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 47: 'ಅವಳು ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ' — ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಕಾಲ ಯಾವುದು?

- A) ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ B) ಭೂತಕಾಲ C) ವರ್ತಮಾನಕಾಲ D) ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ ಇದು ವರ್ತಮಾನಕಾಲ.

◆ ಲಿಂಗ, ವಚನ ಮತ್ತು ಪುರುಷ — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 53: 'ಹುಡುಗಿ' ಎಂಬ ಪದದ ಲಿಂಗ ಯಾವುದು?

- A) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ B) ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ C) ಉಭಯಲಿಂಗ D) ಪುಲ್ಲಿಂಗ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 54: 'ಮರ' ಎಂಬ ಪದದ ಲಿಂಗ ಯಾವುದು?

- A) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ B) ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ C) ಸಾಮಾನ್ಯಲಿಂಗ D) ಪುಲ್ಲಿಂಗ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಭೇದವಿಲ್ಲದ ಜಡವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 55: 'ತಂದೆ' ಎಂಬ ಪದದ ಲಿಂಗ ಯಾವುದು?

- A) ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ B) ಭಾವಲಿಂಗ C) ಪುಲ್ಲಿಂಗ D) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಗಂಡನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಕ್ಕೆ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 56: 'ಹುಡುಗರು' ಎಂಬ ಪದದ ವಚನ ಯಾವುದು?

- A) ದ್ವಿವಚನ B) ಸಮೂಹವಚನ C) ಏಕವಚನ D) ಬಹುವಚನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D **ವಿವರಣೆ:** ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದ 'ಹುಡುಗರು' ಬಹುವಚನ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 57: 'ನೀವು' ಎಂಬ ಸರ್ವನಾಮವು ಯಾವ ಪುರುಷಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ B) ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ C) ತೃತೀಯ ಪುರುಷ D) ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಮಾತನಾಡುವವನು ಕೇಳುವವನನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಬಳಸುವುದರಿಂದ 'ನೀವು' ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 58: 'ನಾವು' ಎಂಬ ಸರ್ವನಾಮವು ಯಾವ ಪುರುಷಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ B) ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ C) ಸಂಬಂಧ ಪುರುಷ D) ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಮಾತನಾಡುವವನು ತನ್ನನ್ನು (ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ) ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದ 'ನಾವು' ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 59: 'ಅವಳು' ಎಂಬ ಸರ್ವನಾಮವು ಯಾವ ಪುರುಷಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ B) ದ್ವಿತೀಯ ಪುರುಷ C) ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ D) ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಮಾತನಾಡುವವನು-ಕೇಳುವವನು ಹೊರತು ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದ 'ಅವಳು' ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 60: 'ಅದು' ಎಂಬ ಪದದ ಲಿಂಗ ಯಾವುದು?

- A) ಉಭಯಲಿಂಗ B) ಪುಲ್ಲಿಂಗ C) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ D) ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D **ವಿವರಣೆ:** 'ಅದು' ಜಡವಸ್ತು/ಲಿಂಗಭೇದವಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ.

◆ ವಿಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 66: 'ರಾಮನನ್ನು' ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ?

A) ಪ್ರಥಮಾ B) ದ್ವಿತೀಯಾ C) ತೃತೀಯಾ D) ಚತುರ್ಥಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಅನ್ನು' ಪ್ರತ್ಯಯವು ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 67: 'ರಾಮನಿಂದ' ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ?

A) ಷಷ್ಠಿ B) ದ್ವಿತೀಯಾ C) ತೃತೀಯಾ D) ಪಂಚಮಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: 'ಇಂದ' ಪ್ರತ್ಯಯವು ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ (ಕರಣಾರ್ಥದಲ್ಲಿ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 68: 'ರಾಮನಿಗೆ' ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ?

A) ಪಂಚಮಿ B) ಸಪ್ತಮಿ C) ತೃತೀಯಾ D) ಚತುರ್ಥಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: 'ಗಿ/ಕ್ಕೆ' ಪ್ರತ್ಯಯವು ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 69: 'ಮನೆಯಿಂದ' ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ?

A) ಪಂಚಮಿ B) ಷಷ್ಠಿ C) ತೃತೀಯಾ D) ಚತುರ್ಥಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆ/ದೂರವಾಗುವಿಕೆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಇಂದ' ಬಂದಾಗ ಪಂಚಮಿ ವಿಭಕ್ತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 70: 'ರಾಮನ' ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ?

A) ಪಂಚಮಿ B) ಷಷ್ಠಿ C) ಸಪ್ತಮಿ D) ಪ್ರಥಮಾ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಅ' ಪ್ರತ್ಯಯವು ಷಷ್ಠಿ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ (ಸಂಬಂಧಾರ್ಥ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 71: 'ಮನೆಯಲ್ಲಿ' ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ?

A) ದ್ವಿತೀಯಾ B) ಷಷ್ಠಿ C) ಸಪ್ತಮಿ D) ಪಂಚಮಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: 'ಅಲ್ಲಿ' ಪ್ರತ್ಯಯವು ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ (ಸ್ಥಳಾರ್ಥ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 72: 'ರಾಮನೇ!' ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ?

A) ದ್ವಿತೀಯಾ B) ಸಪ್ತಮಿ C) ಪ್ರಥಮಾ D) ಸಂಬೋಧನಾ ಪ್ರಥಮಾ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಕರೆಯುವಾಗ 'ಎ/ಓ' ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಂದರೆ ಸಂಬೋಧನಾ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 73: 'ರಾಮನು' ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ?

A) ಪ್ರಥಮಾ B) ದ್ವಿತೀಯಾ C) ತೃತೀಯಾ D) ಷಷ್ಠಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಪ್ರತ್ಯಯವಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ತೃವಾಗಿ ಬರುವ ರೂಪ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ.

◆ ಸಂಧಿ — ಅಭ್ಯಾಸ 1

ಪ್ರಶ್ನೆ 79: ದೇವ + ಆಲಯ = ?

- A) ದೇವೋಲಯ B) ದೈವಾಲಯ C) ದೇವಾಲಯ D) ದೇವಲಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಅ + ಆ = ಆ (ಸರ್ವೋದ್ದೇಶ ಸಂಧಿ); ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 80: 'ದೇವಾಲಯ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಧಿ ಇದೆ?

- A) ಯಣ್ಸಂಧಿ B) ಗುಣಸಂಧಿ C) ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ D) ಸರ್ವೋದ್ದೇಶಸಂಧಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಅ + ಆ = ಆ ಎಂಬ ಸರ್ವೋದ್ದೇಶ ಸ್ವರಗಳ ದೀರ್ಘವಾಗುವುದರಿಂದ ಸರ್ವೋದ್ದೇಶಸಂಧಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 81: ವಿದ್ಯಾ + ಆಲಯ = ?

- A) ವಿದ್ಯಾಲಯ B) ವಿದ್ಯಲಯ C) ವಿದ್ಯೋಲಯ D) ವೈದ್ಯಾಲಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಆ + ಆ = ಆ (ಸರ್ವೋದ್ದೇಶ); ವಿದ್ಯಾ + ಆಲಯ = ವಿದ್ಯಾಲಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 82: ದೇವ + ಇಂದ್ರ = ?

- A) ದೇವಿಂದ್ರ B) ದೇವೇಂದ್ರ C) ದೈವೇಂದ್ರ D) ದೇವಂದ್ರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಅ + ಇ = ಏ (ಗುಣಸಂಧಿ); ದೇವ + ಇಂದ್ರ = ದೇವೇಂದ್ರ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 83: 'ದೇವೇಂದ್ರ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಧಿ ಇದೆ?

- A) ಲೋಪಸಂಧಿ B) ಸರ್ವೋದ್ದೇಶ C) ಗುಣಸಂಧಿ D) ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಅ + ಇ = ಏ ಆಗುವುದರಿಂದ ಇದು ಗುಣಸಂಧಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 84: ಮಹಾ + ಈಶ = ?

- A) ಮಹೈಶ B) ಮಹೌಶ C) ಮಹಾಈಶ D) ಮಹೇಶ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಆ + ಈ = ಏ (ಗುಣಸಂಧಿ); ಮಹಾ + ಈಶ = ಮಹೇಶ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 85: ಮಹಾ + ಔಷಧ = ?

- A) ಮಹೌಷಧ B) ಮಹಾಶಧ C) ಮಹೋಷಧ D) ಮಹೇಷಧ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಆ + ಔ = ಔ (ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ); ಮಹಾ + ಔಷಧ = ಮಹೌಷಧ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 86: 'ಮಹೌಷಧ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಧಿ ಇದೆ?

- A) ಸರ್ವೋದ್ದೇಶ B) ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ C) ಅಗಮಸಂಧಿ D) ಗುಣಸಂಧಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಆ + ಔ = ಔ ಆಗುವುದರಿಂದ ಇದು ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ.

◆ ಸಂಧಿ — ಅಭ್ಯಾಸ 2

ಪ್ರಶ್ನೆ 92: ಅವನು + ಅಲ್ಲಿ = ?

- A) ಅವನುಅಲ್ಲಿ B) ಅವನಅಲ್ಲಿ C) ಅವನಲ್ಲಿ D) ಅವನಲ್ಲಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: 'ಉ' ಲೋಪವಾಗುವುದರಿಂದ (ಲೋಪಸಂಧಿ) ಅವನು + ಅಲ್ಲಿ = ಅವನಲ್ಲಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 93: 'ಅವನಲ್ಲಿ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಧಿ ಇದೆ?

- A) ಲೋಪಸಂಧಿ B) ಗುಣಸಂಧಿ C) ಯಣ್ಸಂಧಿ D) ಆಗಮಸಂಧಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: 'ಅವನು'ವಿನ 'ಉ' ಲೋಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಲೋಪಸಂಧಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 94: ಮಳೆ + ಅಲ್ಲಿ = ?

- A) ಮಳೆಅಲ್ಲಿ B) ಮಳೆಯಲ್ಲಿ C) ಮಳಲ್ಲಿ D) ಮಳೆಯಲ್ಲಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಯ್' ಆಗಮವಾಗುವುದರಿಂದ (ಆಗಮಸಂಧಿ) ಮಳೆ + ಅಲ್ಲಿ = ಮಳೆಯಲ್ಲಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 95: 'ಮಳೆಯಲ್ಲಿ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಧಿ ಇದೆ?

- A) ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ B) ಲೋಪಸಂಧಿ C) ಆಗಮಸಂಧಿ D) ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಹೊಸ ವರ್ಣ 'ಯ್' ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಆಗಮಸಂಧಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 96: ಹೂ + ಇಂದ = ?

- A) ಹಿಂದ B) ಹೂಇಂದ C) ಹೂಯಿಂದ D) ಹೂವಿಂದ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: 'ವ್' ಆಗಮವಾಗುವುದರಿಂದ (ಆಗಮಸಂಧಿ) ಹೂ + ಇಂದ = ಹೂವಿಂದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 97: ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಎಂದರೆ ಏನು?

- A) ಸೇರಿದ ಪದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು B) ಪದದ ಅರ್ಥ ಹೇಳುವುದು C) ಪದವನ್ನು ಚಿಕ್ಕದು ಮಾಡುವುದು D) ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಸಂಧಿಯಿಂದ ಸೇರಿದ ಪದವನ್ನು ಅದರ ಮೂಲ ಪದಗಳಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ (ಉದಾ: ದೇವಾಲಯ = ದೇವ + ಆಲಯ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 98: 'ದೇವಾಲಯ' ಪದದ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಯಾವುದು?

- A) ದೇವಾ + ಲಯ B) ದೇವ + ಆಲಯ C) ದೇ + ವಾಲಯ D) ದೇವು + ಆಲಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ದೇವಾಲಯ = ದೇವ + ಆಲಯ (ಅ + ಆ = ಆ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 99: 'ಮಹೇಶ' ಪದದ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಯಾವುದು?

- A) ಮು + ಹೇ ಶ B) ಮಹ + ಈಶ C) ಮಹಾ + ಈಶ D) ಮಹೆ + ಈಶ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಮಹೇಶ = ಮಹಾ + ಈಶ (ಆ + ಈ = ಏ, ಗುಣಸಂಧಿ).

◆ ಸಮಾಸ — ಅಭ್ಯಾಸ 1

ಪ್ರಶ್ನೆ 105: 'ರಾಜಪುತ್ರ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ತತ್ಪುರುಷ B) ದ್ವಿಗು C) ದ್ವಂದ್ವ D) ಕರ್ಮಧಾರಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ರಾಜನ ಪುತ್ರ' — ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಉಳಿಯುವುದರಿಂದ ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 106: 'ನೀಲಮೇಘ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ತತ್ಪುರುಷ B) ಕರ್ಮಧಾರಯ C) ಬಹುವ್ರೀಹಿ D) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ನೀಲವಾದ ಮೇಘ' — ವಿಶೇಷಣ + ವಿಶೇಷ್ಯ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 107: 'ತ್ರಿಭುವನ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ತತ್ಪುರುಷ B) ಕರ್ಮಧಾರಯ C) ದ್ವಿಗು D) ದ್ವಂದ್ವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ' — ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಮೊದಲಿದ್ದು ಸಮೂಹಾರ್ಥ ಬರುವುದರಿಂದ ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 108: 'ಚತುರ್ಭುಜ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ದ್ವಂದ್ವ B) ತತ್ಪುರುಷ C) ದ್ವಿಗು D) ಬಹುವ್ರೀಹಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳಳ್ಳವನು' — ಮೂರನೇ ಅರ್ಥ (ವ್ಯಕ್ತಿ) ಪ್ರಧಾನವಾಗುವುದರಿಂದ ಬಹುವ್ರೀಹಿ ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 109: 'ರಾಮಕೃಷ್ಣರು' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ದ್ವಂದ್ವ B) ದ್ವಿಗು C) ಬಹುವ್ರೀಹಿ D) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ' — ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗುವುದರಿಂದ ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 110: 'ಪ್ರತಿದಿನ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ದ್ವಂದ್ವ B) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ C) ತತ್ಪುರುಷ D) ಕರ್ಮಧಾರಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ದಿನ ದಿನವೂ' — ಅವ್ಯಯ ಮೊದಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವ್ಯಯೀಭಾವ ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 111: ಸಮಾಸಪದ ಎಂದರೆ ಏನು?

- A) ಪದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥ B) ಬಿಡಿಸಿದ ವಾಕ್ಯ C) ಸೇರಿ ಉಂಟಾದ ಪದ D) ಪದದ ಅರ್ಥ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳು ಸೇರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾಸಪದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 112: ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಎಂದರೆ ಏನು?

- A) ಪದದ ಲಿಂಗ B) ಸೇರಿದ ಪದ C) ಪದದ ಸಂಧಿ D) ಸಮಾಸಪದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದ ವಾಕ್ಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಸಮಾಸಪದವನ್ನು ಅದರ ಬಿಡಿ ಪದಗಳಾಗಿ ಬರೆದ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ (ಉದಾ: ರಾಜಪುತ್ರ = ರಾಜನ ಪುತ್ರ).

◆ ಸಮಾಸ — ಅಭ್ಯಾಸ 2

ಪ್ರಶ್ನೆ 118: 'ಅರಮನೆ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ಕರ್ಮಧಾರಯ B) ತತ್ಪುರುಷ C) ದ್ವಿಗು D) ಬಹುವ್ರೀಹಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ಅರಸನ ಮನೆ' — ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಉಳಿಯುವುದರಿಂದ ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 119: 'ಮಹಾತ್ಮ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ B) ತತ್ಪುರುಷ C) ಕರ್ಮಧಾರಯ D) ದ್ವಂದ್ವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ಮಹಾನ್ ಆದ ಅತ್ಮ' — ವಿಶೇಷಣ + ವಿಶೇಷ್ಯ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 120: 'ಪಂಚಭೂತ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ಬಹುವ್ರೀಹಿ B) ದ್ವಂದ್ವ C) ತತ್ಪುರುಷ D) ದ್ವಿಗು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ಐದು ಭೂತಗಳ ಸಮೂಹ' — ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಮೊದಲಿರುವುದರಿಂದ ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 121: 'ದಶಮುಖ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ಬಹುವ್ರೀಹಿ B) ಕರ್ಮಧಾರಯ C) ದ್ವಿಗು D) ದ್ವಂದ್ವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ಹತ್ತು ಮುಖಗಳುಳ್ಳವನು' (ರಾವಣ) — ಮೂರನೇ ಅರ್ಥ ಪ್ರಧಾನವಾಗುವುದರಿಂದ ಬಹುವ್ರೀಹಿ ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 122: 'ತಂದೆತಾಯಿ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ B) ದ್ವಂದ್ವ C) ದ್ವಿಗು D) ತತ್ಪುರುಷ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ತಂದೆ ಮತ್ತು ತಾಯಿ' — ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗುವುದರಿಂದ ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 123: 'ಪ್ರತಿವರ್ಷ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ತತ್ಪುರುಷ B) ಕರ್ಮಧಾರಯ C) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ D) ದ್ವಂದ್ವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ' — ಅವ್ಯಯ ('ಪ್ರತಿ') ಮೊದಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವ್ಯಯೀಭಾವ ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 124: 'ಸಪ್ತರ್ಷಿ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ದ್ವಂದ್ವ B) ತತ್ಪುರುಷ C) ಬಹುವ್ರೀಹಿ D) ದ್ವಿಗು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ಏಳು ಋಷಿಗಳ ಸಮೂಹ' — ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಮೊದಲಿರುವುದರಿಂದ ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 125: 'ತ್ರಿಸೇತ್ರ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಸ ಇದೆ?

- A) ಬಹುವ್ರೀಹಿ B) ಕರ್ಮಧಾರಯ C) ದ್ವಂದ್ವ D) ದ್ವಿಗು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ವಿಗ್ರಹ 'ಮೂರು ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳವನು' (ಶಿವ) — ಮೂರನೇ ಅರ್ಥ ಪ್ರಧಾನವಾಗುವುದರಿಂದ ಬಹುವ್ರೀಹಿ ಸಮಾಸ.

◆ ತತ್ವಮ, ತದ್ಭವ ಮತ್ತು ದೇಶ್ಯ ಪದಗಳು — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 131: ತತ್ವಮ ಪದ ಎಂದರೆ ಏನು?

- A) ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಸ್ವಂತ ಪದ B) ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಪದ C) ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಪದ D) ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬದಲಾದ ಪದ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಪದಕ್ಕೆ ತತ್ವಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 132: 'ವಿದ್ಯಾ' ಎಂಬ ಪದವು ಯಾವ ವಿಧಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ B) ತದ್ಭವ C) ದೇಶ್ಯ D) ತತ್ವಮ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D **ವಿವರಣೆ:** 'ವಿದ್ಯಾ' ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ತತ್ವಮ ಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 133: 'ಧರ್ಮ' ಎಂಬ ಪದವು ಯಾವ ವಿಧಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ತತ್ವಮ B) ದೇಶ್ಯ C) ಗ್ರಾಮ್ಯ D) ತದ್ಭವ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** 'ಧರ್ಮ' ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ತತ್ವಮ ಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 134: ತದ್ಭವ ಪದ ಎಂದರೆ ಏನು?

- A) ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪದ B) ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬದಲಾದ ರೂಪದ ಪದ C) ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಸ್ವಂತ ಪದ D) ಪರಭಾಷೆಯ ಪದ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತದ್ಭವ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 135: ದೇಶ್ಯ ಪದ ಎಂದರೆ ಏನು?

- A) ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದ ಪದ B) ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಪದ C) ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಸ್ವಂತ ಪದ D) ಹಿಂದಿಯಿಂದ ಬಂದ ಪದ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಸ್ವಂತ ಪದಗಳಿಗೆ ದೇಶ್ಯ ಪದಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 136: 'ಮನೆ' ಎಂಬ ಪದವು ಯಾವ ವಿಧಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ B) ತತ್ವಮ C) ತದ್ಭವ D) ದೇಶ್ಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D **ವಿವರಣೆ:** 'ಮನೆ' ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಸ್ವಂತ ಪದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶ್ಯ ಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 137: 'ಮರ' ಎಂಬ ಪದವು ಯಾವ ವಿಧಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ದೇಶ್ಯ B) ತದ್ಭವ C) ಸಂಕರ D) ತತ್ವಮ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** 'ಮರ' ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಸ್ವಂತ ಪದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶ್ಯ ಪದ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 138: 'ನೀರು' ಎಂಬ ಪದವು ಯಾವ ವಿಧಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ತದ್ಭವ B) ದೇಶ್ಯ C) ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ D) ತತ್ವಮ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** 'ನೀರು' ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಸ್ವಂತ ಪದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶ್ಯ ಪದ.

◆ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 144: 'ಸೂರ್ಯ'ನ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಯಾವುದು?

A) ಶಶಿ B) ವಾರಿ C) ತರು D) ರವಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಸೂರ್ಯನ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು: ರವಿ, ಭಾಸ್ಕರ, ಅದಿತ್ಯ, ದಿನಕರ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 145: 'ಚಂದ್ರ'ನ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಯಾವುದು?

A) ಶಶಿ B) ಜಲ C) ವೃಕ್ಷ D) ರವಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಚಂದ್ರನ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು: ಶಶಿ, ಸೋಮ, ನಿಶಾಕರ, ಚಂದ್ರಮ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 146: 'ನೀರು'ನ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಯಾವುದು?

A) ಅನಲ B) ಜಲ C) ತರು D) ಖಗ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ನೀರಿನ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು: ಜಲ, ಉದಕ, ತೋಯ, ವಾರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 147: 'ಮರ'ದ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಯಾವುದು?

A) ಪತ್ರ B) ಬೀಜ C) ವೃಕ್ಷ D) ಪುಷ್ಪ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಮರದ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು: ವೃಕ್ಷ, ತರು, ಪಾದಪ, ದ್ರುಮ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 148: 'ಹೂ'ವಿನ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಯಾವುದು?

A) ಕಾಯಿ B) ಗೆಣ್ಣು C) ದಳ D) ಪುಷ್ಪ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಹೂವಿನ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು: ಪುಷ್ಪ, ಕುಸುಮ, ಪ್ರಸೂನ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 149: 'ಕಣ್ಣು'ನ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಯಾವುದು?

A) ನೇತ್ರ B) ಓಷ್ಣ C) ಕರ್ಣ D) ನಾಸಿಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಕಣ್ಣಿನ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು: ನೇತ್ರ, ನಯನ, ಅಕ್ಷಿ, ಚಕ್ಷು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 150: 'ಮನೆ'ಯ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಯಾವುದು?

A) ಪಥ B) ಗೃಹ C) ಕ್ಷೇತ್ರ D) ವನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಮನೆಯ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು: ಗೃಹ, ನಿಲಯ, ಆಲಯ, ಸದನ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 151: 'ಆಕಾಶ'ದ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಯಾವುದು?

A) ಪರ್ವತ B) ಪೃಥ್ವಿ C) ಗಗನ D) ಸಾಗರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಆಕಾಶದ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು: ಗಗನ, ನಭ, ಅಂತರಿಕ್ಷ.

ಅಧ್ಯಾಯವಾರು MCQಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಉತ್ತರಗಳು

◆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 157: 'ಬೆಳಕು' ಪದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಕತ್ತಲು B) ನೆರಳು C) ಮಬ್ಬು D) ಇರುಳು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಬೆಳಕು × ಕತ್ತಲು — ವಿರುದ್ಧ ಅರ್ಥದ ಪದಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 158: 'ಸುಖ' ಪದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಅನಂದ B) ದುಃಖ C) ನೆಮ್ಮದಿ D) ಸಂತೋಷ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಸುಖ × ದುಃಖ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 159: 'ಜಯ' ಪದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಗೆಲುವು B) ವಿಜಯ C) ಅಪಜಯ D) ಸಾಧನೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಜಯ × ಅಪಜಯ (ಪರಾಜಯ).

ಪ್ರಶ್ನೆ 160: 'ಸತ್ಯ' ಪದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ನಿಜ B) ವಾಸ್ತವ C) ಯಥಾರ್ಥ D) ಅಸತ್ಯ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಸತ್ಯ × ಅಸತ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 161: 'ಧರ್ಮ' ಪದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಅಧರ್ಮ B) ಸದಾಚಾರ C) ಪುಣ್ಯ D) ನೀತಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಧರ್ಮ × ಅಧರ್ಮ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 162: 'ಮೇಲು' ಪದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಮೇಲೆ B) ಕೀಳು C) ಉನ್ನತ D) ಶ್ರೇಷ್ಠ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಮೇಲು × ಕೀಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 163: 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ' ಪದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಸ್ವರಾಜ್ಯ B) ಸ್ವೇಚ್ಛೆ C) ಪರಾಧೀನತೆ D) ಸ್ವಾಭಿಮಾನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ × ಪರಾಧೀನತೆ (ದಾಸ್ಯ).

◆ ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 164: 'ಕರ' ಎಂಬ ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದದ ಅರ್ಥ ಯಾವುದು?

- A) ಮರ B) ನೀರು C) ಬಿಂಕಿ D) ಕೈ

◆ ಗಾದೆಗಳು ಮತ್ತು ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 170: "ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ" — ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು B) ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು C) ಅರಸನಂತೆ ಬಾಳಬೇಕು D) ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ತಾನು ಮಾಡಿದ ಒಳ್ಳೆಯ-ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸದ ಫಲವನ್ನು ತಾನೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ನೀತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 171: "ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು" — ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಬೇಕು B) ಕೈ ತೊಳೆಯಬೇಕು C) ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದರೆ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ D) ಮೊಸರು ತಿನ್ನಬೇಕು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ದುಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 172: "ಅತ್ತೆಗೊಂದು ಕಾಲ ಸೊಸೆಗೊಂದು ಕಾಲ" — ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು B) ವಯಸ್ಸಾದವರು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು C) ಅತ್ತೆ-ಸೊಸೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಾರೆ D) ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D **ವಿವರಣೆ:** ಕಾಲಚಕ್ರ ಬದಲಾದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನೀತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 173: "ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ ಮೌನ ಬಂಗಾರ" — ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮೌನವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ B) ಬೆಳ್ಳಿ-ಬಂಗಾರ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು C) ಬಂಗಾರ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು D) ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಬೇಕು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಅನಗತ್ಯ ಮಾತಿಗಿಂತ ತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿರುವುದೇ ಉತ್ತಮ ಎಂಬ ಅರ್ಥ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 174: "ಅತಿಯಾದರೆ ಅಮೃತವೂ ವಿಷ" — ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಅಮೃತ ಕುಡಿಯಬಾರದು B) ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಅತಿಯಾದರೆ ಕೇಡುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ C) ವಿಷ ತಿನ್ನಬೇಕು D) ಔಷಧಿ ಸೇವಿಸಬಾರದು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆದರೂ ಮಿತಿ ಮೀರಿದರೆ ಹಾನಿಕರ ಎಂಬ ನೀತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 175: "ಹನಿ ಹನಿ ಸೇರಿದರೆ ಹಳ್ಳ" — ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಈಜಬಾರದು B) ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಹಳ್ಳ ತುಂಬುತ್ತದೆ C) ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸೇರಿ ದೊಡ್ಡ ಫಲ ನೀಡುತ್ತವೆ D) ನೀರು ಪೋಲು ಮಾಡಬಾರದು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ನಿರಂತರ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಅರ್ಥ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 176: "ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ" — ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದರೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ B) ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಬೇಕು C) ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು D) ದುಡಿಮೆಯೇ ದೈವ; ಕೆಲಸವೇ ಪೂಜೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D **ವಿವರಣೆ:** ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನ — ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ದುಡಿಮೆಯೇ ದೇವರ ಆರಾಧನೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಶ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 177: "ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು" — ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಿರುವವನೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾನೆ B) ಬೇಗನೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಬೇಕು C) ಹಣ ಉಳಿಸಬೇಕು D) ತಾಳೆಮರ ಬೆಳೆಸಬೇಕು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆ ವಹಿಸಿದವನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

◆ ಏಕಪದಗಳು — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 183: ಮಾತನಾಡದವನು — ಏಕಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಮಿತಭಾಷಿ B) ಸುಭಾಷಿ C) ಮೂಕ D) ವಾಚಾಳಿ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ಮಾತನಾಡಲಾರದವನಿಗೆ 'ಮೂಕ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 184: ಕಣ್ಣು ಕಾಣದವನು — ಏಕಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಅಂಗವಿಕಲ B) ಕಿವುಡ C) ಮೂಕ D) ಕುರುಡ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ಕಣ್ಣು ಕಾಣದವನಿಗೆ 'ಕುರುಡ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 185: ಬರೆಯುವವನು — ಏಕಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಲೇಖಕ B) ಪಾಠಕ C) ಶ್ರೋತೃ D) ಓದುಗ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಬರೆಯುವವನಿಗೆ 'ಲೇಖಕ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 186: ಕಲಿಸುವವನು — ಏಕಪದ ಯಾವುದು?

- A) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ B) ಶಿಕ್ಷಕ C) ಶಿಷ್ಯ D) ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸುವವನಿಗೆ 'ಶಿಕ್ಷಕ' (ಗುರು, ಅಧ್ಯಾಪಕ) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 187: ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವವನು — ಏಕಪದ ಯಾವುದು?

- A) ರೋಗಿ B) ಸೇವಕ C) ವೈದ್ಯ D) ಔಷಧಿಕಾರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C ವಿವರಣೆ: ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವವನಿಗೆ 'ವೈದ್ಯ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 188: ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವವನು — ಏಕಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಭಕ್ತ B) ಯತಿ C) ನಾಸ್ತಿಕ D) ಆಸ್ತಿಕ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D ವಿವರಣೆ: ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಂಬುವವನಿಗೆ 'ಆಸ್ತಿಕ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 189: ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದವನು — ಏಕಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಸರ್ವಜ್ಞ B) ವಿದ್ವಾಂಸ C) ಅಜ್ಞಾನಿ D) ಪಂಡಿತ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ 'ಸರ್ವಜ್ಞ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

◆ ಶುದ್ಧಲೇಖನ — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 190: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾಗುಣಿತದ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಅಶಿರ್ವಾದ B) ಅಶೀರ್ವಾದ C) ಅಶೀರವಾದ D) ಅಶಿರುವಾದ

ಅಧ್ಯಾಯವಾರು MCQಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಉತ್ತರಗಳು

◆ ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಶುದ್ಧಿ — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 196: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

- A) ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರು B) ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದಳು C) ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದವು D) ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D **ವಿವರಣೆ:** ಕರ್ತೃ 'ಅವನು' (ಪುಲ್ಲಿಂಗ, ಏಕವಚನ)ಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ 'ಹೋದನು' ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 197: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

- A) ನಾನು ಊಟ ಮಾಡಿದೆನು B) ನಾನು ಊಟ ಮಾಡಿದಳು C) ನಾನು ಊಟ ಮಾಡಿದರು D) ನಾನು ಊಟ ಮಾಡಿದನು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಕರ್ತೃ 'ನಾನು' (ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ)ಕ್ಕೆ 'ಮಾಡಿದೆನು' ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 198: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

- A) ಅವಳು ಬಂದನು B) ಅವಳು ಬಂದಳು C) ಅವಳು ಬಂದರು D) ಅವಳು ಬಂದಿತು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಕರ್ತೃ 'ಅವಳು' (ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ಏಕವಚನ)ಕ್ಕೆ 'ಬಂದಳು' ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 199: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

- A) ಅವರು ಬಂದಿತು B) ಅವರು ಬಂದನು C) ಅವರು ಬಂದರು D) ಅವರು ಬಂದಳು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಕರ್ತೃ 'ಅವರು' (ಬಹುವಚನ)ಕ್ಕೆ 'ಬಂದರು' ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 200: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

- A) ಮಕ್ಕಳು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು B) ಮಕ್ಕಳು ಆಟವಾಡುತ್ತಿತ್ತು C) ಮಕ್ಕಳು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ D) ಮಕ್ಕಳು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D **ವಿವರಣೆ:** ಕರ್ತೃ 'ಮಕ್ಕಳು' (ಬಹುವಚನ)ಕ್ಕೆ 'ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ' ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 201: ಕರ್ತೃ-ಕರ್ಮ-ಕ್ರಿಯಾಪದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

- A) ರಾಮ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದನು B) ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದನು ರಾಮ C) ತಿಂದನು ಹಣ್ಣನ್ನು ರಾಮ D) ರಾಮ ತಿಂದನು ಹಣ್ಣನ್ನು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯದ ಸಹಜ ಕ್ರಮ: ಕರ್ತೃ (ರಾಮ) - ಕರ್ಮ (ಹಣ್ಣನ್ನು) - ಕ್ರಿಯಾಪದ (ತಿಂದನು).

ಪ್ರಶ್ನೆ 202: 'ಕರ್ತೃ' ಎಂದರೆ ಯಾರು?

- A) ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲ ಅನುಭವಿಸುವವನು B) ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವನು C) ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೋಡುವವನು D) ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವವನು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಕರ್ತೃ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 203: 'ಕರ್ಮ' ಎಂದರೆ ಏನು?

- A) ಕ್ರಿಯೆಯ ಸ್ಥಳ B) ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವನು C) ಕ್ರಿಯೆ ಯಾರ/ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೋ ಅದು D) ಕ್ರಿಯೆಯ ಕಾಲ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲವು ಯಾರ/ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಕರ್ಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

◆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ — ಕವಿಗಳು, ಕೃತಿಗಳು, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು — ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 209: ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ ಯಾವುದು?

- A) ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ B) ಐಹೊಳೆ ಶಾಸನ C) ಬಾದಾಮಿ ಶಾಸನ D) ತಾಳಗುಂದ ಶಾಸನ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ (~450 CE) ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 210: ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ ಯಾವುದು?

- A) ಪಂಪಭಾರತ B) ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ C) ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ D) ಶಾಂತಿಪುರಾಣ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ (~850 CE, ಅಮೋಘವರ್ಷ/ನೃಪತುಂಗ) ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 211: ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ಕಾಲಮಾನ ಯಾವುದು?

- A) ~1200 CE B) ~450 CE C) ~850 CE D) ~941 CE

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಸುಮಾರು 850 CEಯಲ್ಲಿ (9ನೇ ಶತಮಾನ) ರಚನೆಯಾಯಿತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 212: ಕನ್ನಡದ 'ಆದಿಕವಿ' ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

- A) ಪೊನ್ನ B) ಹರಿಹರ C) ರನ್ನ D) ಪಂಪ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D **ವಿವರಣೆ:** ಪಂಪಭಾರತವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಪಂಪನನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಆದಿಕವಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 213: ಪಂಪಭಾರತದ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೇನು?

- A) ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ B) ಅಜಿತಪುರಾಣ C) ಶಾಂತಿಪುರಾಣ D) ಗದಾಯುದ್ಧ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A **ವಿವರಣೆ:** ಪಂಪನ ಪಂಪಭಾರತಕ್ಕೆ 'ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ' ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 214: 'ಗದಾಯುದ್ಧ' ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

- A) ಪೊನ್ನ B) ರನ್ನ C) ರಾಘವಾಂಕ D) ಪಂಪ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B **ವಿವರಣೆ:** 'ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ' ರನ್ನನು ಗದಾಯುದ್ಧ (ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ) ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದನು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 215: ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರ ಯಾವುದು?

- A) ಬಾದಾಮಿ B) ಹಂಪಿ C) ಕಲ್ಯಾಣ D) ಮೈಸೂರು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: C **ವಿವರಣೆ:** 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ (ಅನುಭವ ಮಂಟಪ) ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅರಳಿತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ 216: 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ' ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

- A) ತ್ಯಾಗರಾಜ B) ವಿಜಯದಾಸ C) ಕನಕದಾಸ D) ಪುರಂದರದಾಸ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: D **ವಿವರಣೆ:** ಪುರಂದರದಾಸರನ್ನು (1484-1564) ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

◆ ಮಾದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆ 1 — ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು 1-13

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?

A) 25 B) 9 C) 13 D) 33

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಟ-ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಅಕ್ಷರ ಯಾವುದು?

A) ಟ B) ಢ C) ಣ D) ನ

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: "ಅವನು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿದನು" — ಇಲ್ಲಿ 'ವೇಗವಾಗಿ' ಯಾವ ಪದಭೇದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

A) ನಾಮಪದ B) ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ C) ವಿಶೇಷಣ D) ಸರ್ವನಾಮ

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: "ಸುಂದರ ಹೂವು" — ಇಲ್ಲಿ 'ಸುಂದರ' ಯಾವ ಪದಭೇದ?

A) ವಿಶೇಷಣ B) ಕ್ರಿಯಾಪದ C) ಅವ್ಯಯ D) ನಾಮಪದ

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ ಸರ್ವನಾಮ ಯಾವುದು?

A) ನಾನು B) ಅವನು C) ನೀನು D) ಅದು

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: 'ಬೆಂಗಳೂರು' ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ನಾಮಪದ?

A) ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ B) ಜಾತಿವಾಚಕ C) ಗುಣವಾಚಕ D) ಭಾವವಾಚಕ

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದವಿರುವ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

A) ಅವನು ಓಡಿದನು B) ಅವಳು ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದಳು C) ಮಗು ನಕ್ಕಿತು D) ಹೂವು ಅರಳಿತು

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: "ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿದೆ" — ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿದೆ?

A) ಭೂತಕಾಲ B) ವರ್ತಮಾನಕಾಲ C) ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ D) ವಿದ್ಯರ್ಥಕ

ಪ್ರಶ್ನೆ 9: 'ತಾಯಿ' ಪದ ಯಾವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

A) ಪುಲ್ಲಿಂಗ B) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ C) ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ D) ಉಭಯಲಿಂಗ

ಪ್ರಶ್ನೆ 10: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುವಚನ ರೂಪ ಯಾವುದು?

A) ಮರ B) ಮರಗಳು C) ಮರದ D) ಮರಕ್ಕೆ

ಪ್ರಶ್ನೆ 11: 'ರಾಮನನ್ನು' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ?

A) ಪ್ರಥಮಾ B) ದ್ವಿತೀಯಾ C) ತೃತೀಯಾ D) ಚತುರ್ಥಿ

◆ ಮಾದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆ 1 — ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು 14-25

ಪ್ರಶ್ನೆ 14: 'ದೇವೇಂದ್ರ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಧಿ ನಡೆದಿದೆ?

A) ಸರ್ವಾಂವೇಷಣೆ B) ಗುಣ C) ವೃದ್ಧಿ D) ಯಣ್

ಪ್ರಶ್ನೆ 15: 'ಸ್ವಾಗತ' ಪದದ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಯಾವುದು?

A) ಸು + ಆಗತ B) ಸ್ವಾ + ಗತ C) ಸ + ವಾಗತ D) ಸು + ಗತ

ಪ್ರಶ್ನೆ 16: 'ರಾಜಪುತ್ರ' ಯಾವ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ?

A) ತತ್ಪರುಷ B) ಕರ್ಮಧಾರಯ C) ದ್ವಿಗು D) ದ್ವಂದ್ವ

ಪ್ರಶ್ನೆ 17: 'ನೀಲಮೇಘ' ಯಾವ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ?

A) ತತ್ಪರುಷ B) ಕರ್ಮಧಾರಯ C) ಬಹುವ್ರೀಹಿ D) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ

ಪ್ರಶ್ನೆ 18: 'ತ್ರಿಭುವನ' ಯಾವ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ?

A) ದ್ವಿಗು B) ದ್ವಂದ್ವ C) ತತ್ಪರುಷ D) ಕರ್ಮಧಾರಯ

ಪ್ರಶ್ನೆ 19: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶ್ಯ ಪದ ಯಾವುದು?

A) ವಿದ್ಯಾ B) ಧರ್ಮ C) ಮನೆ D) ಪುಸ್ತಕ

ಪ್ರಶ್ನೆ 20: 'ಧರ್ಮ' ಪದ ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

A) ತತ್ಸಮ B) ತದ್ಭವ C) ದೇಶ್ಯ D) ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ

ಪ್ರಶ್ನೆ 21: 'ಸೂರ್ಯ' ಪದದ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಯಾವುದು?

A) ಚಂದ್ರ B) ರವಿ C) ನಕ್ಷತ್ರ D) ತಾರೆ

ಪ್ರಶ್ನೆ 22: 'ಸುಖ' ಪದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಯಾವುದು?

A) ದುಃಖ B) ಸಂತೋಷ C) ಆನಂದ D) ನೆಮ್ಮದಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ 23: ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ ಯಾವುದು?

A) ಹಲಿಹಿ ಶಾಸನ B) ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ C) ಪಂಪಭಾರತ D) ಗದಾಯುದ್ಧ

ಪ್ರಶ್ನೆ 24: 'ಅಧಿಕವಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಯಾರು?

A) ರನ್ನ B) ಪಂಪ C) ಪೊನ್ನ D) ಹರಿಹರ

◆ ಮಾದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆ 1 — ಉತ್ತರ ಕೀಲು (ಪ್ರಶ್ನೆ 1-25)

ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ	ವಿವರಣೆ
1	A) 25	5 ವರ್ಗಗಳು × 5 ಅಕ್ಷರಗಳು = 25 ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು.
2	D) ನ	ಟ, ಠ, ಡ, ಢ, ಣ — ಟ-ವರ್ಗ; 'ನ' ತ-ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.
3	B) ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ	'ವೇಗವಾಗಿ' ಕ್ರಿಯಾಪದ 'ಓಡಿದನು'ವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುತ್ತದೆ.
4	A) ವಿಶೇಷಣ	'ಸುಂದರ' ನಾಮಪದ 'ಹೂವು'ವಿನ ಗುಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
5	C) ನೀನು	ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ: ನೀನು/ನೀವು; ಉತ್ತಮ: ನಾನು/ನಾವು; ಪ್ರಥಮ: ಅವನು/ಅವಳು/ಅದು.
6	A) ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ	ಬೆಂಗಳೂರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರು.
7	B) ಅವಳು ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದಳು	ಕರ್ಮಪದ 'ಪುಸ್ತಕ' ಇರುವುದರಿಂದ ಸಕರ್ಮಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ.
8	B) ವರ್ತಮಾನಕಾಲ	'ಬರುತ್ತಿದೆ' — ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಯೆ.
9	B) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ	'ತಾಯಿ' ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
10	B) ಮರಗಳು	'ಗಳು' ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ.
11	B) ದ್ವಿತೀಯಾ	ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ಅನ್ನು'.
12	C) ಗೆ	ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಗೆ/ಕ್ಕೆ (ರಾಮನಿಗೆ).
13	A) ದೇವ + ಆಲಯ	ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ: ಅ + ಆ = ಆ.
14	B) ಗುಣ	ದೇವ + ಇಂದ್ರ = ದೇವೇಂದ್ರ; ಅ + ಇ = ಏ (ಗುಣ ಸಂಧಿ).
15	A) ಸು + ಆಗತ	ಯಣ್ ಸಂಧಿ: ಉ + ಆ = ವಾ (ಸ್ವಾಗತ).
16	A) ತತ್ಪರುಷ	ರಾಜನ ಪುತ್ರ — ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.
17	B) ಕರ್ಮಧಾರಯ	ನೀಲವಾದ ಮೇಘ — ವಿಶೇಷಣ + ವಿಶೇಷ್ಯ.
18	A) ದ್ವಿಗು	ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ — ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಮೊದಲು.
19	C) ಮನೆ	ಮನೆ, ಮರ, ನೀರು — ನೆಲದ (ದೇಶ್ಯ) ಪದಗಳು.
20	A) ತತ್ಸಮ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಪದ.
21	B) ರವಿ	ರವಿ, ಭಾಸ್ಕರ, ಆದಿತ್ಯ — ಸೂರ್ಯನ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು.
22	A) ದುಃಖ	ಸುಖ × ದುಃಖ — ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಜೋಡಿ.
23	A) ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ	ಸುಮಾರು 450 CE — ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ.
24	B) ಪಂಪ	ಪಂಪಭಾರತ (ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ) ಕರ್ತೃ — ಆದಿಕವಿ.
25	B) ಕುವೆಂಪು	1967ರಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ' ಕೃತಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ.

◆ ಮಾದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆ 2 — ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು 1-13

ಪ್ರಶ್ನೆ 1: 'ಇತ್ಯಾದಿ' ಪದದ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ ಯಾವುದು?

- A) ಇತಿ + ಆದಿ B) ಇತ್ಯಾ + ದಿ C) ಇತಿ + ಯಾದಿ D) ಇತ್ಯ + ಆದಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ 2: 'ಮಹೌಷಧ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಧಿ ನಡೆದಿದೆ?

- A) ಗುಣ B) ವೃದ್ಧಿ C) ಯಣ್ D) ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ

ಪ್ರಶ್ನೆ 3: 'ಮಳೆಯಲ್ಲಿ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಧಿ ನಡೆದಿದೆ?

- A) ಲೋಪಸಂಧಿ B) ಆಗಮಸಂಧಿ C) ಗುಣಸಂಧಿ D) ಯಣ್ಸಂಧಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ 4: 'ಚತುರ್ಭುಜ' ಯಾವ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ?

- A) ದ್ವಿಗು B) ಬಹುವ್ರೀಹಿ C) ದ್ವಂದ್ವ D) ತತ್ಪುರುಷ

ಪ್ರಶ್ನೆ 5: 'ಪ್ರತಿದಿನ' ಯಾವ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ?

- A) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ B) ದ್ವಂದ್ವ C) ಕರ್ಮಧಾರಯ D) ತತ್ಪುರುಷ

ಪ್ರಶ್ನೆ 6: 'ಮನೆಯಲ್ಲಿ' ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ?

- A) ಷಷ್ಠಿ B) ಸಪ್ತಮಿ C) ಪಂಚಮಿ D) ಚತುರ್ಥಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ 7: ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಯಾವುದು?

- A) ಗೆ B) ಅನ್ನು C) ಇಂದ D) ಅ

ಪ್ರಶ್ನೆ 8: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ ಸರ್ವನಾಮ ಯಾವುದು?

- A) ಅವನು B) ನೀನು C) ನಾನು D) ಅದು

ಪ್ರಶ್ನೆ 9: 'ಪುಸ್ತಕ' ಪದ ಯಾವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ಪುಲ್ಲಿಂಗ B) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ C) ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ D) ಉಭಯಲಿಂಗ

ಪ್ರಶ್ನೆ 10: "ಅವಳು ಹಾಡು ಹಾಡಿದಳು" — 'ಹಾಡಿದಳು' ಯಾವ ಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದ?

- A) ವರ್ತಮಾನಕಾಲ B) ಭೂತಕಾಲ C) ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ D) ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ

ಪ್ರಶ್ನೆ 11: 'ಮತ್ತು' ಪದ ಯಾವ ಪದಭೇದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) ಅವ್ಯಯ B) ನಾಮಪದ C) ಕ್ರಿಯಾಪದ D) ವಿಶೇಷಣ

◆ ಮಾದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆ 2 — ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು 14-25

ಪ್ರಶ್ನೆ 14: 'ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳುಳ್ಳವನು' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಏಕಪದ ಯಾವುದು?

- A) ದಶಕಂಠ B) ಚತುರ್ಮುಖ C) ತ್ರಿನೇತ್ರ D) ಏಕದಂತ

ಪ್ರಶ್ನೆ 15: 'ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು' ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವೇನು?

- A) ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ B) ಕೈಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡಬೇಕು C) ಮೊಸರು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು D) ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಬಾರದು

ಪ್ರಶ್ನೆ 16: 'ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ ಮೌನ ಬಂಗಾರ' — ಈ ಗಾದೆಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನು?

- A) ಮೌನವಾಗಿರುವುದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ B) ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯದ್ದು C) ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಬೇಕು D) ಬಂಗಾರ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಪ್ರಶ್ನೆ 17: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾಗುಣಿತದ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ವಿದ್ಯಾಲಯ B) ವಿದ್ಯಾಲಯಾ C) ವಿದ್ಯಲಯ D) ವಿದ್ಯಾಲೈಯ

ಪ್ರಶ್ನೆ 18: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಅಭ್ಯಾಸ B) ಅಭ್ಯಾಸಾ C) ಅಭ್ಯಸ D) ಅಭ್ಯಾಸ್

ಪ್ರಶ್ನೆ 19: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

- A) ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು B) ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದಳು C) ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು D) ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು

ಪ್ರಶ್ನೆ 20: ಸರಿಯಾದ ಪದಕ್ರಮವಿರುವ ವಾಕ್ಯ ಯಾವುದು?

- A) ರಾಮ ಹೆಣ್ಣು ತಿಂದನು B) ಹೆಣ್ಣು ರಾಮ ತಿಂದನು C) ತಿಂದನು ರಾಮ ಹೆಣ್ಣು D) ರಾಮ ತಿಂದನು ಹೆಣ್ಣು

ಪ್ರಶ್ನೆ 21: 'ಗದಾಯುದ್ಧ' ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

- A) ಪಂಪ B) ರನ್ನ C) ಪೊನ್ನ D) ಹರಿಹರ

ಪ್ರಶ್ನೆ 22: ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಯಾವ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ?

- A) 10ನೇ ಶತಮಾನ B) 12ನೇ ಶತಮಾನ C) 15ನೇ ಶತಮಾನ D) 8ನೇ ಶತಮಾನ

ಪ್ರಶ್ನೆ 23: 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವರು ಯಾರು?

- A) ಕನಕದಾಸ B) ಪುರಂದರದಾಸ C) ತ್ಯಾಗರಾಜ D) ವಿಜಯದಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 24: 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ' ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

- A) ಕುವೆಂಪು B) ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ C) ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ D) ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

◆ ಮಾದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆ 2 — ಉತ್ತರ ಕೀಲು (ಪ್ರಶ್ನೆ 1-25)

ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ	ವಿವರಣೆ
1	A) ಇತಿ + ಆದಿ	ಯಣ್ ಸಂಧಿ: ಇ + ಆ = ಯಾ (ಇತ್ಯಾದಿ).
2	B) ವೃದ್ಧಿ	ಮಹಾ + ಔಷಧ = ಮಹೌಷಧ; ಆ + ಔ = ಔ.
3	B) ಆಗಮಸಂಧಿ	ಮಳೆ + ಅಲ್ಲಿ = ಮಳೆಯಲ್ಲಿ; 'ಯ್' ಅಕ್ಷರ ಆಗಮವಾಗಿದೆ.
4	B) ಬಹುವ್ರೀಹಿ	ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನು — ಮೂರನೇ ಅರ್ಧ ಪ್ರಧಾನ.
5	A) ಅವ್ಯಯೀಭಾವ	ದಿನ ದಿನವೂ — ಅವ್ಯಯ ಪದ ಮೊದಲು ಬಂದಿದೆ.
6	B) ಸಪ್ತಮಿ	ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ಅಲ್ಲಿ'.
7	C) ಇಂದ	ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಇಂದ (ರಾಮನಿಂದ).
8	C) ನಾನು	ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ: ನಾನು/ನಾವು.
9	C) ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ	ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ.
10	B) ಭೂತಕಾಲ	'ಹಾಡಿದಳು' — ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದ ಕ್ರಿಯೆ.
11	A) ಅವ್ಯಯ	'ಮತ್ತು' — ರೂಪ ಬದಲಾಗದ ಅವ್ಯಯ ಪದ.
12	A) ಸಮಯ, ಪಾದ	'ಕಾಲ' — ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಎರಡು ಅರ್ಥ.
13	B) ಮೂಕ	ಮಾತನಾಡಲಾರದವನು = ಮೂಕ.
14	B) ಚತುರ್ಮುಖ	ಚತುರ್ (ನಾಲ್ಕು) + ಮುಖ — ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಅನ್ವಯ.
15	A) ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಫಲ	ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ (ದುಡಿದರೆ) ಬಾಯಿ ಮೊಸರು (ಫಲ).
16	A) ಮೌನವಾಗಿರುವುದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ	ಅನಗತ್ಯ ಮಾತಿಗಿಂತ ಮೌನವೇ ಬೆಲೆಬಾಳುವಂಥದ್ದು.
17	A) ವಿದ್ಯಾಲಯ	ಇತರ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ/ತಪ್ಪು ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ.
18	A) ಅಭ್ಯಾಸ	ಸರಿಯಾದ ಕಾಗುಣಿತ: ಅ-ಭ್-ಯಾ-ಸ.
19	A) ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು	ಕರ್ತೃ-ಕ್ರಿಯಾಪದದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ, ವಚನ, ಪುರುಷ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ.
20	A) ರಾಮ ಹಣ್ಣು ತಿಂದನು	ಕರ್ತೃ + ಕರ್ಮ + ಕ್ರಿಯಾಪದ — ಸರಿಯಾದ ಪದಕ್ರಮ.
21	B) ರನ್ನ	ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ರನ್ನನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿ ಗದಾಯುದ್ಧ.
22	B) 12ನೇ ಶತಮಾನ	ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಾಲ.
23	B) ಪುರಂದರದಾಸ	ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖರು (1484-1564).
24	B) ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ	ತಾತ್ವಿಕ ಕಗ್ಗ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇರುಕೃತಿ.
25	C) ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ	ಕನ್ನಡದ 8ನೇ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ.

◆ ತ್ವರಿತ ಪುನರಾವರ್ತನೆ — ಸಂಧಿ (Sandhi) ಚಾರ್ಟ್

ಸಂಧಿ ಪ್ರಕಾರ	ನಿಯಮ	ಉದಾಹರಣೆ
ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ	ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸ್ವರಗಳು ಸೇರಿ ದೀರ್ಘವಾಗುವುದು	ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ; ವಿದ್ಯಾ + ಆಲಯ = ವಿದ್ಯಾಲಯ
ಗುಣ	ಅ/ಆ + ಇ/ಈ = ಏ; ಅ/ಆ + ಉ/ಊ = ಓ	ದೇವ + ಇಂದ್ರ = ದೇವೇಂದ್ರ; ಮಹಾ + ಈಶ = ಮಹೇಶ
ವೃದ್ಧಿ	ಅ/ಆ + ಏ/ಐ = ಐ; ಅ/ಆ + ಓ/ಔ = ಔ	ಮಹಾ + ಔಷಧ = ಮಹೌಷಧ; ಏಕ + ಏಕ = ಏಕೈಕ
ಯಣ್	ಇ/ಈ + ಸ್ವರ = ಯ್; ಉ/ಊ + ಸ್ವರ = ವ್	ಇತಿ + ಆದಿ = ಇತ್ಯಾದಿ; ಸು + ಆಗತ = ಸ್ವಾಗತ
ಲೋಪಸಂಧಿ	ಸೇರುವಾಗ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಲೋಪವಾಗುವುದು	ಅವನು + ಅಲ್ಲಿ = ಅವನಲ್ಲಿ ('ಉ' ಲೋಪ)
ಆಗಮಸಂಧಿ	ಸೇರುವಾಗ ಹೊಸ ಅಕ್ಷರ ಬರುವುದು	ಮಳೆ + ಅಲ್ಲಿ = ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ('ಯ್' ಆಗಮ); ಹೂ + ಇಂದ = ಹೂವಿಂದ ('ವ್' ಆಗಮ)

ನೆನಪಿಡಿ

ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ (Viccheda)

ಸೇರಿದ ಪದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದೇ ಸಂಧಿ ವಿಚ್ಛೇದ. ಉದಾಹರಣೆ: ದೇವಾಲಯ = ದೇವ + ಆಲಯ; ಸ್ವಾಗತ = ಸು + ಆಗತ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ಗೊಂದಲದ ಜೋಡಿಗಳು

- 'ದೇವೇಂದ್ರ' ಗುಣ ಸಂಧಿ (ಅ + ಇ = ಏ); 'ದೇವಾಲಯ' ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ (ಅ + ಆ = ಆ) — ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.
- 'ಮಹೇಶ' = ಮಹಾ + ಈಶ (ಗುಣ); 'ಮಹೌಷಧ' = ಮಹಾ + ಔಷಧ (ವೃದ್ಧಿ) — ಎರಡನೇ ಪದದ ಮೊದಲ ಸ್ವರವೇ ನಿರ್ಣಾಯಕ.
- ಆಗಮಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಕ್ಷರ (ಯ್/ವ್) ಬರುತ್ತದೆ; ಲೋಪಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರವೊಂದು ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

⚠ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು

'ಸ್ವಾಗತ'ವನ್ನು ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬೇಡಿ — ಇದು ಸು + ಆಗತ (ಉ + ಆ = ವಾ) ಆದ್ದರಿಂದ ಯಣ್ ಸಂಧಿ.

◆ ತ್ವರಿತ ಪುನರಾವರ್ತನೆ — ಸಮಾಸ (Samasa) ಚಾರ್ಟ್

ಸಮಾಸ ಪ್ರಕಾರ	ಲಕ್ಷಣ	ಉದಾಹರಣೆ (ವಿಗ್ರಹ)
ತತ್ಪುರುಷ	ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ	ರಾಜಪುತ್ರ (ರಾಜನ ಪುತ್ರ)
ಕರ್ಮಧಾರಯ	ವಿಶೇಷಣ + ವಿಶೇಷ್ಯ ಸೇರಿಕೆ	ನೀಲಮೇಘ (ನೀಲವಾದ ಮೇಘ)
ದ್ವಿಗು	ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಪದ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ	ತ್ರಿಭುವನ (ಮೂರು ಭುವನಗಳ ಸಮೂಹ)
ಬಹುವ್ರೀಹಿ	ಎರಡೂ ಪದಗಳಿಗಿಂತ ಮೂರನೇ ಅರ್ಥ ಪ್ರಧಾನ	ಚತುರ್ಭುಜ (ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನು)
ದ್ವಂದ್ವ	ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಸಮಾನ ಪ್ರಧಾನ	ರಾಮಕೃಷ್ಣರು (ರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ)
ಅವ್ಯಯೀಭಾವ	ಅವ್ಯಯ ಪದ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ	ಪ್ರತಿದಿನ (ದಿನ ದಿನವೂ)

ನೆನಪಿಡಿ

ಸಮಾಸಪದ ಮತ್ತು ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ

ಸೇರಿ ಬಂದ ಪದವೇ ಸಮಾಸಪದ (ಉದಾ: ರಾಜಪುತ್ರ); ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದ ವಾಕ್ಯವೇ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ (ಉದಾ: ರಾಜನ ಪುತ್ರ).

◆ ಸಂಧಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಸ — ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಅಂಶ	ಸಂಧಿ	ಸಮಾಸ
ಅರ್ಥ	ಅಕ್ಷರಗಳು ಸೇರುವಾಗಿನ ಧ್ವನಿ ಬದಲಾವಣೆ	ಎರಡು ಪದಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದಾಗುವುದು
ಉದಾಹರಣೆ	ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ	ರಾಜನ ಪುತ್ರ = ರಾಜಪುತ್ರ
ಗಮನ	ಅಕ್ಷರ ಮಟ್ಟದ ಬದಲಾವಣೆ	ಪದ ಮಟ್ಟದ ಸೇರಿಕೆ

ಪರೀಕ್ಷಾ ಗಮನ

ತ್ವರಿತ ಗುರುತಿಸುವ ಸೂತ್ರ

- ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ 'ಅ/ನ/ಗೆ' ವಿಭಕ್ತಿ ಕಂಡರೆ → ತತ್ಪುರುಷ.
- ಮೊದಲ ಪದ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರೆ → ದ್ವಿಗು; 'ಮತ್ತು' ಬರುವಂತಿದ್ದರೆ → ದ್ವಂದ್ವ.
- 'ಉಳ್ಳವನು/ಉಳ್ಳವಳು' ಅರ್ಥ ಬಂದರೆ → ಬಹುವ್ರೀಹಿ.

◆ ತ್ವರಿತ ಪುನರಾವರ್ತನೆ — ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

ವಿಭಕ್ತಿ	ಪ್ರತ್ಯಯ	ಉದಾಹರಣೆ
ಪ್ರಥಮಾ	ಪ್ರತ್ಯಯವಿಲ್ಲ	ರಾಮನು
ದ್ವಿತೀಯಾ	ಅನ್ನು	ರಾಮನನ್ನು
ತೃತೀಯಾ	ಇಂದ	ರಾಮನಿಂದ
ಚತುರ್ಥಿ	ಗೆ / ಕೆ	ರಾಮನಿಗೆ
ಪಂಚಮಿ	ಇಂದ / ದೆಸೆಯಿಂದ	ಮನೆಯಿಂದ
ಷಷ್ಠಿ	ಅ	ರಾಮನ (ಮನೆ)
ಸಪ್ತಮಿ	ಅಲ್ಲಿ	ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಸಂಭೋಧನಾ ಪ್ರಥಮಾ	ಏ / ಓ	ರಾಮನೇ!

⚠ ಗಮನಿಸಿ

ತೃತೀಯಾ ಮತ್ತು ಪಂಚಮಿ ಎರಡರಲ್ಲೂ 'ಇಂದ' ಬರುತ್ತದೆ — ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥದಿಂದ ಗುರುತಿಸಿ (ತೃತೀಯಾ: ಕರ್ತೃ/ಸಾಧನ; ಪಂಚಮಿ: ದೂರ/ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆ).

◆ ಲಿಂಗ, ವಚನ, ಪುರುಷ — ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ

ವಿಭಾಗ	ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಉದಾಹರಣೆ
ಲಿಂಗ	ಪುಲ್ಲಿಂಗ, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ	ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಪುಸ್ತಕ
ವಚನ	ಏಕವಚನ, ಬಹುವಚನ	ಮರ, ಮರಗಳು
ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ	ಮಾತನಾಡುವವನು	ನಾನು, ನಾವು
ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ	ಕೇಳುವವನು	ನೀನು, ನೀವು
ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ	ಇತರರು	ಅವನು, ಅವಳು, ಅದು

ಸೂತ್ರ

ವಾಕ್ಯಶುದ್ಧಿಯ ಕೀಲಿ

ಕರ್ತೃ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಪದದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ + ವಚನ + ಪುರುಷ ಮೂರೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಉದಾ: 'ಅವನು ಹೋದನು' ಸರಿ; 'ಅವನು ಹೋದಳು' ತಪ್ಪು.

◆ ಶಬ್ದಸಂಪತ್ತು — ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು (12 ಪ್ರಮುಖ)

ಸೂರ್ಯ	ರವಿ, ಭಾಸ್ಕರ, ಆದಿತ್ಯ, ದಿನಕರ
ಚಂದ್ರ	ಶಶಿ, ಸೋಮ, ಹಿಮಾಂಶು, ಚಂದ್ರಮ
ನೀರು	ಜಲ, ತೋಯ, ವಾರಿ, ಉದಕ
ಕಣ್ಣು	ನೇತ್ರ, ಅಕ್ಷಿ, ಚಕ್ಷು, ಲೋಚನ
ಕಮಲ	ಪದ್ಮ, ಅರವಿಂದ, ನಳಿನ, ಪಂಕಜ
ಹೂವು	ಪುಷ್ಪ, ಕುಸುಮ, ಪ್ರಸೂನ
ಮರ	ವೃಕ್ಷ, ತರು, ದ್ರುಮ
ಬೆಂಕಿ	ಅಗ್ನಿ, ವಹ್ನಿ, ಪಾವಕ
ಭೂಮಿ	ಪೃಥ್ವಿ, ಧರತಿ, ವಸುಧಾ
ಆಕಾಶ	ಗಗನ, ಅಂಬರ, ನಭ
ಸಮುದ್ರ	ಸಾಗರ, ಅಬ್ಧಿ, ಜಲಧಿ
ಮನೆ	ಗೃಹ, ನಿಲಯ, ಸದನ

◆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು (12 ಪ್ರಮುಖ ಜೋಡಿಗಳು)

ಸುಖ × ದುಃಖ	ಬೆಳಕು × ಕತ್ತಲು
ಹಗಲು × ಇರುಳು	ಸತ್ಯ × ಅಸತ್ಯ
ಜಯ × ಪರಾಜಯ	ಆದಿ × ಅಂತ್ಯ
ಲಾಭ × ನಷ್ಟ	ಸ್ನೇಹ × ದ್ವೇಷ
ಧೈರ್ಯ × ಭಯ	ನ್ಯಾಯ × ಅನ್ಯಾಯ
ಸ್ವರ್ಗ × ನರಕ	ಜೀವನ × ಮರಣ

ನೆನಪಿಡಿ

ತತ್ಸಮ, ತದ್ಭವ, ದೇಶ್ಯ

ತತ್ಸಮ: ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ (ವಿದ್ಯಾ, ಧರ್ಮ). ತದ್ಭವ: ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬದಲಾದ ಪದ. ದೇಶ್ಯ: ನೆಲದ ಪದಗಳು (ಮನೆ, ಮರ, ನೀರು).

◆ ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಏಕಪದಗಳು

ಪದ	ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳು
ಕಾಲ	ಸಮಯ; ಪಾದ
ಕರ	ಕೈ; ತೆರಿಗೆ
ಅರ್ಥ	ಹಣ; ತಾತ್ಪರ್ಯ
ಮುಖ	ವದನ; ಆರಂಭ

ಪ್ರಮುಖ ಏಕಪದಗಳು

ಮೂಕ	ಮಾತನಾಡಲಾರದವನು
ಕಿವುಡ	ಕೇಳಲಾರದವನು
ಕುರುಡ	ಕಾಣಲಾರದವನು
ವನವಾಸಿ	ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವನು
ದಶಕಂಠ	ಹತ್ತು ಕಂಠಗಳುಳ್ಳವನು
ಚತುರ್ಮುಖ	ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳುಳ್ಳವನು
ನಿರ್ಭಯ	ಭಯವಿಲ್ಲದವನು
ಶಾಕಾಹಾರಿ	ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ತಿನ್ನುವವನು

◆ ಗಾದೆಗಳು — ಅರ್ಥಸಹಿತ (ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಮುಖ)

- ◆ ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ — ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು.
- ◆ ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು — ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ಅತ್ತೆಗೊಂದು ಕಾಲ ಸೊಸೆಗೊಂದು ಕಾಲ — ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ ಮೌನ ಬಂಗಾರ — ಅನಗತ್ಯ ಮಾತಿಗಿಂತ ಮೌನವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ.

ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಗಾದೆ ಮತ್ತು ನುಡಿಗಟ್ಟು

ಗಾದೆ: ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಭವ/ನೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತು. ನುಡಿಗಟ್ಟು: ವಿಶಿಷ್ಟ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವ ಪದಪುಂಜ; ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದಾಗ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ: 'ಅತ್ತೆಗೊಂದು ಕಾಲ ಸೊಸೆಗೊಂದು ಕಾಲ' — ಈ ಗಾದೆಯ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥ ಯಾವುದು?

- A) ಅತ್ತೆ ಸೊಸೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಾರೆ B) ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ C) ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು D) ಸೊಸೆ ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: ಇಂದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ನಾಳೆ ಇರದಿರಬಹುದು ಎಂಬ ನೀತಿ.

◆ ಶುದ್ಧಲೇಖನ — ತ್ವರಿತ ಉಲ್ಲೇಖ ಕೋಷ್ಟಕ

ತಪ್ಪು ರೂಪ	ಸರಿಯಾದ ರೂಪ	ತಪ್ಪು ರೂಪ	ಸರಿಯಾದ ರೂಪ
ವಿದ್ಯಾಲಯಾ	ವಿದ್ಯಾಲಯ	ಆಶೀರ್ವಾದ	ಆಶೀರ್ವಾದ
ಸ್ವಾಗತಾ	ಸ್ವಾಗತ	ಪರಿಕ್ಷೆ	ಪರೀಕ್ಷೆ
ಶಿಕ್ಷಣಾ	ಶಿಕ್ಷಣ	ಅಭ್ಯಾಸಾ	ಅಭ್ಯಾಸ
ದೇವಾಲಯಾ	ದೇವಾಲಯ	ಪುಸ್ತಕಾ	ಪುಸ್ತಕ
ಮಹೇಶಾ	ಮಹೇಶ	ಇತ್ಯಾದೀ	ಇತ್ಯಾದಿ

ನಿಯಮ

ಒತ್ತಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಸ್ವರಚಿಹ್ನೆಗಳು

- ಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯ ದೀರ್ಘಸ್ವರ (ಃ) ಬರಬಾರದು: 'ವಿದ್ಯಾಲಯ' ಸರಿ, 'ವಿದ್ಯಾಲಯಾ' ತಪ್ಪು.
- ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅಕ್ಷರಕ್ರಮ ಇರಲಿ: 'ಪರೀಕ್ಷೆ' (ಕ್ಷ), 'ಆಶೀರ್ವಾದ' (ವಾ) — ಅಕ್ಷರ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬಾರದು.
- ದೀರ್ಘ-ಹ್ರಸ್ವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅರ್ಥ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು — ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಬರೆಯಿರಿ.

⚠ ಪರೀಕ್ಷಾ ಜಾಣ್ಮೆ

ಕಾಗುಣಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೂ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರ-ಅಕ್ಷರವಾಗಿ ಓದಿ ಹೋಲಿಸಿ; ಮೊದಲ ನೋಟಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವ ಪದದಲ್ಲೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತಪ್ಪು ಇರಬಹುದು.

ಅಭ್ಯಾಸ: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಪರಿಕ್ಷೆ B) ಪರೀಕ್ಷೆ C) ಪರಿಕಷಿಣಿ D) ಪರೀಕ್ಷೇ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: B ವಿವರಣೆ: 'ಕ್ಷ' ಒತ್ತಕ್ಷರ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ 'ಈ' — ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದೇ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಅಭ್ಯಾಸ: ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದ ಪದ ಯಾವುದು?

- A) ಆಶೀರ್ವಾದ B) ಆಶಿರ್ವಾದ C) ಆಶೀರ್ವಾದಾ D) ಆಶಿರ್ವಾದಾ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: A ವಿವರಣೆ: 'ವಾ' ಒತ್ತಕ್ಷರ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ 'ಈ' — ಆಶೀರ್ವಾದ ಎಂದೇ ಬರೆಯಬೇಕು.

◆ ವಾಕ್ಯಶುದ್ಧಿ — ತ್ವರಿತ ನಿಯಮಗಳು

ನಿಯಮ 1

ಕರ್ತೃ-ಕ್ರಿಯಾಪದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ಕರ್ತೃವಿನ ಲಿಂಗ, ವಚನ, ಪುರುಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಬದಲಾಗಬೇಕು.

ಸರಿ: ಅವನು ಹೋದನು; ಅವಳು ಹೋದಳು; ಅವರು ಹೋದರು

ತಪ್ಪು: ಅವನು ಹೋದಳು; ಅವರು ಹೋದನು

ನಿಯಮ 2

ಪದಕ್ರಮ

ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯಕ್ರಮ: ಕರ್ತೃ + ಕರ್ಮ + ಕ್ರಿಯಾಪದ.

ಸರಿ: ರಾಮ ಹಣ್ಣು ತಿಂದನು

ತಪ್ಪು: ತಿಂದನು ರಾಮ ಹಣ್ಣು

ನೆನಪಿಡಿ

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಸರಿಯಾದ ಬಳಕೆ

'ಗೆ' ಬದಲು 'ಅನ್ನು', 'ಇಂದ' ಬದಲು 'ಅಲ್ಲಿ' ಬರಬಾರದು. ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯಯ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ: ರಾಮನಿಗೆ (ಗೆ), ರಾಮನನ್ನು (ಅನ್ನು), ಮನೆಯಲ್ಲಿ (ಅಲ್ಲಿ).

◆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ — ಕನ್ನಡದ 8 ಸಾಹಿತಿಗಳು

ಕ್ರಮ	ಸಾಹಿತಿ	ವರ್ಷ	ಕೃತಿ
1	ಕುವೆಂಪು	1967	ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ
2	ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ	1973	ನಾಕುತಂತಿ
3	ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	1977	ಮೂಕಜ್ಜಿಯ ಕನಸುಗಳು
4	ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	1978	ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ
5	ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ	1990	ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮಿ
6	ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	1994	—
7	ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್	1998	—
8	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ	2010	—

◆ ಸಾಹಿತ್ಯ — ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು (ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ)

ಕವಿ / ಸಾಹಿತಿ	ಬಿರುದು / ಸಂಗತಿ	ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು
ಪಂಪ	ಆದಿಕವಿ (~941 CE)	ಪಂಪಭಾರತ (ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ)
ರನ್ನ	ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ	ಗದಾಯುದ್ಧ (ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ)
ಬಸವಣ್ಣ	ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ (12ನೇ ಶತಮಾನ)	ವಚನಗಳು; ಅನುಭವ ಮಂಟಪ
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ	ವಚನಕಾರ್ತಿ	ವಚನಗಳು
ಪುರಂದರದಾಸ	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ (1484-1564)	ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಕನಕದಾಸ	ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ	ನಳಚರಿತ್ರೆ, ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ
ಸರ್ವಜ್ಞ	—	ತ್ರಿಪದಿಗಳು
ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕ	ವೀರಶೈವ ಕವಿಗಳು	ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯಗಳು
ಕುವೆಂಪು	ವಿಶ್ವಮಾನವ ಸಂದೇಶ; ಜ್ಞಾನಪೀಠ (1967)	ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡ್ಡಿತಿ, ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು
ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ	—	ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ
ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	ಜ್ಞಾನಪೀಠ (1977)	ಚೋಮನ ದುಡಿ
ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್	ಜ್ಞಾನಪೀಠ (1998)	ತುಘಲಕ್, ಹಯವದನ

ನೆನಪಿಡಿ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳವಳಿಗಳು — ಕ್ರಮ

- ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ (12ನೇ ಶತಮಾನ): ಬಸವಣ್ಣ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ದೇವರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ.
- ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ: ಪುರಂದರದಾಸ, ಕನಕದಾಸ.
- ನವೋದಯ: ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು), ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ.
- ಹೆಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ (~450 CE) — ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ; ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ (~850 CE) — ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿ.

◆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಿದ್ಧತಾ ಪರಿಶೀಲನಾಪಟ್ಟಿ

ವ್ಯಾಕರಣ

- ◆ ☐ ವರ್ಗೀಯ (25) ಮತ್ತು ಅವರ್ಗೀಯ (9) ವ್ಯಂಜನಗಳು
- ◆ ☐ ಪದಭೇದಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ
- ◆ ☐ ಲಿಂಗ, ವಚನ, ಪುರುಷ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ
- ◆ ☐ 8 ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು
- ◆ ☐ 6 ಸಂಧಿ ಪ್ರಕಾರಗಳು + ಉದಾಹರಣೆಗಳು
- ◆ ☐ 6 ಸಮಾಸ ಪ್ರಕಾರಗಳು + ವಿಗ್ರಹ
- ◆ ☐ ತತ್ಸಮ / ತದ್ಭವ / ದೇಶ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಶಬ್ದಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ

- ◆ ☐ 12+ ಪರ್ಯಾಯಪದ ಗುಂಪುಗಳು
- ◆ ☐ 12+ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಜೋಡಿಗಳು
- ◆ ☐ ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು, ಏಕಪದಗಳು
- ◆ ☐ 4+ ಗಾದೆಗಳು ಅರ್ಥಸಹಿತ
- ◆ ☐ ಶುದ್ಧಲೇಖನ — ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪುಗಳು
- ◆ ☐ ಜ್ಞಾನಪೀಠ 8 ಸಾಹಿತಿಗಳು (ಕ್ರಮ)
- ◆ ☐ ಕವಿ-ಕೃತಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳು

◆ ಕೊನೆಯ ನಿಮಿಷದ ಅಂಶಗಳು (1/2)

ಅತಿ ಮುಖ್ಯ

- ಸಂಧಿ: ದೇವಾಲಯ (ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ), ದೇವೇಂದ್ರ (ಗುಣ), ಮಹಾಷಧ (ವೃದ್ಧಿ), ಇತ್ಯಾದಿ (ಯಣ್), ಅವನಲ್ಲಿ (ಲೋಪ), ಮಳೆಯಲ್ಲಿ (ಆಗಮ).
- ಸಮಾಸ: ರಾಜಪುತ್ರ (ತತ್ಪುರುಷ), ನೀಲಮೇಘ (ಕರ್ಮಧಾರಯ), ತ್ರಿಭುವನ (ದ್ವಿಗು), ಚತುರ್ಭುಜ (ಬಹುವ್ರೀಹಿ), ರಾಮಕೃಷ್ಣರು (ದ್ವಂದ್ವ), ಪ್ರತಿದಿನ (ಅವ್ಯಯೇಭಾವ).
- ವಿಭಕ್ತಿ: ಅನ್ನು (ದ್ವಿತೀಯಾ), ಇಂದ (ತೃತೀಯಾ), ಗೆ (ಚತುರ್ಥಿ), ಅಲ್ಲಿ (ಸಪ್ತಮಿ).
- ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಕ್ರಮ: ಕುವೆಂಪು → ಬೇಂದ್ರೆ → ಕಾರಂತ → ಮಾಸ್ತಿ → ಗೋಕಾಕ → ಅನಂತಮೂರ್ತಿ → ಕಾರ್ನಾಡ್ → ಕಂಬಾರ.

⚠ ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾಲ್ ಸೂಚನೆ

ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಓದಿ; 'ಸರಿಯಾದದ್ದು' vs 'ತಪ್ಪಾದದ್ದು' ಎಂದು ಕೇಳಲಾಗಿದೆಯೇ ಗಮನಿಸಿ. ಕಾಗುಣಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಅಕ್ಷರವನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ.

◆ ಕೊನೆಯ ನಿಮಿಷದ ಅಂಶಗಳು (2/2)

ಸಾಹಿತ್ಯ

- ◆ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ (~450 CE) — ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ.
- ◆ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ (~850 CE) — ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿ.
- ◆ ಪಂಪ — ಆದಿಕವಿ; ರನ್ನ — ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ (ಗದಾಯುದ್ಧ).
- ◆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ — 12ನೇ ಶತಮಾನ (ಬಸವಣ್ಣ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ).
- ◆ ಪುರಂದರದಾಸ — ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ; ಕನಕದಾಸ — ನಳಚರಿತ್ರೆ.
- ◆ ಸರ್ವಜ್ಞ — ತ್ರಿಪದಿಗಳು; ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕ — ಷಟ್ಪದಿ.

ವ್ಯಾಕರಣ

- ◆ ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು 25; ಅವರ್ಗೀಯ 9; ಯೋಗವಾಹಗಳು 2 (ಅಂ, ಅಃ).
- ◆ ಪುರುಷ: ನಾನು/ನಾವು (ಉತ್ತಮ), ನೀನು/ನೀವು (ಮಧ್ಯಮ), ಅವನು/ಅವಳು/ಅದು (ಪ್ರಥಮ).
- ◆ ವಾಕ್ಯಕ್ರಮ: ಕರ್ತೃ + ಕರ್ಮ + ಕ್ರಿಯಾಪದ.
- ◆ ದೇಶ್ಯ ಪದಗಳು: ಮನೆ, ಮರ, ನೀರು; ತತ್ಸಮ: ವಿದ್ಯಾ, ಧರ್ಮ.
- ◆ ಗಾದೆ: 'ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ ಮೌನ ಬಂಗಾರ' — ಮೌನವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ.

ಪ್ರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ

ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯತ್ತ ದೃಢ ಹೆಜ್ಜೆ!

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರಮವೇ ನಿಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಬಲ. ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಾಂತವಾಗಿರಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಓದಿ, ಮೊದಲು ಸುಲಭ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ. ಒಂದು ತಪ್ಪು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಬಾರದು — ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಹೊಸ ಅವಕಾಶ.

ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ, ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಶುಭವಾಗಲಿ!

ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಕನಸಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ!

SKY DIGITAL CYBER

COMPETITIVE EXAM STUDY MATERIALS & ONLINE SERVICES

KAS • KPSC • KEA • SDA/FDA • KARNATAKA POLICE • RRB • SSC • OTHER COMPETITIVE EXAMS

ಅಧ್ಯಯನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

General Kannada • General English • General Computer •
General Knowledge • Current Affairs • Indian Constitution
and Polity • History and Geography • Mental Ability and
Reasoning • Quantitative Aptitude • General Science •
Exam-Oriented MCQs and Detailed Solutions

ಡಿಜಿಟಲ್ ಸೇವೆಗಳು

Government Job Application Assistance • Exam
Registration Assistance • Admit Card Download Assistance
• Scholarship Application Assistance • Resume Preparation
• PDF Editing and Document Services

→ **WHATSAPP: 6360791580**

ಪ್ರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ,

ನಿಮ್ಮ ಗುರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿದಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಮೀಸಲಿಟ್ಟು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಓದಿ. ವ್ಯಾಕರಣದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ.

ಒಂದು ತಪ್ಪು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಕಲಿಯಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಡಿ.

ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ, ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಇಂದೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಪ್ರತಿದಿನ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಿ!

LEARN DAILY • PRACTISE REGULARLY • MOVE TOWARDS YOUR GOAL

SKY DIGITAL CYBER — ನಿಮ್ಮ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸೇವೆಗಳು.